T.D.R.C. 36914

R.R.No: 99-1-1895

[illegible]

M13

M94

1195

T.D.R-C/3694

THE STORY OF Dr. LIVINGSTONE.

3694

பேர்பெற்ற [illegible]

டாக்டர் லிவிங்ஸ்டோன்

என்பவரின் ஜீவிய சரிதை.

[illegible handwritten numbers]

FIRST EDITION, 1000 COPIES.

OFFICE OF THE REGISTRAR OF BOOKS, MADRAS. 19 FEB. 95

MADRAS:
THE CHRISTIAN LITERATURE SOCIETY.
S. P. C. K. PRESS, VEPERY.

1894.

Price, 1½ Annas. விலை, [illegible] அணா.

3694

இந்திய கல்வி அபிவிர்த்தி சங்கத்தார்

மூன்றுபைமுதல் இரண்டு அணா வரையில் விற்பனைசெய்யும்

தமிழ்ப் புஸ்தகங்களின் விளம்பரம்.

	ரூ.	அ.	பை.
வியாதியின் பொய்க்காரணமும், மெய்க்காரணமும்	0	0	3
பாலர் பரிபாலனி	0	0	2
கதாமல்லிகை	0	0	3
மூன்று ரத்னங்கள்	0	0	3
அதிசய பரிகாரம்	0	0	3
இராம கிருஷ்ண பக்தன்	0	0	3
உபமானக் கொத்து	0	0	3
கடனையும் அதிலிருந்து நீங்கும் வகையையும் பற்றியது	0	0	3
மானவ தர்மசாஸ்திரம்	0	0	3
இந்து சாஸ்திரம்	0	0	3
சுரம் அதிலிருந்து நீங்கும் வகை	0	0	3
விஷபேதியும் வயிற்றுப்போக்கும்	0	0	3
ஜோதிஷம்	0	0	3
நாயனுடைய படப் புஸ்தகம்...	0	0	3
என் மகளுடைய படப் புஸ்தகம்	0	0	3
திரு அவதாரக் கவிதை	0	0	3
விவாக சீர்திருத்த நிர்ணய விசாரம்	0	0	3
கிரகணங்கள் எப்படி உண்டாகிறது?	0	0	3
வால்வெள்ளிகளும், நக்ஷத்திரங்களும்	0	0	3
பெண் கல்வி	0	0	3
இந்துமார்க்கத்தையும், கிறிஸ்துமார்க்கத்தையும் ஒத்துப்பார்த்தல்...	0	0	3
இந்து விதவையாத்திரை	0	0	3
இந்திர பூஜை	0	0	3
கதாமணி	0	0	4
கிரகஸ்தனாவது யார்?	0	0	4
ஏவாள் ஆதித்தாய்...	0	0	4
சாராவின் சரித்திரம்	0	0	4
எஸ்தர் ராணி	0	0	4

டேவிட் லிவிங்ஸ்ற்ரோன்.

THE STORY OF Dr. LIVINGSTONE.

பேர்பெற்ற மிஷனெரி தேசாந்தரியாகிய

டாக்ற்றர் லிவிங்ஸ்ற்ரோன்

என்பவரின் ஜீவிய சரிதை.

FIRST EDITION, 1,000 COPIES.

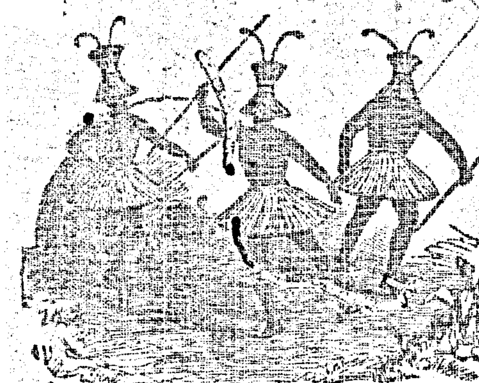

தென் ஆப்பிரிக்கானரின் நடனம்.

OFFICE OF THE REGISTRAR OF BOOKS MADRAS
19 FEB. 95

MADRAS:
THE CHRISTIAN LITERATURE SOCIETY.
S. P. C. K. PRESS, VEPERY.
1894.

பொருள் அட்டவணை.

	பக்கம்.
இளம்பிராயச் சரித்திரம்	1
ஆப்பிரிக்காவில் செலவிட்ட முதல் வருஷங்கள்	9
ஙகமி ஏரியும் மாக்கோலோலுக் காரியாரும்	18
ஆப்பிரிக்காவை ஊடறுத்துச்செய்த பிரயாணமும் சீமைக்குப் போனதும்.	28
ஆப்பிரிக்காவிற்குச்சென்று செய்த இரண்டாம் பரிசோதனை	37
கடைசிப் பிரயாணமும் மரணமும்	45
உவெஸ்ட் மின்ஸ்தர் அபியில் அடக்கம்	58
[illegible]	61

THE STORY OF DR. LIVINGSTONE.

டாக்ற்றர் லிவிங்ஸ்ற்றோன்

என்பவரின் ஜீவிய சரிதை.

இளம்பிராயச் சரித்திரம்.

ஆப்பிரிக்கா கண்டத்தைச் சுற்றித்திரிந்து சுவிசேஷத்தைப் பிரசங்கித்த ஓர் பேர்பெற்ற மிஷனெரியாகிய கனம்: டேவிட் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரின் ஜீவியம் மிகவும் மனோஹரமானதும் போதனைகள் அடங்கியதாயும் இருக்கின்றது. எங்ஙனம் ஓர் ஏழை நெசவுகாரப்பையன் தன் சுயமுயற்சியால் கல்விகற்று, தேர்ந்த ஓர் வைத்தியன் ஆனார் என்றும்; எவ்வாறு ஆப்பிரிக்காவை ஊடறுத்துச்சென்று, ஏரி, நதி, காடுகளை நூதனமாய்க் கண்டுபிடித்து, பூகோளசாஸ்திர விருத்திக்குப் பேருதவி புரிந்தார் என்றும்; அவர் எவ்வாறு அடிமை வியாபாரத்தின் நிர்ப்பந்தத்தை ஐரோப்பியருக்கு எடுத்துக் காட்டினார் என்றும்; எவ்வாறு அவர் மிலேச்சரான காட்டுஜனங்களுடைய அன்பைக் கவர்ந்துகொண்டார் என்றும்; எவ்வாறு அவர் சுயமுயற்சிக்கு ஓர் மாதிரியாய்ச் சிறந்து விளங்கினார் என்றும்; கீர்த்திப்பிரதாபருக்கு மாத்திரம் கிடைக்கின்ற உவெஸ்ட்மின்ஸ்தர் அபி என்னும் ராஜமயானத்தில் அடக்கம்பண்ணப்படும் கனத்திற்குப் பாத்திரர் என எவ்வாறு எண்ணுமதிக்கப்பட்டார் என்றும் அவர் சரித்திரத்திலிருந்து நாம் அறிந்துகொள்ளலாம்.

டேவிட் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர், கிளாஸ்கோ நகரிக்குச் சில மைல் தூரத்துக்கு அப்பாலுள்ள பிளான்றையர் என்னும் ஊரில் 1813-ம் வருஷம் பிறந்தார். ஸ்கொத்லாந்துதேச மலைநாட்டுப்புறத்

தக்கு அருகில் இருந்த உல்வா என்னும் தீவில் இவர் பாட்டன் ஒரு சமுசாரியாய் இருந்தார். இவருடைய தகப்பனார் பிறந்தது அங்கே தான். அநேக தலைமுறை தத்துவமாய் அவருடைய முன்னோர்கள் இவ்விடத்திலேயே இருந்து வந்தார்கள். அவர்களில் ஒருவர் புத்திக்கூர்மைக்கும் ஞானத்துக்கும் சிறந்தவர். மரணப்படுக்கையி லிருக்கையில் அவர், தம்முடைய பிள்ளைகளை எல்லாம் தம்மைச் சுற்றி வரவழைத்து, "கிடைக்கக் கூடிய நம்முடைய கோத்திரப் பாரம்பரை அட்டவணை முழுவதையும் நான் கவனமாய் பரிசோதித்திருக்கிறேன். நம்முடைய முப்பாட்டருக்குள் நாணயக்கேடுள்ளவர் ஒருவரையாவது கண்டுபிடிக்கவில்லை. ஆகையால் உங்களிலாவது உங்கள் பிள்ளைகளிலாவது எவரொருத்தர் அயோக்கியவாதியாய் ஜீவனம்பண்ணுகிறதாய் இருந்தால், அக்குற்றம் நம்முடைய குடும்ப கோத்திரத்தை ஒட்டினது அல்லவென்று அறிந்துகொள்ளுங்கள்; ஏனெனில் உங்கள் நாடிநரம்புகளில் அப்பேர்ப்பட்ட அயோக்கிய இரத்த சம்பந்தம் இல்லை. 'யதார்த்த வாதிகளாய் ஜீவனம்பண்ணுங்கள்' என்னும் கட்டளையை உங்களுக்கு வைத்துவிட்டுப் போகிறேன்" என மொழிந்தார் என்று ஒருவர் எழுதி வைத்திருக்கிறார்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடைய பாட்டனார், தமது [illegible] தன் பெரிய குடும்ப சவரக்ஷணைக்குப் போதாததினால் உல்வா தீவை விட்டு, கிளாஸ்கோ நகரிக்குச் சற்று உயரத்தில் கிளைட் நதி ஓரமாக இருந்த பஞ்சுத்தொழில் மிகுதியாய் நடக்கும் பிளான்றையர் என்னும் ஊரில் போய் வசித்தார். அவரிடம் விளங்கின குன்றா நேர்மையினிமித்தம் அவருக்கு மிகவும் மதிப்புண்டாயிற்று. ஆகவே, தொழிற்சாலைகளுக்கு வேண்டிய தி[illegible]ன பணம் கிளாஸ்கோ நகரியிலிருந்து வாங்கிக்கொண்டுவரும் வேலை அவருக்குக்கொடுத்தார்கள்.

மூத்தவரானபின், லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரின் தகப்பனார் பிளான்றையர் ஊரிலுள்ள ஒருவரிடம் தையல்வேலை கற்றுக்கொண்டிருந்தார். அவர் மகன் பிறக்கிறதற்குமுன்னமே அவர் தேயிலை வியாபாரம்பண்ண ஆரம்பித்தார். ஊர் ஊராகத் தேயிலை விற்றுக்கொண்டு திரியும்போது, அவர் மிகவும் பிரயோசனமும் சொற்பவிலையுமுள்ள சன்மார்க்கப் புஸ்தகங்களைச் சனங்களுக்குக் கொடுத்துக்கொண்டு வந்தார். டேவிடுடைய தாய், தகப்பனார் வேலைகற்றுக்கொண்டிருந்த அந்தத் தையல்காரன் மகள்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரின் தகப்பனார் மிகவும் நல்ல மனுஷன். குடிவெறியினால் தன் அயலகத்தார் படும் நிர்ப்பந்தத்தைப் பார்த்து, அவர்கள் அச்சோதனையினின்று நீங்கும்படி வழி வகைகள் பண்ணும் நோக்க

மாக, அவர் மதுவிலக்கு* சங்கத்தின் ஓர் மெம்பர் ஆனார். அல்லாமலும், அவர் ஒரு ஓய்வுநாள் பள்ளிக்கூடத்து உபாத்தியாயராயும் இருந்தார். பிறதேச மிஷனெரிவேலை விஷயமாய் மிகுந்த சிரத்தையும் எடுத்துக்கொண்டார். மகன் ஆப்பிரிக்கா கண்டத்திற்கு முதல்பிரயாணம் போய் திரும்பி வருகிறதற்கு இரண்டு வாரத்துக்குமுன் அவர் இறந்துபோனார்; மகனுக்கு இருந்த மனவருத்தம் கொஞ்சமல்ல.

மகன் வீட்டுக்கு வருகிறான் என்று அவர் அறிந்திருந்தபோதிலும், தாம் மரணத்தறுவாயில் இருக்கின்றதாக அவ்விடத்திலுள்ள மற்றவர்கள் சொன்னபோது அவர் மகனைக் காணாமல் இறந்துபோக நேரிடுமோ என்று ஏக்கம்கொள்ளவில்லை. மனப்பூரிப்புள்ளவராகவே இருந்தார். ஜீவன் போகும் தறுவாயில், மகன் அவரைப் பார்த்து, "அண்ணா லிவிங்ஸ்டோனைப் பார்க்க, நீர் மிகவும் விரும்பினீரே!" என்று சொன்னான். அதற்கு அவர், "ஆம், மெய்தான், நான் மிகவும் விரும்பினேன். ஆனாலும் ஆண்டவரின் சித்தத்தின்படி நடப்பதாக" என்றார். கொஞ்சநேரத்துக்குப்பின்பு அவர், "அவனைப்பற்றி அவசியமாய் அறியவேண்டியவைகளையெல்லாம் நான் அறிந்துகொள்வேன் என்று நம்புகிறேன்" என்றார். கர்த்தராகிய இயேசுகிறிஸ்துவின்மூலமாய் தாம் மோட்சகதி அடைந்து, அங்கே தம்முடைய மகனைப்பற்றிய விசேஷங்களை அறிவதாய் எண்ணினார். "மனந்திரும்புகிற ஒரு பாவியினிமித்தம் தேவனுடைய தூதருக்கு முன்பாகச் சந்தோஷமுண்டாயிருக்கிறது" என்று உரைத்து, இவ்விதமாக, பரலோகத்திலிருக்கும் பரிசுத்தவான்கள் இப்பூமியில் நடக்கும் சில விஷயங்களை அறிவார்கள் என கர்த்தராகிய இயேசுகிறிஸ்துவானவர் காட்டியிருக்கிறார்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரின் தாய், சிறுபிராயமாய் இருக்கும் போது, தன்னுடைய தாயார் வெகுநாள் வியாதிப்பட்டுக் கிடக்கும் சமயத்தில் அவளை மிகவும் கரிசனையாய் பார்த்து, பராமரித்து வந்ததை ஒரு குருவானவர் கண்டு, அவளுடைய தலையின்மேல் கைகளை வைத்து, "சிறு பிள்ளையே, உன் தாய்க்குச் செய்த உதவிக்காக சுவாமி உன்னை ஆசீர்வதிப்பார்" என ஓர் ஆசீர்மொழி கூறினார்.

இவளுடைய தாய் மிகவும் [illegible]முள்ள தாய். வீட்டுக்காரியங்களை ஒழுங்கு கிரமமுமாய் நடத்திக்கொண்டு, எப்போதும் மலர்ந்தமுகமாய் இருந்தவளாதலால், அவள் வீட்டில் எப்போதும் மனப்பாக்கியம் குடிகொண்டிருந்தது என்று சொல்லலாம்.

* அச்சங்கத்தைச் சேர்ந்தவர்கள், தாங்கள் சற்றாகிலும் [illegible]களை அருந்துவதில்லை என்று உடன்படிக்கை செய்துகொள்வார்கள்.

பிள்ளைகள் எல்லாம் குறித்த ஓர் நேரத்திற்குள்ளாக வீடுவந்து சேரவேண்டும் என்றும், அந்த நேரமானவுடன் வீட்டுவாசலை அடைத்துப்போடவேண்டும் என்றும் தகப்பனார் கட்டளைகொடுத்திருந்தார். ஒருநாள் இரவு சின்னப்பையனான டேவிட் வீடுவந்துசேரப் பிந்திப்போனான்; கதவு பூட்டியிருந்தது. அவன் கூப்பாடு கொந்தரவுபண்ணாமல் கொஞ்சம் ரொட்டித்துண்டு கடையில் வாங்கித் தின்றுபோட்டு, வாசற்படியிலே மூச்சுக்காட்டாமல் படுத்துக்கொண்டான். தாய் அவனைக்காணாமல் தேடிப்பார்க்கையில், அங்கே அவனைக் கண்டு, கதவைத் திறந்து, வீட்டுக்குள் கூட்டிக்கொண்டுபோனாள்.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் சிறுவனாக இருக்கும்போது, தாய்க்கு வேலைவெட்டிகளில் உதவிசெய்வார். வீடு முற்றங்களை மிகவும் செவ்வையாய்க் கூட்டி சுத்தஞ்செய்துவைப்பார். ஸ்கொத்லாந்து தேசத்தில் வீட்டு தளத்திற்குப் பொதுவாய்க் கற்கள் பாவி இருக்கும். அவைகளை வேளாவேளை தண்ணீர்விட்டுக் கழுவுவார்கள். இப்படி வேலைசெய்ய நேரும்போது அவர் கூச்சப்பட்டு, மற்றவர்கள் தான் செய்கிறதைப் பார்க்கப் பிரியப்படாமல், "அம்மா, கதவைச் சாத்திவையுங்கள், தங்களுக்கு உதவியாக நான் தளத்தைத் தேய்த்துக் கழுவுகிறேன்" என்று சொல்லுவார். ஆனால் பிற்காலத்தில், இப்படிக்கூடத் தாயினிடத்தில் சொல்லாமல், பகிரங்கமாய் யார் பார்த்தாலும் வெட்கப்படாமல் அவ்வேலையைச் செய்ய இஷ்டப்பட்டிருப்பார் என்று ஐயமறச் சொல்லலாம்.

சிறுவனாக இருக்கும்போதே அவர் தம் வீரத்தைக் காட்டினார். பிளான்றையருக்கு அருகாமையாய் பாத்வெல் என்னும் ஓர் பழைய அரண் பாழ்பட்டுக் கிடந்தது. அவர் அதின் உச்சிக்கு ஏறி, அங்கு தம்முடைய பெயரை வெட்டி வைத்துவிட்டு வந்துவிடுவார். அவருடைய குடும்பம் ஓர் ஏழைக் குடும்பம். ஆகவே, அவர் அதிககாலம் பள்ளிக்கூடத்துக்குப் போக ஏதுவில்லை. பத்துவயதிலேயே ஒரு பஞ்சு ஆபீசில் வேலைசெய்யும்படி அனுப்பப்பட்டார். அவருக்குக் கொடுத்திருந்த வேலை அறுந்துபோன இழைகளைப் பொருத்துவது. ஆகையினால் அவரை வெருடி என்று அழைப்பார்கள்.

தனக்குக் கிடைத்த முதல்வாரச் சம்பளத்தில் ஓர் பாகத்தை மிகுந்த சந்தோஷத்துடன் தாயினிடத்தில் கொடுத்தார். மீதியைக் கொண்டு லத்தின்பாஷை இலக்கணப் புஸ்தகம் ஒன்று வாங்கினார். சில சமயங்களில் அவர் அந்தப் புஸ்தகத்தை [illegible] யந்திரத்தின்மேல் வைத்துக்கொண்டு இடைக்கிடையே அதைப் பார்த்து படிப்பார்; ஆனால் தம்முடைய வேலையைக் கெடுத்து ஒருக்காலும் அப்படிச் செய்யார். 8 மணிமுதல் 10 மணிவரை வைத்திருந்த ஒரு

இராப்பள்ளிக்கூடத்துக்கும் போய்வந்தார். அதோடு வீட்டில் நடு ராத்திரிமட்டும் படித்துக்கொண்டிருப்பார். தாயார் வந்து, கையிலிருக்கும் புஸ்தகத்தைப் பிடுங்கி வையாதிருந்தால் நடுராத்திரிமட்டுமல்ல, அதற்கு அப்பாலும் வாசித்துக்கொண்டிருப்பார். சாப்பிட்டு வரும்படியாக இடையில் கிடைக்கும் கொஞ்ச வேளைதவிர, மற்றும் காலை 6 முதல் மாலை 8 மணிவரையுள்ள நேரமெல்லாம் தொழிற்சாலையில் வேலைசெய்ய வேண்டியதாய் இருந்தது. என்றாலும், இவ்விதமாக தம் சுயப்பிரயாசத்தினால் வெர்ஜில், ஹோரேஸ் முதலிய லத்தின் பாஷை புலவர் நூல்களில் ஒருவாறு தேறி இருந்தார்.

சிறுபிராயமுதல் அவர் புஸ்தகங்கள் மூலமாய் மாத்திரமல்ல, இன்னும் அநேக ஏதுக்களாலும் கல்வி கற்றுவந்தார். தம்முடைய சகோதரரில் இருவரைக் கூட்டிக்கொண்டு வெகுதூரம் போய் செடிகள் பிடுங்கிக்கொண்டு வருவார். தம்முடைய வீட்டுக்கு அருகாமையாய் இருந்த சுண்ணாம்பு பாறைகளில் சிப்பிகள் பொதுங்கி மிகுந்த விருப்புடன் அவைகளைச் சேர்த்துவைப்பார், ஒருதரம் "இந்த சிப்பிகள் எவ்வாறு இந்தப் பாறைகளுக்குள் வந்துசேர்ந்தன?" என்று கேட்டார். சிப்பிகள் கடலின் அடியிலுள்ள பாறையில் இருக்கும் ஜீவஜந்து ஜலசரம். பூமி அதிர்ச்சிமுதலிய ஏதுக்களினால் பாறைகள் தலைக்குமேல் எழும்ப, கிளிஞ்சில்கள் அங்கு கண்டுபிடிக்கப்படுகின்றன.

சிறுபிராயமுதலே லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் சன்மார்க்க ஒழுக்கத்தில் வளர்க்கப்பட்டிருந்தபோதிலும், 20 பிராயமானபோதுதான், அவர் தான் பாவி என்றும், தனக்கு ஓர் இரட்சகர் அவசியம் என்றும் உணர்ந்தார். தம்முடைய சகல பாவங்களுக்கும் இலவசமாக பூரண மன்னிப்பு கிடைக்கின்றது என்னும் சத்தியத்தை அவர் அறியவே, தனக்காக மரித்த இயேசு இரட்சகரை முழுமனதோடும் நேசிக்கத் தொடங்கினார். அவர்பேரிலுள்ள தம் அன்புக்கு அத்தாட்சியாக தம்முடைய ஜீவகாலமுழுமையையும் அவருடைய ஊழியத்தில் செலவிட விருப்புற்றார்.

ஆன்மாக்களை இரட்சணிய நிலைமைக்குக் கொண்டுவருவதே ஒவ்வொரு கிறிஸ்தவனுடைய வாஞ்சையும் நோக்கமுமாய் இருக்க வேண்டுமென உணர்ந்து, தமது பிழைப்புக்குப்போக மீதமாய் யாவற்றையும் மிஷன்வேலை நிமித்தமாகக் கொடுத்துவிடத் தீர்மானம் பண்ணினார். இதற்கு கொஞ்சக்காலத்திற்குள்ளாக, தமக்குப்போய் சேருகிறதை மாத்திரமல்ல, தம்மையுமே பிறதேசமிஷன்வேலைக்கு ஒப்புக்கொடுக்கவேண்டுமென்று நிர்ணயித்தார். 23 பிராயமாய் இருக்கும்போது, நெசவுவேலை செய்துவந்த வாலிபனான இந்த குணசீலி,

மிஷனெரியாகவேண்டும் என்று தன் மனதிலிருக்கும் தீர்மானத்தை அமைவோடு தன் பெற்றோரிடத்திலும் குருவானவரிடத்திலும் வெளியிட்டார். அவர் சொன்னதாவது, "கிறிஸ்துமார்க்கத்தினால் என் உள்ளத்தில் அன்பு ஊறவே, நிர்ப்பாக்ய நிலையில் இருக்கும் ஜனங்களுக்கு நிவர்த்தி உண்டாக்கும் முயற்சிக்கு என் ஜீவனை தத்தம்செய்ய தீர்மானம் பண்ணியிருக்கிறேன். சீனதேசத்துக்கு ஓர் மிஷனெரியாகப் போனால், அந்தப் பெரிய இராஜ்யத்தின் சொற்ப பாகமாவது நன்மை அடைய வழி உண்டாகும் என்று என் மனதில் தோன்றுகிறது. ஆகையினால் அவ்வேலையைச் சித்தத்துடன் நிறைவேற்றுவதற்காக வைத்திய சாஸ்திரம் கற்றுக்கொள்ள நோக்கமாய் இருக்கிறேன்" என்றார்.

இது நடந்தது 1836-ம் வருஷம்; அப்போது அவருக்கு 23 வயது. தம்முடைய சொந்தச் செலவிலேயே வைத்திய சாஸ்திரம் கற்றுக் கொள்ளவேண்டும் என்று விரும்பினார். [illegible] நகரியில் கலாசாலை வகுப்புகள், வருஷந்தோறும் குளிர்காலமான ஆறுமாசமும் தான் நடக்கும். ஆகவே இந்தக் காலத்தில் படிக்கிறதற்குச் செல்லும் செலவுக்கென்று வேனிற்கால ஆறுமாசமும் பஞ்சு ஆபீசில் கஷ்டத்துடன் உழைத்துவந்தார். உறைபனி பெய்திருக்கும் ஒருநாள் காலை தகப்பனும் மகனும் பிளான்றையரிலிருந்து 9 மைல் தூரம் நடந்து கிளாஸ்கோவுக்குப் போய், பகல் முழுவதும் ஒரு வீடு விசாரித்துத் திரிந்தார்கள். வீடுகள் எல்லாம் அதிக வாடகையுள்ளவைகளாகவே இருந்தன. என்றாலும், கடைசியாக வாரம் ஒன்றுக்கு ஒரு ரூபாய் வீதம் ஒரு அறை கிடைத்தது. வைத்திய வகுப்புகளில் வாசித்ததுந்தவிர அவர் கிரேக்கு பாஷையும் வேதசாஸ்திரமும் கற்று வந்தார். அடிக்கடி அவர் பிளான்றையரிலேயே வசித்து, காலைதோறும் 9 மைல் தூரம் நடந்து கல்லூரிக்குப் போய், மாலையில் வீட்டுக்குத் திரும்புவார்.

கிளாஸ்கோவில் கல்வி கற்றுவரும் இரண்டாம் ஆறுமாசக்காலத்தில் பிறதேச மிஷன்வேலைக்குத் தம்மை எடுத்துக்கொள்ளும்படியாக லண்டன்மிஷன் சங்கத்தாருக்கு எழுதிக்கேட்டார். "மிஷனெரியின் வேலையாவது, தம்மாலாகும் ஒவ்வொரு வழிவகையையும் கையாடி, பிரசங்கங்களினாலும் பக்திபோதனைகளினாலும் சிறுவருக்குக் கல்வி அறிவை புகட்டுகிறதினாலும் சுவிசேஷம் பிரபலமாக முயல்வதும், நாகரீகம் அடைந்திருக்கும் ஜாதியாரின் சாஸ்திரங்களையும் வித்தைகளையும் தாம் வேலைசெய்யக் கருதும் இடத்திலுள்ள ஜனங்களுக்குக் கற்றுக்கொடுத்து, இவ்விதமாய் அவர்களுடைய சரீரங்களின் வாழ்வையும் முன்னுக்குக் கொண்டுவருவதும், கிறிஸ்துமார்க்கத்தை அவர்கள் நன்மை என உணர்ந்து, அதை அங்கீகரிக்கும்படியாக

தம்மால் இயன்றவை எல்லாம் செய்வதுமே" என எழுதிவைத்திருக்கிறார்.

1838-ம் வருஷம் செப்டெம்பரில் லண்டன்மிஷன் சங்கத்துக் காரியகர்த்தாக்களைப் பார்க்கும்படி லண்டன் பட்டணத்துக்கு முதல்விசையாகப் போனார். மிஷன்வேலைக்கு அவர் தகுதியானவரோ அல்லவோ என்பதை சரியானபடி நிதானிக்கத்தக்கதாக அவர்கள் அவரை முகரூபில் பார்க்கவேண்டுமென்று கேட்டிருந்தார்கள். மிஷனெரியாகிறதற்கு ஆயத்தப்பட்டுக்கொண்டிருந்த வாலிபனான மூர் துரையை அவர் அங்கே கண்டார். அந்த இருக்கையில் அவர்கள் இருவரும் உவெஸ்ட்மின்ஸ்டர் அபியிலுள்ள சமாதிகளையெல்லாம் ஒவ்வொன்றாகப் போய் பார்த்துவந்தார்கள். நாகரீகமுதிர்ந்த ஜாதியார் யாவரும் கண்ணீர் சொரிந்துநிற்க, அந்த மகத்தான கட்டடத்தில் தங்களில் ஒருவர் அடக்கம் பண்ணப்படுவார் என அவர்களில் ஒருவராவது அப்போது கனவிலும் நினைக்கவில்லை.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் மிஷனெரிவேலைக்கென்று ஆயத்தப்படும் வகுப்பில் ஒரு மாணாக்கராக பரிட்சை நிலையில் சேர்த்துக்கொள்ளப்பட்டார். ஆயினும் வைத்தியசாஸ்திரம் கற்றுக்கொள்ளும்படியாக அவருக்கு மேலாவில் இரண்டு வருஷம் கிடைத்தது. ஆகவே, அவர் லண்டன்மாநகரியில் மருத்துவநூல் கற்றார். ஸெசில் என்னும் ஐயர், ஒன்கார் என்னும் ஊரில் சிலரை மிஷன்வேலைக்கு ஆயத்தப்படுத்திக்கொண்டிருந்தார். வேதசாஸ்திரம் கற்றுக்கொள்ளும்படி லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரை அவரிடம் அனுப்பினார்கள். அவ்விடத்தில் மிஷனெரிகள் ஆகும்படி ஆயத்தப்படும் மாணாக்கர்கள், பிற்காலத்தில் தங்களுக்கு உதவியாய் இருக்கத்தக்கதாக, ரொட்டிக்காக மா இரிக்கவும், விறகு பிளக்கவும் தோட்டம் பயிர்செய்யவும் வேண்டியதாய் இருக்கும். லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் கடும் நடையாளி. தகப்பனார் வேலையாக அவர் ஒருநாள் காலை லண்டனுக்குப் போய் இரவில் திரும்புகையில் வழி பிசகி, வேறுதிசையாய் கொஞ்சதூரம் போனார். அப்பால் பாதை தவறிவிட்டது எனக் கண்டு, ஒரு வழிகாட்டி மரத்தில் ஏறி, அதிலுள்ள எழுத்துகளை நட்சத்திரங்களின் மங்கலான ஒளியைக்கொண்டு வாசித்து, சரியான பாதை மார்க்கத்தைக் கண்டுபிடித்தார். அன்றைக்கு அவர் மொத்தம் 50 மைல் தூரம் நடந்திருந்தார். ஆகவே, ஒன்கார் போய் சேர்ந்தபோது அவர் பேசக்கூட திராணி இல்லாமல் களைப்புற்றிருந்தார்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருக்கு ஒருகாலமும் சரியான முன் ஆயத்தம் இல்லாமல் பேச மாளாது. அவர் மிஷனெரிவேலைக்கென்று ஆயத்தப்படும் காலத்தில், ஒருநாள் குருவானவர் திடீரென வியா

திப்பட்டார். அதன்பேரில் லிவிங்ஸ்த்தோன் என்பவரைச் சாயந்திரப் பிரசங்கஞ் செய்யும்படி திடீரென்று கேட்டுக்கொண்டார்கள். அவர் ஒரு வாக்கியத்தை எடுத்து மிகவும் தீர்க்கமும் தெளிவுமாய் வாசித்தார். அப்புறம் ஒன்றும் ஓடவில்லை. "சிநேகிதரே, நான் சொல்ல நினைத்தவைகளையெல்லாம் மறந்துவிட்டேன்" என்று சட்டெனச் சொல்லிப்போட்டு, தீவிரமாய் பொறப்பீடத்தை விட்டு இறங்கி, கோவிலிலிருந்து போய்விட்டார். மூன்றுமாசக் கடைசியில் செசில் ஐயர் அவரைப்பற்றி திருப்திகரமாய் நற்சாட்சி கொடுக்கவில்லை. என்றாலும், கூடக்கொஞ்சக்காலம் வைத்து அவரைப் பரீட்சிக்கவேண்டுமென்று அனுமதிகொடுக்கப்பட்டது. கடைசியாக அவரை மிஷனெரியாக எடுத்துக்கொண்டார்கள்.

இதுவரைக்கும் அவர் சீனாவுக்குப்போக விருப்பமுள்ளவராய் இருந்தார். ஆனால் லண்டன்மாநகரியில் பேர்பெற்ற ஆப்பிரிக்க மிஷனெரியாகிய டாக்த்தர் மொபாட் என்பவரைக் கண்டு பேச நேரிட்டது. ஒருதடவை முதலாய் மிஷனெரிகளின் கால்கள்பட்டிராத ஆயிரக்கணக்கான ஊர்கள் ஆப்பிரிக்காவில் இருக்கிறது என்று அறிந்து, அவர் மனம் அங்குசெல்ல ஆவலாயிற்று. ஆதியில் நினைத்தபடிக்கு சீனாவுக்குப் போகிறதற்கு வேறொரு தடையும்நேரிட்டது. சீனாவோடு அபின் வியாபாரத்தையிட்ட சண்டை அப்போது நடந்துகொண்டிருந்தது. ஆகையினால் அவர் உடனே ஆப்பிரிக்காவுக்குப் புறப்படவேண்டுமென்று விரும்பினார். சங்கத்தார் சம்மதித்து அப்படியே அனுப்பினார்கள்.

1840-ம் வருஷம் நவம்பர் மீ, லிவிங்ஸ்த்தோன் என்பவர் கிளாஸ்கோ நகரிக்குப் போய் வைத்தியபட்டம் பெற்றுக்கொண்டு, பிளான்றையர் ஊரில் ஒரு இரவு தங்கினார். குடும்பத்தார் யாவரும் இனி எப்போது ஒன்றாகக் கூடப்போகிறோமோ என்று சொல்லி, சொஞ்சங்குறைய அன்று இராமுழுவதும் ஒன்றாகக் கூடியிருந்து, இனி தவ விஷயங்களைப்பற்றியே பேசிக்கொண்டிருந்தார்கள். விடிய 5 மணிக்கு எல்லாரும் விழித்தெழும்ப, தாய் காப்பி தயார்செய்தாள். லிவிங்ஸ்த்தோன் என்பவர் 121-ம் சங்கீதத்தையும் 135-ம் சங்கீதத்தையும் வாசித்து ஜெபம் செய்தார். அப்பால் தகப்பனும் மகனும் கிளாஸ்கோவுக்குப் போனார்கள். அங்கிருந்து லிவிங்ஸ்த்தோன் என்பவர் லிவர்பூல் என்னும் பட்டணவழியாய் ஆப்பிரிக்காவுக்குப் பிரயாணம்போனார். அப்புறம் தகப்பனும் மகனும் இவ்வுலகத்தில் திரும்ப ஒருக்காலும் ஒருவரையொருவர் பார்க்க நேரிடவில்லை.

1840-ம் ஞு நவம்பர் மீ 20-ம் தேதி லிவிங்ஸ்த்தோன் என்பவரை மிஷனெரி வேலைக்குத் தெரிந்தெடுத்து அனுப்பினார்கள். டிசம்

பர் மீ 8-ம் தேதி நன்னம்பிக்கை முனைக்கு கப்பல் பிரயாணம் போனார். யாத்திரை மூன்றுமாதம் பிடித்தது. அக்காலத்தில் கப்பல் மாலுமியினிடத்திலிருந்து, சூரிய சந்திர நட்சத்திரங்களைப் பார்த்து, இடங்களின் அக்ஷபாகை, தீர்க்கரேகை கண்டுபிடிக்கும் விதத்தைக் கற்றுக்கொண்டார். பிற்காலத்தில் இவ்வறிவு அவருக்குப் பிரயாணங்களில் மிகவும் உதவியாய் இருந்தது.

ஆப்பிரிக்காவில் செலவிட்ட முதல் வருஷங்கள்.

நன்னம்பிக்கைமுனை என்பது ஆப்பிரிக்காவின் அறகோடி தென் அந்தம். இதற்கு அடுத்தவருகையில் உண்டான பெரும்புசலினிமித்தம், இம்முனையை 1486-ம் வருஷம் முதல்முதல் கண்டுபிடித்த பார்த்தலோமேயு டியாஸ் என்னும் போர்த்துக்கேசிய கப்பல் தலைவன் அதற்குப் புயல் முனை என்று பெயர் இட்டான். ஆனால் போர்த்துக்கல் தேசத்து இராசனாகிய ஹென்றி என்பவன், இதின் மூலமாய், இந்தியாவுக்குப் போகும் பாதைமார்க்கத்தைக் கண்டுகொள்ளலாம் என்ற நம்பிக்கையினால், இதை நன்னம்பிக்கை முனை என்று அழைத்தான்.

முனைக் குடியேற்றம் என்னும் கேப் கொலனி 1651-ம் வருஷம் டச்சுக்காரரால் குடியேற்றப்பட்டது. போயெர்ஸ் அதாவது நிலம் பயிரிடுகிறவர்கள் என்று அழைக்கப்படுகின்ற அவர்களுடைய சந்ததியார் இந்நாள்வரையும் அந்நாட்டில் குடியிருக்கிறார்கள். ஆனால் 1806-ம் வருஷம் டச்சுக்காரரோடே நடந்த சண்டையில் அந்நாடு அங்கிலேயருடைய அரசாட்சிக்குள்ளானது. தற்காலத்தில் அதின் விஸ்தீரணம் உத்தேசம் 250,000 சதுரமைல்; அதில் குடியிருக்கும் முக்கியமான சுதேசிகள் பிங்குனர், காவர்ஸ், ஹெத்துவல் என்னும் ஜாதியார்; இவர்களில் பிங்குனர் என்பவர்கள் மேல்பாகங்களிலும் மற்ற இருஜாதியாரும் கீழ்பாகங்களிலும் வசித்துவருகிறார்கள். டச்சுக்காரரான போயெர்ஸ் என்பவர்களை அல்லாமல் அங்கிலேயரும் அங்கே குடித்தனம்பண்ணுகிறார்கள்.

அந்நாட்டின் தலைநகரி கேப்டௌன் என்பது. இது நன்னம்பிக்கைமுனைக்கு மிகவும் கிட்டத்தில்தான் இருக்கிறது. இதற்கு அருகாமையில் டேபுள் என்னும் மலைத்தொடர் இருக்கிறது. இம்மலையின் சிகரம் ஒரு மேசைபோல் தட்டையாய் இருப்பதினால் அது இப்பெயரால் அழைக்கப்படுகின்றது.

கேப்டௌவுனில் கொஞ்சநாள் இருந்தபின்பு, லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் கிழக்கே கப்பல் மார்க்கமாய் பிரயாணஞ்செய்து அல்கோவாகுடா சேர்ந்து, அக்கரையில் இறங்கி, கேப்டௌவுனுக்கு 700 மைலுக்கு வடக்காக இருக்கும் குருமான் என்னும் மிஷன் ஸ்தானத்திற்கு மாட்டுவண்டியில் போனார். சிலவேளைகளில் மாதங்கள் சென்றுத்தான கணவாய்கள் வழியாய் செல்லவேண்டியதாய் இருந்ததால், சமயாசமயங்களில் 20 எருதுகள்முதலாய் ஒரு வண்டியில் பூட்ட நேரிட்டது.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் போகிறதற்கு உத்தேசம் 30 வருஷங்களுக்கு முன்னமே, ஹாமில்ற்றன், மோவாட் என்னும் மிஷனெரிகளால் குருமானில் மிஷன் ஸ்தாபிக்கப்பட்டிருந்தது. அங்கேயுள்ள மிஷன்வீடுகளும் கோவில்களும் கல்லால் கட்டப்பட்டிருக்கின்றது. தோட்டங்களுக்கு ஒரு சிறு நீரோடையிலிருந்து தண்ணீர் பாய்கின்றது. அவைகளில் சேர்த்தியான பழமரங்களும் திராட்சச்செடிகளும் மிகுதியாய் உண்டு. ஐரோப்பாவிலுள்ள பயிர் பூண்டுகளும் தானிய தவசங்களும் அவைகளில் பயிரிட்டுவருகிறார்கள். அவைகள் நல்ல பலன்கொடுக்கின்றன. சத்திய சுவிசேஷத்தின் ஒளி அத்திசைகளில் பரவும்படியாக ஒரு அச்சுக்கூடமும் இருக்கிறது.

குருமானுக்கு வடக்கே ஒரு மிஷன் ஸ்தானம் ஸ்தாபிக்கும்படி அவ்விடத்தில் இருந்த மிஷனெரிமார் இருவரும் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரைக் கேட்டுக்கொண்டார்கள். முதலாவதாக அவர் குருமானுக்குப் போனபோது, அல்கோவா குடாக்கரையிலிருந்து பண்ணின பிரயாணத்தினால் இளைத்துநின்ற தன் எருதுகள் களையாறுமட்டும் தான் அங்கே தாமதித்திருந்தார். அப்பால் அவ்விடத்திலுள்ள ஒரு மிஷனெரியைக் கூட்டிக்கொண்டு, பிச்யுனர் என்னும் ஜாதியாரைப் பார்க்கும்படிப் போனார்.

பிச்யுனர் பற்பல கோத்திரங்களாகப் பிரிக்கப்பட்டிருக்கிறார்கள். பழையகாலங்களில் அவர்கள் வணங்கிவந்த சில மிருகங்களின்பெயரால் ஒவ்வொரு கோத்திரமும் அழைக்கப்படுகின்றது. ஒரு கோத்திரத்தாருக்கு, "வானரர்" என்றும், இன்னொரு கோத்திரத்தாருக்கு "முதலையர்" என்றும், மற்றொரு கோத்திரத்தாருக்கு "மீனர்" என்றும் பெயர் வழங்கிவருகிறது. ஒவ்வொரு கோத்திரத்தாரும் தாங்கள் அழைக்கப்படும் பெயருடையமிருகத்திற்கு மிகவும் மூடத்தனமாய் அஞ்சி வணங்கி நிற்பார்கள். அம்மிருகத்தைக் கொல்லவும் மாட்டார்கள், அடிக்கச் சாப்பிடவும் மாட்டார்கள்.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் முதல்விசையாக அச்சாதியாரைப் பார்க்கப் போனபோது வெகுநாள் அவர்களோடு தங்கி இருக்கவில்லை.

கொஞ்சக்காலத்திற்குள்ளாக குருமானுக்குத் திரும்பிவிட்டார். சிறிதுகாலம் சடைவாறினபின்பு, திரும்பவும் அவர்களிடத்திற்குப் போனார். இச்சமயத்தில் அவர் சுதேசிகளுடைய பழக்கங்களையும் பாஷையையும் கற்றுக்கொள்ள விரும்பி; ஆறுமாசக்காலமாய் ஐரோப்பியருடையசகவாசம் முற்றிலும் இல்லாமல் தனிமையாக அவ்விடத்தில் தங்கிவந்தார்.

அவர் இரண்டாம் தடவையாக அவ்விடத்திற்குப் போயிருக்கையில் ஒரு குடியேற்றம் உண்டாக்க நினைத்து, தோட்டங்களுக்குத் தண்ணீர் பாய்ச்சத்தக்கதாக ஓர் சிற்றோடையிலிருந்து கால்வாய் வெட்டிவைத்தார். இந்நோக்கம் சித்தியாய் முடிந்தபின்பு, இதற்கு அப்பால் வடக்கே ஓர் இடத்திற்குப் போனார். எருதுகள் வியாதிப்பட்டுப்போனதால் மிச்சமாய் கால்நடையாய்த்தான் நடந்துபோக வேண்டியதாய் இருந்தது. அவருடன் சென்ற சுதேசிகள், ஒருநாள், "இவர் பெலசாலியல்ல, மிகவும் ஒல்லி மனுஷன். உறை ஒன்றை* மேலே போட்டுக்கொள்ளுகிறதினால் தான் புஷ்டியாகத் தோன்றுகிறார். சீக்கிரத்திற்குள்ளாக இவர் விழுந்துபோவார்" என்று அவரைக்குறித்து [illegible]வாய்ப் பேசிக்கொண்டு வந்தார்கள். இவ்வார்த்தைகள் அவருடைய காதில் விழவே, அதுமுதல் அவர் அநேக நாட்களாக [illegible]ய் நடந்துவந்தார். சிறிது காலத்திற்குள்ளாக அவர்கள், "நடையில் வல்லவன்" என அவரை வியந்துபேசத் தொடங்கினார்கள்.

கடைசியாக லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் மபோட்ஸா என்னும் ஓர் அழகான பள்ளத்தாக்கில் ஒரு மிஷன் ஸ்தானம் ஏற்படுத்த விரும்பி, 1843-ம் வருஷம் அவ்விடத்தில் போய் வசித்தார்.

அவ்வூர் ஜனங்களுக்கு சிங்கத்தின் தொந்தரவு அதிகமாய் இருந்தது. அவைகள் இராமாறு தொழுவங்களுக்குள் பாய்ந்து அவர்களுடைய பசுக்களை அழிவு செய்துகொண்டுவந்தன. மப்புமந்தாரமில்லாத பகல் வேளையிலுங்கூட அவைகள் மாட்டுமந்தைகளில் வந்து சாடும். கூட்டமாகக் குடியிருக்கும் சிங்கங்களில் ஏதாவது ஒன்றைக் கொன்றுபோட்டால், மற்றவைகள் அந்த பாகங்களைவிட்டு ஓடிப்போய்விடுவது வழக்கம். ஆகவே, அடுத்தவிசை மாட்டுமந்தையில் சிங்கங்கள்வந்து விழும்போது, அவைகளில் ஒன்றைக் கொன்றுபோடும்படியாக ஜனங்களைத் தைரியப்படுத்தும் நோக்கமாய் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரும் அவர்களோடுகூடப் போனார். மரங்கள் அடர்ந்திருந்த ஒருசிறு குன்றில் சிங்கங்கள் நின்றன. ஆண்பிள்ளைகள் யாவரும் அக்குன்றைச்சுற்றி வட்டமாய் நின்றுகொண்டு, படிப்படியாக

* கால்சட்டையைப்பற்றி இப்படி பேசினார்கள்.

அதைக் கிட்டினார்கள். லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் மிபாலுவி என்னும் தம்முடைய முனிஷியோடு அடிவாரத்திலுள்ள ஓர் மைதானத்தில் நின்றார். வளையத்திற்குள் ஓர் பாறையின்மேல் ஒரு சிங்கம் இருக்கக்கண்டு, மிபாலுவி அதைச் சுட்டான். ஆனால் குண்டு அது இருந்த பாறையில்மாத்திரம் பட்டது. அதின்மேல் படவில்லை. ஒரு நாயானது தன்மேல் எறிந்த கொம்பைக் கல்லைக் கடிக்கிறவண்ணம் உடனே அது குண்டுபட்ட இடத்தைக் கடித்தது. அப்பால், அவ் வளையத்தைத் தாண்டி யாதொரு மோசமில்லாமல் தப்பி ஓடிவிட்டது. தங்கள் வழக்கப்பிரகாரம், அம்மனுஷர் செய்திருப்பார்களானால்; அந்தச் சிங்கமானது அவர்களைத் தாண்டி வெளியேபோக முயலுகையில், ஈட்டியினால் ஒரேகுத்தாக அதைக் குத்தி கொன்று

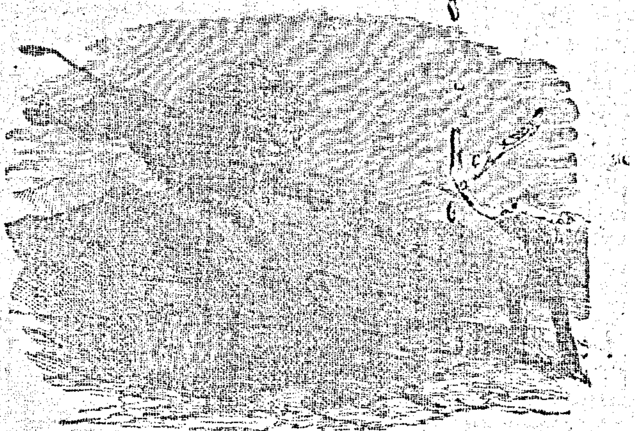

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரும் சிங்கமும்.

போட்டிருப்பார்கள்; ஆனால் அவர்கள் அதற்குப் பயந்து அதை ஒன்றும் செய்யாமல் விட்டுவிட்டார்கள். லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் அந்தக் குன்றின் ஓரத்தைச் சுற்றிவருகையில், 30 கெஜதூரத்திற்கு அப்பால் ஒரு பாறையின்மேல் ஒரு செடிமறைவில் ஒரு சிங்கம் இருக்கக் கண்டார். உடனே அவர் தம்முடைய இருகுழல் துப்பாக்கியை அதற்கு நேராக நன்றாய்க் குறிப்பு பிடித்து அச்செடிக்கிடையே இரண்டு வெடிகளையும் ஏகமாக எழுப்பினார். அந்த மனுஷர், "அது சுட்டு விழுந்துவிட்டது; கிட்டப்போய்ப் பார்ப்போம்" என்று சத்தமிட்டார்கள். ஆனால் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர், சிங்கம் வாலை கோபத்தோடே முறுக்குகின்றதைப்பார்த்து, "நான் திரும்ப ஒரு

தரம் துப்பாக்கியில் மருந்துபோட்டு சுடும்வரையும் பொறுத்திருங்கள்" என்று ஜனங்களிடத்தில் சொன்னார். இதற்குள்ளாக ஒரு பெருங்கர்ச்சனையைக் கேட்டு, அவர் தம்மைச் சூழப்பார்க்க, சிங்கம் தம்மேல் பாய்ந்துகொண்டு வருவதாகக் கண்டார். சிங்கம் அவருடைய தோளில் கவ்வ, சிங்கமும் அவரும் ஒன்றாகத் தரையில் விழுந்தார்கள். அது மிகவும் பயங்கரமானவிதமாய் உறுமிக்கொண்டு, நாயானது எலியை உதறுகின்றவண்ணம் அவரை உதறினது. இந்த அதிர்ச்சியினால் அவர் கனாக்காண்கிறவர்போலானார்; ஆகவே அவருக்கு யாதாவது நோவும் தோன்றவில்லை; மனதில் அச்சமும் உண்டாகவில்லை. என்றாலும், நடக்கிற காரியங்கள் எல்லாம் அவருக்குத் தெளிவாய் தெரிந்துகொண்டிருந்தது. துஷ்டமிருகங்கள் பட்சிக்கும் மான்களுக்கும் இதேபிரகாரம். சற்றாவது நோவு தோன்றாது என்று சொல்லுகிறார்கள். லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரின் பின்னந்தலையில் சிங்கத்தின் ஒரு கால் இருந்தமையால், அவர் அதை எட்டப்பார்த்தபோது, பத்து பதினைந்து கெஜத்துக்கு அப்பால் நின்றுகொண்டு அந்த மிருகத்தைச் சுடும்படி குறிப்பு பார்த்துக்கொண்டு நின்ற மிபாலுவி என்பவனைக் கவனித்து பார்த்துக்கொண்டு நிற்கிறதாகக் கண்டார். வெடி எழும்பாமற்போக, சிங்கமானது அவரை விட்டுவிட்டு, மிபாலுவியின்மேல் பாய்ந்து அவன் தொடையைக் கடித்தது. அந்தச்சமயத்தில், எருமை பாய்ந்ததினால் உண்டான காயத்தை ஆற்றி, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் உயிர் தப்புவித்திருந்த ஓர் மனுஷன் அதை ஈட்டியினால் குத்தப்போனான். அதன்மேல் சிங்கம், அவன்மேல் பாய்ந்து தோளில் பிடித்தது. ஆனால் அது முன்னமே வாங்கியிருந்த குண்டுகளினால், அக்ஷணமே செத்துத் தரையில் விழுந்தது. லிவிங்ஸ்டோனுடைய எலும்புகளைப் பல்லுக்குள் வைத்து நொறுக்கி சில்லுபோல் நொறுங்கி இருந்ததுமன்றி, அதினுடைய பதினொரு பற்கள் அவருடைய புயத்தின் மேற்பாரிசம் ஆழமாகப் பதிந்தும் இருந்தன. நாளாவர்த்தியில் அவருடைய காயங்கள் ஆறின. ஆனால் ஒரு முனை சரியாய் சேராததால் அவருடைய புயம் பெலன்குறைவுள்ளதாக இருந்தது. அவருடைய சரீரம் இங்கிலாந்து தேசத்துக்குக் கொண்டுபோகப்பட்டபோது, நொறுங்கியிருந்த இந்த அவயவத்தால்தான் அவருடைய உடல் இனம் தெரிந்தது.

நான்குவருஷக் காலங்களாக ஆப்பிரிக்காவில் அவர் ஒண்டியாகவே சஞ்சரித்துவந்தார். அப்பால், 1844-ம் வருஷம் அவர் டாக்டர் மொபாட் என்பவருடைய ஜேஷ்ட புத்திரியாகிய மேரி என்னும் நாமதாரியை மணம்புரிந்தார். அந்த அம்மாள் அந்நாட்டிலேயே பிறந்து வளர்ந்தவர்களானதால், சுதேசிகளுடைய பாஷை அவர்களுக்கு நன்றாய்த் தெரியும். மேலும் வீட்டுக் காரியங்கள் நடத்துவதில்

மிகுந்த சாமர்த்தியமுள்ளவர்களாய் இருந்தமையால், கணவனுக்கு அதிக உதவியாய் இருந்தார்கள்.

முதலாவது லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரும் அவருடைய துணைசாணியும் மாபோட்ஸாவில் வசித்துவந்தார்கள். ஆனால் பற்பல காரியாதிகளையிட்டு, அவர்கள் அவ்விடத்தைவிட்டு, 40 மைலுக்கு வடக்கே இருக்கும் சோணியுவான் என்னும் இடத்துக்குப் போனார்கள். ஒரு பஞ்சம் உண்டாகவே, அதையும் விட்டுவிட்டு, ஓர் ஆற்றங்கரையோரமாய் இருந்த கொலோபெங் என்னும் இடத்திற்கு ஜனங்கள் எல்லோரோடும் குடியோடிப்போக நேர்ந்தது. அங்கே அவரும் துணைசாணியும் ஒரு சிறு குடிசையில்தான் முதலாவதாக வசித்துவந்தார்கள். ஒரு வீடு கட்டிமுடிக்க ஒருவருஷம் பிடித்தது. கொலோபெங் என்னும் இடத்தில் அவர்கள் ஒவ்வொருநாளும் செய்துவந்த வேலையைப் பற்றி பின்வருமாறு எழுதிவைத்திருக்கின்றார்:—

“யாதொரு கடைகளும் இங்கு இல்லாததால், நாங்களே எங்களுக்கு வேண்டிய ஒவ்வொரு சாமான்களையும் பண்படுத்தப்படாத தளவாடங்களிலிருந்து உண்டுபண்ணிக்கொள்ள வேண்டியதாய் இருந்தது. எங்களுக்குச் செங்கல் வேண்டியதாய் இருந்தால், உடனே காட்டுக்குச் சென்று, ஒரு மரத்தை வெட்டி, செங்க[illegible]க்கும் சட்டங்கள் பண்ணும்படி அதை முதலாவதாக பலகைகளாக அறுப்போம். அதேபிரகாரம் கதவுகளுக்கும் ஜன்னல்களுக்கும் வேண்டிய தளவாடங்கள் காட்டில் நிற்கும் மரங்களிலிருந்து அறுத்துக்கொண்டுவருவோம். ஜனங்களிடத்திலிருந்து அதிகமாய் உதவிபெற்றுக்கொள்ளுவது கூடாததாய் இருந்தது. ஏனெனில், முதலாவது அவர்கள் கூலிக்கு வேலைசெய்ய இஷ்டப்படமாட்டார்கள். மேலும், எதையும் சவுக்கமாய் சதுரப்படுத்தி ஒருவேலையை முடிக்கும் திறம் அவர்களுக்கு இயல்பாகவே இல்லை. அவர்களுடைய வாசஸ்தலங்கள் யாவும் வட்ட வளையம்கொண்டதாய் இருக்கும். பற்பல சமயங்களாக நான் மூன்று பெரிய வீடுகள் கட்டினேன். ஒவ்வொருதடவையும், நானே செங்கல்களையும், சட்டங்களையும், என் கையினால் சதுரமாய் செய்யவேண்டியதாய் இருந்தது.

“பிற்பாடு மா திரித்து ரொட்டி சுடும்படியாக என் மனைவி போவாள். முதலாவதாக தரையில் நெருப்பு மூட்டி, எரிதணலில் பிசைந்தமாவை வைப்பாள். அப்பால் அதின்மேல் ஒரு இரும்பு சட்டியை வைத்து மூடி, அந்தச் சட்டிமேலும் நெருப்புமூட்டி வைத்திருக்கும்.

“ஒரு ஜாடியைத் தயிர்கடையும் பானையாக வைத்துக்கொண்டு, நாங்களே எங்களுக்கு வேண்டிய வெண்ணெய் உண்டாக்கிக்கொள்

வோம். சட்டங்கள் சமைத்து அவைகளால் எங்களுக்கு மெழுகுவர்த்திகள் பண்ணிக்கொள்வோம். ஒரு செடியின் சாம்பலிலிருந்து சவர்க்காரம் செய்துகொள்வோம்.

“பகல்நேரம் எவ்வளவு உஷ்ணமாய் இருந்தபோதிலும், காலையும் மாலையும், இரவும் குளிர்ச்சியாய் இருப்பதால் நாங்கள் அதிகாலையில் விழித்தெழும்பிவிடுவோம்.

“6 மணிமுதல் 7 மணிவரைக்கும் குடும்ப ஜெபம் நடக்கும். அப்பால், வரும் ஆண், பெண், குழந்தைகள் யாவருக்கும் பள்ளிக்கூடம் வைத்துப் படித்துக்கொடுப்போம். 11 மணிக்குப் பள்ளிக்கூடம் முடிய, என் மனைவி வீட்டுவேலை பார்க்கப்போவாள். நான் எங்களுக்காவது ஜனங்களுக்காவது ஏதேது வேண்டியதோ, அதற்குத்தக்கதாக, கொல்வேலையாவது தச்சவேலையாவது தோட்டவேலையாவது செய்யப்போவேன். ஜனங்களுக்காக நான் ஏதாவது வேலை செய்துகொடுக்க நேரிடும்போது, அவர்கள் அதற்கு ஈடாக, தோட்டத்திலாவது மற்றெந்த வகையாயாவது எங்களுக்கு வேலை செய்துகொடுப்பார்கள். இவ்விதமாக, நாங்கள் செய்துகொடுக்கும் யுக்தி [illegible]லாகும் வேலைகளுக்காக, அவர்களிடத்திலிருந்து [illegible]வேலைகள் வாங்கிக்கொள்வோம்.

[illegible]போஜனம் சாப்பிட்டு ஒரு மணி நேரம் இளைப்பாறிய பின்னர், என் மனைவி சின்னப் பிள்ளைகளுக்குப் படித்துக்கொடுக்கப் போவாள். பெற்றோர் சற்றேனும் கவனியாமல், தங்கள்பாட்டிற்கு விடப்பட்டிருக்கும் சிறு பிள்ளைகள், நாங்கள் பிரமிக்கத்தக்க விதமாய் மிகுந்த ஆவலோடு அந்தப் பள்ளிக்கூடத்திற்கு வந்து கூடுவார்கள். பொதுவாக நூறுபேர் அந்தப் பள்ளிக்கூடத்துக்கு வருவார்கள். ஒன்று[illegible] பெண்களுக்கு ஒரு பள்ளிக்கூடம் வைத்து, என் மனைவி தையல் கற்றுக்கொடுப்பாள். சூரிய அஸ்தமனம்மட்டும் நாங்களிருவரும் வேலைசெய்ய வேண்டியதாய் இருக்கும்.

“பேசப் பிரியப்படும் யாராவது இருந்தால், அவர்களோடு பேசும்படியாக நான் சூரிய அஸ்தமனத்திற்குப்பின் ஊருக்குள் போவேன்.

“மாலையில் கன்றுவிடும்நேரம் கடந்து, மிகவும் இரு[illegible]க்கும்போது, வாரத்தில் மூன்றுநாட்களை பொதுவான ஆராதனை இருக்கும். ஒரு கூட்டத்தில், படங்களும் மாதிரிகளும் காட்டி, பொதுவான கல்வி கற்றுக்கொடுப்போம்.

“இப்பிரகாரம் நாங்கள் நாடோறும் நடத்திவந்த வேலைகளுடன், [illegible], சில சமயங்களில் வியாதிஸ்தரைப் பார்த்து மருந்து கொடுத்து ஆகாரம் கட்டிவரவும், ஏழைகளுக்கும் கொம்

பலப்படுகிறவர்களுக்கும் உதவிசெய்யவும் வேண்டியதாய் இருக்கும். ஞாயிற்றுக்கிழமைகளில் எப்போதும் பிரசங்கங்களும் பொதுவான ஆராதனைகளும் இருக்கும்."

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் செக்குவானுப் பாஷைக்கு இலக்கணம் ஒன்று செய்ய ஆரம்பித்தார். அப்பாஷை ஆப்பிரிக்காவின் தென்பாகத்திலும் கீழ்பாகத்திலும் பேசப்பட்டுவருகிற பாந்து பாஷையைச் சேர்ந்த ஓர் பிரிவு. அப்பாஷையில் சொல் வேற்றுமைப்படுத்துவது, முக்கியமாய், முன்னும் பின்னும் உருபுகள் சேர்ப்பதினால்தான்.

சிஷீல் என்னும் தலைவன்.—லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவருடைய முதல் கிறிஸ்தவர்களில் ஒருவன், சிஷீல் என்னும் தலைவன். முதலாவதாக அவனுக்கு அவர்பேரில் அவ்வளவு நம்பிக்கை இருக்கவில்லை. ஆனால் அவனுடைய குழந்தை ஒன்றை லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் சுகப்படுத்தினதால், அவன் அவரை அதிகமாய் நேசிக்கத் தொடங்கினான். அது முதல் எக்காலும் அவன் அவருடைய உத்தம சிநேகிதனாகவே இருந்துவந்தான்.

படிக்கும்படியாக ஒரு சமயம் வாய்த்தபோது, சிஷீல் என்பவன் யாதொரு வேலையும் செய்யாமல் மிகவும் கருத்தாய்த் தன் படிப்பிலேயே கவனம் செலுத்திவந்தான். ஆகவே, [illegible] குறைவினால், மெலிவாயிருந்த அவன் தேகம் பருத்துப்போயிற்று. முதல் நாளிலேயே அவன் அக்ஷரங்களைக் கற்றுக்கொண்டான். லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் பட்டணத்துக்குள் போகும் ஒவ்வொரு வேளையும் அவன் அவரைப் பார்த்து, வேதாகமத்திலுள்ள சில அதிகாரங்களை வாசித்துக்காட்டும்படி வருந்திக் கேட்டுக்கொள்ளுவான். பழைய ஏற்பாட்டு ஆகமங்களிலுள்ள ஏசாயா தீர்க்கதரிசனம் அவனுக்கு மிகவும் பிரியமாய் இருந்தது. ஆதலால் அவன் அடிக்கடி, "ஏசாயா மிகவும் நல்ல மனுஷன், எப்படிப் பேசவேண்டுமென்று அவனுக்குத் தெரிந்திருந்தது" என்று சொல்லுவான்.

தன் ஜனங்களும் கிறிஸ்தவர்களாகவேண்டும் என்று அவன் மிகவும் விரும்பினான். ஒரு நாள் அவன் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரைப் பார்த்து, "அவர்களோடு பேசுகிறதினால் மாத்திரம் அவர்கள் எப்போதாவது கிறிஸ்தவர்களாவார்கள் என்று நீர் நினைக்கிறீரா? உதைகொடுத்தாலன்றி, மற்றப்படி அவர்களை ஒன்றும் செய்யப்பண்ண என்னால் முடிகிறதில்லை. உமக்குப் பிரியமானால் என்னுடைய தலைமைக்காரரை அழைத்து, காண்டாமிருகத்தின் தோலினால் செய்திருக்கும் எங்கள் சவுக்கைக்கொண்டு அவர்கள் எல்லாரையும் ஏகமாய் விசுவாசிக்கும்படி செய்வோமா?" என்று கேட்டான். தான் சொன்னவுடன், அவர்கள் கிறிஸ்துமார்க்கத்தை ஏற்றுக்கொள்ளும்

பிரியமாய் இருக்கவேண்டும் என்று அவன் நினைத்ததினால்தான் இப்படிச் சொன்னான்.

மற்றவர்களையும் தான் புதிதாய் அனுசரித்துவரும் கிறிஸ்துமார்க்கத்துக்குக் கொண்டுவரும் எண்ணமாய், தன்னுடைய வீட்டில் குடும்ப ஜெபம் நடத்தும்படி அவன் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரைக் கேட்டுக்கொண்டான். அப்படியே அவர் அவன் வீட்டில் செய்துவந்தார். பின்பு சிஷீல் என்பவனும் மிகவும் சாதாரணமான தன் நடையில் மிகவும் நேர்த்தியாய் ஜெபம் செய்துவந்ததைக் கேட்டு அவர் மிகவும் ஆச்சரியப்பட்டார்.

கொஞ்சக்காலத்துக்குப்பின் அங்கே ஒரு பஞ்சம் உண்டானது. ஜனங்கள் கிறிஸ்துமார்க்கம்தான் இதற்குக் காரணம் என்று சொல்லி, லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் நடத்தின [illegible] வராமல் நின்றுபோனார்கள். சிஷீலும் அவன் குடும்பத்தார் மாத்திரம் வந்துகொண்டிருந்தார்கள். அதன்பேரில், சிஷீல் என்பவன் அவரைப் பார்த்து, "முற்காலங்களில் ஒரு தலைவன் வேட்டையின்பேரில் பிரியப்பட்டானானால், ஜனங்களும் நாய்கள் தேடித் [illegible] வேட்டைக்குப் புறப்படுவார்கள். அவனுக்கு இனிய கீதங்களாவது [illegible] பிரீதி என்றால், ஜனங்களெல்லாரும் அவைகளின் பேரில் தங்களுக்கும் வாஞ்சை என்று காட்டுவார்கள். தலைவன் பீர் என்னும் பானம் அருந்துவானானால், அவர்களும் அப்பானம் சாப்பிட்டு மகிழுவார்கள். இவ்விஷயமாயோ காரியம் முற்றிலும் விபரீதமாய் இருக்கின்றது. நான் தேவவசனத்தின்பேரில் மிகுந்த வாஞ்சையாய் இருக்கிறேன். என்னுடைய ஜனங்களில் ஒருவராவது அதில் பிரியப்படக்காணோம்" என்றான்.

சிஷீல் என்பவனும் அவனுடைய குடும்பத்தாரும் ஞானஸ்நானம் பெற்றபோது, அதைப் பார்க்கும்படி திரள்கூட்டமான ஜனங்கள் வந்து நின்றார்கள். கிறிஸ்தவர்களாகிறவர்கள் "செத்துப்போன மனுஷருடைய மூளையிலிருந்து இறக்கும் ஓர் கஷாயம்" பானம் பண்ணவேண்டியதாகும் என்று அவர்களுக்குள் ஓர் பிரஸ்தாபம். ஆனால் தண்ணீர்மாத்திரம் அச்சமயத்தில் பிரயோகிக்கப்பட்டதைப் பார்த்து அவர்களுக்கு இருந்த ஆச்சரியம் கொஞ்சமல்ல. ஞானஸ்நானம் கொடுக்கும் சந்நிதியில் அநேக விருத்தாப்பியர் அழுதுகொண்டு நின்றார்கள். ஏன் என்று கேட்டபோது, தங்கள் தலைவன் தங்கள் நாட்டுப் பூர்வீக வழக்கங்களை விட்டுவிடத்தக்கதாய் புத்தி மயங்கிப் போய்விட்டானே என நினைத்து அழுகிறதாகச் சொன்னார்கள். சிஷீல் என்பவன், தன்னுடைய புத்திப்பிரகாரம் இனிமேல் ஒருக்காலும் நடக்காதபடி, லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் அவனை ஒரு மந்திரத்தினால் மயக்கிப்போட்டதாக அவர்கள் நினைத்தார்கள்.

மழை உண்டாக்குதல்.—சிஷீல் என்பவன் மழை வருத்துவதில் பேர்போனவனாக எண்ணப்பட்டுவந்தான். மழை வருஷிக்கப்பண்ண தக்கதுள்ள கிரியைகள் என்று ஜனங்கள் எண்ணியிருந்தவைகளை அவன் கிறிஸ்துவனான பிற்பாடு செய்யமாட்டேன் என்றதால், அவர்கள், அவன் வெள்ளை மனுஷனால் மயக்கப்பட்டுப்போனது நிச்சயந்தான் என்று எண்ணிக்கொண்டார்கள். சில வயோதிகரான மந்திரிமார் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரிடம் வந்து, "மழை உண்டாக்கும்படி நீர் சிஷீல் என்பவனுக்கு உத்தரவுகொடாவிட்டால், பயிர் பச்சைகளெல்லாம் தீய்ந்துபோம். நாங்களும் அங்கும் இங்குமாக சிதறுண்டுபோக நேரிடும். இந்த ஒருதடவையும் அவன் மழை வருவிக்கட்டும்; எங்களுடைய ஆண்கள், பெண்கள், குழந்தைகள் யாவரும் உம்முடைய பாடசாலைக்கு வந்து, உமக்குப் பிரியமான நேரம்வரையும் கூட ஜெபம் செய்துகொண்டிருப்போம்" என்று சொல்லி, சிஷீல் என்பவனை இரண்டொரு தரமாவது வருத்தும்படி உத்தரவுகொடும் எனக் கெஞ்சி காத்துநின்றார்கள். "கோவில் மணி ஓசையிலும் ஏதோ இருக்கின்றது, ஆகையினால்தான் பஞ்சம் உண்டாகி இருக்கிறது" என்று நினைக்கவும் ஜனங்கள் தலைப்பட்டார்கள்.

பஞ்சத்தினால் அவ்விடத்திலுள்ள ஜனங்களைப்போலவே, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரும் அவருடைய குடும்பத்தாரும் மிகவும் வருத்தப்பட்டார்கள். சில சமயங்களில் வெட்டுக்கிளிகளை வறுத்து சாப்பிட நேரிட்டது. ஜனங்கள் அவர்பேரிலுள்ள தங்கள் அன்பைக் காட்டும்படியாக, அவர் பிள்ளைகளுக்கு சிலவேளை பச்சைப்புழுக்களைக் கொடுத்துவருவார்கள். பிள்ளைகள் அவைகளை மிகுந்த பிரீதியோடு சாப்பிட்டுவந்தார்கள். ஆனால் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரும் அவருடைய குடும்பத்தாரும் மிகவும் அபேக்ஷையாய் புசித்துவந்தது ஓர் ஜாதி பெரும் தவளை. சமைத்தபின் அது கோழிக்குஞ்சியின் மாமிசம்போல் ருசிகரமாய் இருக்கும்.

காமி ஏரியும் மாக்கோலலுஸ் ஜாதியாரும்.

போதுமானபடி ஜலமுள்ள நாட்டில்போய் குடியிருக்கும்படி லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் விரும்பினார். அதினால், கலஹாரி என்னும் வனாந்தரத்துக்கு அப்பாலுள்ள ஒரு பெரிய ஏரியைக்குறித்து கேள்வியுற்று, அதைப் போய் பார்க்கத் தீர்மானித்தார்.

கலஹாரி என்னும் வனாந்தரத்தில் யாதொரு பயிர்பச்சையும் இல்லாமல் இருக்காது. புல் பூண்டுகள் ஊடேயூடே வளர்ந்து நிற்கும். கனத்தமழை பெய்யும் காலங்களில் வத்தகை செடிகளும் மற்றும் பூண்டுகளும் ஏராளமாய் முளைத்து படர்ந்துகிடக்கும். மற்ற காலங்களில் திரளான கலைமான்களும் அவ்வெளியில் நடமாடித்திரியும். அதில் சிங்கம், கடுவாய், சிவிங்கி, தீக்குருவி முதலியவைகளும் பெருக்கமாய் உண்டு. அவ்வனாந்தரத்தில் சில மனுஷரும் வாசம்பண்ணிவந்தார்கள். பெக்குவானா கோத்திரத்தைச்சேர்ந்த பாக்கலஹாரி ஜாதியார் அநேக நூற்றாண்டுகளாக அதில் குடியிருந்துவருகிறார்கள். வெள்ளரியும் பூசணியுந்தான் அந்த இடத்தில் உண்டாகக்கூடிய பயிர்வகைகள் என்றபோதிலும், அவர்கள் பிரயாசத்தினால் மற்றும் பயிர்களும் உண்டாயின. அவர்களுக்குச் சிற்சில ஆட்டுமந்தைகளும் உண்டு; ஆனால் பசுக்களைவைத்து வளர்ப்பதே அவர்களுக்குப் பிரியமான தொழில். ஏனெனில் பசுக்கள்தான் ஒருவருக்கு இருக்கக்கூடிய முக்கிய ஆஸ்தி என அவர்கள் நினைத்தார்கள். இங்கிலாந்துதேசத்து இராணி அம்மாளிடத்தில் அநேக பசுக்கள் உண்டா என்று அவர்கள் அடிக்கடி லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரிடத்தில் கேட்பார்கள். தாங்கள் கொல்லும் காட்டுமிருகங்களின் தோல்களைக் கொடுத்து அவைகளுக்குப் பதிலாக ஈட்டிகளும் கத்திகளும் புகையிலை [illegible]களும் வாங்கிக்கொள்ளுவார்கள்.

[illegible] வந்து தாங்கள் சேர்த்துவைத்திருக்கும் தண்ணீரைப் பலாத்காரமாய் எடுத்துக்கொண்டு போய்விடாதபடி, அவர்கள் ஜலத்தை தீக்குருவி முட்டைக் கூடுகளில் அடைத்து அவைகளை மிகவும் பத்திரமாய்த் தரையில் புதைத்துவைப்பார்கள். சிலசமயங்களில் அவைகளை மூடியிருக்கும் மேல்மணலின்மேல் நெருப்பு வளர்த்துவைத்திருக்கும். ஒவ்வொரு முட்டைக்கூட்டின் அந்தத்திலும் ஒரு சிறு துவாரமிட்டு, ஒரு நாணல் குச்சியின்வழியாய் ஸ்திரீகள் தண்ணீரை உறிஞ்சி, அப்பால் ஒரு வைக்கோல் துரும்பைக்கொண்டு அது முட்டைக்கூட்டுக்குள் சொட்டுச்சொட்டாய் வடிந்து விழும்படி வழி பண்ணி இவ்விதமாகத் தோடுகளுக்குள் தண்ணீர் நிரப்பிவைப்பார்கள்.

புஷ்மான் என்னும் ஜாதியாரும் அவ்வனாந்தரத்தில் அலைந்து திரிவார்கள். அவர்கள் நிலத்தைப் பயிர்செய்தாவது ஆடுமாடு முதலிய மிருகங்கள் வளர்த்தாவது ஜீவனம்பண்ணுகிறதில்லை. ஆனால் பார்க்க மிகவும் அவலட்சணமாய்த் தோன்றும் சில நாய்கள்மாத்திரம் அவர்களிடத்தில் இருக்கும். அவர்கள் வேட்டையில் மிகவும் தேர்ந்தவர்கள். நஞ்சூட்டியிருக்கும் அம்புகளால் தாங்கள் வேட்டையாடிக் கொல்லும் மிருகங்களையும் காட்டுக்கீரைக் கிழங்குகளை

புஷ்மான்.

யும் இன்று காலங்கழிக்கிறார்கள். பாக்கலஹாரி ஜாதியார் இவர்களுக்கு மெத்தவும் பயப்படுவார்கள். ஏனென்றால், இவர்கள் கேட்கும் ஏதாவது ஒன்றை அவர்கள் கொடுக்கவில்லை என்றால், விஷம் ஏற்றியிருக்கும் தங்கள் பாணங்களை அவர்கள்மேல் தொடுக்கிறதற்குச் சளைக்கமாட்டார்கள்.

லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் ஙாமி ஏரிக்குப் புறப்பட்டுப்போக யோசித்திருக்கிறதைக் கேள்விப்பட்டு, அங்கிலேயரான இரண்டு தேசாந்தரிகள் அவரோடேகூடச் சென்றார்கள். இவர்கள் இருவரும் அவருக்கு நேரிட்ட பிரயாணச்செலவுக்கு மிச்சமாய்ப் பணங்கொடுத்து உதவிசெய்தார்கள். காலஹாரி வனாந்தரவெளிவழியாய் 300 மைல் தூரம் போகவேண்டியதாய் இருந்தது. வழியில் தண்ணீர் அநேகமாய்; பிரயாணத்துக்குப்பின் ஓர் ஓர் வேளைகளில் தான் கிடைத்தது. இவ்விதமாக மனுஷரும் ஆடுமாடுகளும் மிகுந்த கஷ்டம் அனுபவித்தார்கள். அவர்கள் ஒருமாசக்காலம் வடக்கு முகமாய்ப் பிரயாணம் செய்ததற்குமேல், கரையோரமாய் மரங்களும் செடிகளும் அடர்ந்துள்ள ஸௌகா என்னும் சற்று பெரிய ஒரு நதி

யின்தீரம் வந்து சேர்ந்தார்கள். அந்நதியானது தொலைதூரத்திலுள்ள ஒரு ஏரியிலிருந்து உற்பத்தியாகிவருகின்றது என அறிந்து, அதின் உற்பத்தியைக் கண்டுபிடிக்கும்படி அதின் கூடவே நடந்து சென்றார்கள். அவ்வேரி அவர்கள் நினைத்திருந்தபடி அவ்வளவு பெரிதாய் இராதபோதிலும், 70 மைல் சுற்றளவுள்ளதாயும் மிக்க அழகாயும் இருந்தது. அதினின்று புறப்படும் ஸௌகா என்னும் நதி ஒரு பெரிய சேற்றுகழிக்குள்போய் பாய்கிறது. இதில் முற்காலத்தில் காட்டெருமைகளும் நீர்யானைகளும், யானைகளும், முதலைகளும் மற்றும் மிருகங்களும் ஏராளமாய் இருந்தன. இவ்வேரியைக் கண்டு பிடித்ததினால்தான் லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவருடைய பெயர் சாஸ்திரிகளுக்கு முதலாவதாகத் தெரியவந்தது. இதற்குக் கைம்மாறாக இராஜ பூகோள சாஸ்திரசங்கத்தார் ஒரு நேர்த்தியான தங்கக்கடிகாரம் அவருக்கு அனுப்பினார்கள். இன்னும் வடக்கேபோக முடியாமல் தடைப்பட்டு கொலோபெங் என்னும் இடத்துக்குத் திரும்பிவிட்டார்.

ஙாமி ஏரிக்கு அப்பால் வசிக்கும் மாக்கோலோலுஸ் என்னும் ஜாதியாருடைய பெரிய தலைவனாகிய ஸெபித்தான் என்பவன், தம்மைப் பார்க்கும்படி திரும்பிவருதாக லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் கேள்விப்பட்டிருந்தார். ஆகவே அடுத்தவருஷத்தில் அவர் தம்முடைய மனைவி பிள்ளைகளோடும் ஒஸ்வெல் என்பவரோடும் அவருடைய 20 மனுஷரோடும் அங்கே புறப்பட்டுப்போனார். நீண்டகாலம் சிரமத்தோடு பிரயாணம் செய்யவேண்டியதாய் இருந்தது. ஆனால் பசுவெறி என்னும் ஈக்களின் தொல்லையினாலும் தம்முடைய பிள்ளைகளில் இருவருக்கு உண்டான சுகவீனத்தினாலும் திரும்பிவிட நேர்ந்தது. அது ஜுரத்தினால் சங்கடப்பட்ட சில இங்கிலீஷ்காரருடைய உயிர் பிழைக்கிறதற்கு ஏதுவாயிற்று.

ஸெபித்தான் என்பவனைப் பார்க்கும்படி மூன்றும் தடவையாகவும் தம்முடைய மனைவி பிள்ளைகளுடன் புறப்பட்டுப்போனார். அவன் அவர் வருவதைக் கேள்விப்பட்டவுடன், அவரை அழைத்து வரும்படி 100 மைல் தூரம் பிரயாணஞ்செய்து அவருக்கு எதிர் கொண்டுபோனான். அவர்களிருவரும் சந்தித்தபோது, அவன் அவரைப் பார்த்து, "உம்முடைய ஆடுமாடுகளை பசுவெறி கடித்திருக்கிறதினால் அவை தப்பாமல் செத்துப்போம். ஆனால் இதைப்பற்றி நீர் கவலைப்படவேண்டாம். என்னிடத்தில் போதுமான எருதுகள் இருக்கின்றன. உமக்கு வேண்டிய அளவு கொடுப்பேன்" என்று சொன்னான்.

ஸெபித்தான் கிட்டத்தட்ட 45 வயது பிராயமுள்ள நல்ல பலசாலி, வளர்ந்தவன், பொது நிறமுள்ளவன், தலை வழுக்குமண்டை

அவனை அவனுடைய நாட்டிலிருந்து ஜனங்கள் துரத்திவிடவே, அவன் சில மனுஷரையும் ஆடுமாடுகளையும் சேர்த்துக்கொண்டு தன்னுடைய பிறந்த ஊருக்கு உத்தேசம் 900 மைலுக்கு அப்பாலுள்ள இந்த இடத்தில் வசித்துவந்தான். ஆனால் தன்னுடைய ஆண்மையினாலும் பட்சமான சுபாவத்தினாலும் ஒரு பெரிய நாட்டுக்குத் தலைவனானான். எந்த அந்நியன் தன் நாட்டிற்கு வந்தாலும், அவனுக்கு ஏதாவது ஓர் இனாம் கொடுக்காமல் அனுப்புவிக்கமாட்டான். இவ்விதமாக அவன்பேர் பிரஸ்தாபம் எத்திசையும் ஒலித்தது. "அவன் மிகவும் இரக்க நெஞ்சுள்ளவன். அவன் ஞானவான்" என்று எல்லோரும் அவனைப் புகழ்ந்து பேசுவது வழக்கமாய் இருந்தது.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் வந்துசேர்ந்து கொஞ்சநாட்களுக்குள்ளாக, செபித்தான், முன்னொருகாலத்தில் தனக்குப் பட்டிருந்த ஒரு காயத்தினால் வியாதிப்பட்டான். லிவிங்ஸ்டோன் துரை அவனுடைய மோசமான நிலைமையை அறிந்தார். அவன் மரித்துப்போக நேர்ந்தால், ஜனங்கள் தம்மைக் குறைகூறுவார்கள் எனப் பயந்து, அவர் அவனுக்கு மருந்துகொடுக்க இஷ்டப்படவில்லை. ராபர்ட்டு என்னும் தம்முடைய சின்னப்பையனோடு அவர் ஒரு ஞாயிற்றுக்கிழமை மத்தியானம் அவனைப் பார்க்கும்படி போனார். அப்போது அவன் அவரை அழைத்து, "அருகேவந்து, நான் பிழைப்பேனோ என்று பாரும், நான் கிட்டத்தட்ட பிரேதமாகிவிட்டேன்" என்றான். அவனோடு கொஞ்சநேரம் இருந்தபின், அவர் அவனைத் தேவனுடைய கரத்திற்கு ஒப்புவித்துவிட்டு, வெளியே புறப்பட்டார். அப்போது செபித்தான் தலையை சற்று உயர்த்தி, ஒரு வேலைக்காரனைக் கூப்பிட்டு, "மௌனகொஸ் இடத்தில் ராபர்ட்டைக் கூட்டிக்கொண்டுபோய், அவனுக்குக் கொஞ்சம் பால் கொடுக்கச்சொல்லு" என்று சொன்னான். இவ்வார்த்தைகள்தான் அவனுடைய கடைசி வார்த்தைகள். அதேதினத்தில் அவன் மரித்துப்போனான். மௌனகொஸ் என்பவள் அவனுடைய மனைவிகளில் ஒருத்தி.

பெக்குவானியர் தங்கள் தலைவனை ஆட்டுமாட்டுத் தொழுவங்களில் அடக்கம்பண்ணுவார்கள். புதைத்த இடம் சமூலமாய்த் தெரியாதபோகும்படி செய்தபின், அவர்கள் பிரேதக்குழியின்மேல் இரண்டொருமணிநேரம் ஆடுமாடுகளைவிட்டு ஓட்டுவார்கள். ஒன்றாய்க் கூடி சஞ்சாரஞ்செய்யவும், சுதந்தர பாத்தியதையின்பேரில் இனிமேல் தலைவனாகிறவனுக்கு உதவிசெய்து கீழ்ப்படிந்து நடந்துவரவும் லிவிங்ஸ்டோன் அவர்களுக்குப் புத்திசொன்னார். அவர்கள் அவ்வார்த்தைகளை மிகுந்த கனிவுடன் ஏற்றுக்கொண்டார்கள். மேலும் அவரைப் பார்த்து, செபித்தான் மரணம் நீர் வந்ததினால் உண்டானது

என்று நாங்கள் சொல்லுவோம் என்று நீர் பயப்படவேண்டியதில்லை; நாங்கள் அப்படி நினைக்கிறதே இல்லை என்று சொல்லி அவரைத் தேற்றினார்கள்.

மாக்கோலுலன் ஜாதியார்.—லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் எப்போதும் இந்த ஜாதியாரை மிகவும் வியந்தே பேசுவார். இச்சாதியார் பொறுதிறமும், வளர்த்தியும், நல்ல தேகக்கட்டும், மிகுந்த பராக்கிரமமும் தைரியமும் உள்ளவர்கள். அந்நியரை மிகவும் மரியாதையாய் உபசரிக்கிறவர்கள் என்று சொல்லி இருக்கிறார். அவர் அவர்களைக்குறித்து எழுதியிருக்கிறதாவது:—"ஒவ்வொரு ஊர் ஜனங்களும் நாங்கள் வைக்கக் கூடியதற்கு மிஞ்சினவிதமாய் எருதுகள், வெண்ணெய், பால், சிற்றுண்டிகள் முதலியவை ஏராளமாய்க் கொடுத்து எங்களை மிகுந்த அன்போடு உபசரித்தார்கள். அவர்கள் எங்களுக்குச் செலுத்துகின்ற சாமான்களை மிகவும் மரியாதையாய்க் கொடுப்பார்கள். தலைவன் ஒரு எருதைக் கொடுக்கிறதாயிருந்தால், சொந்தக்காரன் வந்து, 'ஒரு சிறு துண்டு போஜனம் உமக்காக வைக்கிறேன்' என்பான். இது எனக்கு மிகவும் பிரியமாயிருக்கும். ஏனெனில் கேவலம் முடம் அவலட்சணமான ஒரு வெள்ளாட்டைக் கொடுக்கிறபோதும் கூட, 'இதோ, ஒரு எருது!' என மிகுந்த இடம்பமான வார்த்தைகள் சொல்லிக் கொடுக்கும் வழக்கம், பெக்குவான ஜாதியாருக்குள் இருந்தது."

செபித்தான் விருப்பப்படிக்கு அவன் குமாரத்தி அவன் பட்டத்துக்கு வந்தாள். அவள், லிவிங்ஸ்டோன் தன் நாட்டில் தமக்குப் பிரியமான எந்தப் பாகத்தையும் போய்ப் பார்த்துவரலாம் என உத்தரவு கொடுத்தாள். அந்தப்படிக்கு அவர் அங்கிலேயனான ஒரு தேசாந்திரியோடு பிரயாணஞ்செய்து வடகிழக்காய் 130 மைல் தூரம் சென்று அங்கே ஸாம்பஸி என்னும் பெரிய நதியைக் கண்டுபிடித்தார். இப்படிக் கண்டுபிடித்தது வேனிற்காலத்தில்; என்றாலும் அது 300 முதல் 600 கெஜம்வரை அகலமும் மிகுந்த ஆழமும் உள்ளதாய் இருந்தது. மழைக்காலத்தில் அந்நதி கரைகடந்து பதினைந்து இருபது மைல் தூரம் பரவி ஓடும்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் மாக்கோலுலன் ஜாதியாருக்குள் ஒரு மிஷன் ஸ்தாபிக்க விரும்பினார். ஆனால் அந்நாடு முழுவதும் சதுப்பு நிலமுள்ளதும் விஷஜுரம் உண்டாக்கும் பூமியாயும் இருந்தது. ஆதலால் அவர் தம்முடைய மனைவி பிள்ளைகள் அவ்வியாதியை அநுபவியாமல் சுகபத்திரமாய் வசிக்கத்தக்கதாக ஒரு வீடுகட்டப் பிரயாசப்பட்டார். ஆனால் அதற்கு வசதியான இடம் ஒன்றும் கிடைக்கவில்லை. மேலும், மத்தக்காரரான போயெர்ஸ் ஜாதியாருக்குள்ளும்

பிகியுனஸ் ஜாதியாருக்குள்ளும் இருந்த குரோதத்தினால், தாம் கொலோபெங் என்னும் இடத்தில் சமாதானமாய் வேலை நடத்துவது கூடாதகாரியம் என எண்ணினார். ஆதலால் தம்முடைய மனைவி பிள்ளைகளை இங்கிலாந்து தேசத்துக்கு அனுப்பிவிட்டு, அப்பால் தாம் குடியிருக்கும்படியாக மாக்கோலூலுன் ஜாதியார் நாட்டில் சுகத்துக்கு அநுகூலமான ஓர் இடம் கண்டுபிடிக்கவேண்டும் என்று தீர்மானம்பண்ணினார்.

இட்டத்தட்ட பதினொரு வருஷங்களாக ஐரோப்பியர் சகவாசத்தைவிட்டுப் பிரிந்து ஜீவனம்பண்ணின பின்னர், 1852-ம் வருஷம் அவர் தம்முடைய மனைவி பிள்ளைகளைக் கூட்டிக்கொண்டு கேப்டௌவுன் நகரிக்குப் போனார். இச்சமயம், அங்கு இருந்த ககோள சாஸ்திரியினிடத்தில் இடங்களின் ஸ்தானத்தைக் குறிப்பிடும் விதத்தைக் கற்றுக்கொண்டார். இது அவருடைய தேசாந்தரப் பிரயாணங்களில் மிகவும் பிரயோசனமாய் விளங்கிற்று.

தம்முடைய சிநேகிதருக்காக அவர் ஏற்றிக்கொண்டுவந்த சாமான்களின் பாரம் பொறுக்கமாட்டாமல், கொலோபெங் ஊருக்குத் திரும்பும் வழியில், வண்டி அச்சுமுறிந்து விழுந்தது. இதனால் நேரிட்ட தாமசம் அவருடைய ஜீவன்தப்ப வழியாய் இருந்தது. அவர் பிகியுனஸ் ஜாதியாரோடு சிநேகபந்தமாய் இருந்ததற்காக போயெர்ஸ் ஜாதியார் அவரைப் பகைத்துவந்தார்கள். ஆகவே, அவர் ஊரில் இல்லாத சமயத்தில் அவர்கள், அவருடைய வீட்டிற்குள் புகுந்து, அவருடைய புஸ்தகங்களைத் தாள் தாளாகக் கிழித்துச் சிதறி, அவருடைய மருந்து புட்டிகளைச் சின்னபின்னமாக உடைத்து, அவருடைய தட்டுமுட்டுச் சாமான்களையும் வஸ்திரங்களையும் எடுத்துக்கொண்டுபோனார்கள். அவர் அந்தக்ஷணத்தில் வீட்டில் இருந்திருப்பாராகில், அவர்கள் அவரையும் ஒருவேளை கொன்றுபோட்டிருக்கலாம்.

அதன்பேரில் அவர் மாக்கோலூலுன் ஜாதியாருடைய நாட்டின் முக்கிய ஸ்தானமாகிய லினியான்றி என்னும் ஊருக்குப்போக நிர்ணயித்தார். ஸெபித்தான் தன் மகன் தனக்குப்பின் பட்டத்துக்கு வரவேண்டுமென்று விரும்பினான். ஆனால் அந்தஜாதியாருடைய ஒரு பெரிய கூட்டத்தில் அவள் தன் சகோதரனைப் பார்த்து, "நம்முடைய அப்பா, என்னைத் தமக்குப்பின் பட்டத்துக்கு வரும்படி கேட்டுக்கொண்டபடியினால்தான் நான் இதுவரையும் தலைவியாய் இருந்திருக்கிறேன். மற்றும் ஸ்திரீகளைப்போல் கலியாணம் செய்துகொண்டு ஒரு குடும்பத்துக்குத் தாயாய் இருப்பதுதான் எனக்கு எப்போதும் விருப்பம். தம்பி செக்கெலெத்து! நீதான் தலைவனாய் இருந்து நமது குடும்பத்தின் கீர்த்தியை நிலைநிறுத்து" என்றாள். செக்கெலெத்து என்பவன் இருண்ட மந்தசன்றமும் கொண்ட

வன். தகப்பனைப்போல் பார்க்கிறதற்கு அவ்வளவு அந்தஸ்தாயாவது புத்திக்கூர்மையுள்ளவனாயாவது இருக்கமாட்டான். ஆனால் தகப்பனைப்போலவே இவனும் லிவிங்ஸ்றேன் என்பவருக்கு மிகுந்த பட்சம் காட்டிவந்தான்.

வண்டிகள் போகிறதை அவர்கள் அதற்குமுன்* ஒருக்காலும் பார்த்திராததால், லிவிங்ஸ்றேன் என்பவர் லினியான்றி சேர்ந்தவுடன், அவ்வூர் ஜனங்கள் யாவரும் அவருடைய வண்டியைப் பார்க்கும்படி வெளியேறிவந்தார்கள். இராஜ அரண்மனைக் கட்டியக்காரன் "நான் ஒரு வெள்ளைமனுஷனைப் பார்க்கிறேன் அல்லவா? அவர் ஸெபித்தானுடைய நண்பன் அல்லவா? தகப்பனவாய் செக்கெலெத்துக்குமுகிர்துவந்தவரைக் காண்கிறேன் அல்லவா?" என்று உரத்தசத்தமாய் ஆர்ப்பரித்து மிகுந்த தமாஷ்பண்ணி களிகூர்ந்தான்.

செக்கெலெத்து, லிவிங்ஸ்றேன் என்பவரைப்பார்த்து, உமக்கு வேண்டிய யாவற்றையும் கொடுக்க நான் ஆயத்தமாய் இருக்கிறேன் என்றான். ஆனால் அவர் அவனுக்குப் பிரதியுத்தரமாக, தலைவனாகிய உமக்கும் உம்முடைய ஜனங்களுக்கும் கல்வி கற்றுக்கொடுத்து உங்களை முன்னுக்குக் கொண்டுவருவதே என் நோக்கம் என்றார். அதற்கு அவன், "உம்முடைய வேதாகமத்தை வாசிக்கப் படிக்க எனக்குப் பிரியமில்லை. ஏனெனில் 'அது என் இருதயத்தை மாற்றி, ஸெஷீல் என்பவனைப்போல் ஒரு மனைவிமாத்திரம் இருந்தால் போதும் என்று நான் எண்ணிக்கொண்டிருக்கப் பண்ணிவிடும்' என்று பயப்படுகிறேன்" என்றான். குறைந்தபட்சம் 5 மனைவிகள் தனக்கு இருக்கவேண்டுமென்று அவன் எப்போதும் விரும்பினான். என்றாலும், லிவிங்ஸ்றேன் என்பவர் ஜனங்களுக்குள் போதகவேலை நடப்பிப்பதற்குத் தடை ஒன்றும் அவன் செய்யவில்லை. கட்டியக்காரன் அழைக்கவே, உத்தேசம் 600 பேர் அவர் பிரசங்கம்கேட்கக் கூடிவந்தார்கள்.

அக்கூட்டத்தில் வந்திருந்த பெண்கள் யாவரும் அதிக இட்டப்பட்டு தங்கள் ஜாதி ஆசாரமுறைமைகளை அநுசரித்துவருவதில் மிகுந்த எண்ணமாய் இருந்தார்கள். மிரு[illegible]ன எருதுத் தோலினால் சமைந்த ஒரு முண்டை அவர்கள் [illegible]ரியில் கட்டியிருந்தார்கள். அது முழங்கால்மட்டும் கிடந்தது. [illegible]துபிரகாரம் ஒரு தோல்சால்வையை மேல்சேலையாக மா[illegible]பார்த்திருந்தார்கள். பித்தளை அல்லது இரும்பினால் ெ[illegible] பெரிய சதங்கைகளையும் காப்புகளையும் ஆபரணங்க[illegible]ண்டி[illegible]ருந்தார்கள். கணுக்காலில் பூண்டிருந்த ச[illegible] தால் காலில் எரிவுண்டாகி கொப்புளங்க[illegible]ன்

றும், ஆசாரமாய் காணப்படவேண்டும் என்ற கவர்ச்சியினால் கோளை அவர்கள் கவனிக்கவில்லை.

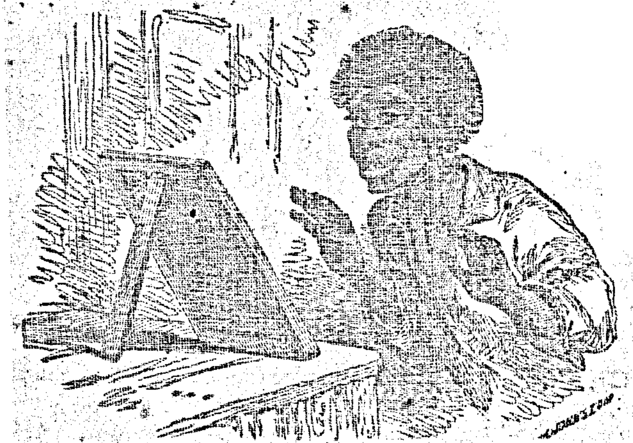

ஆ! நான் எவ்வளவோ அவலட்சணமாய் இருக்கிறேன்!

ஸ்திரீகள் அடிக்கடி லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடைய முகம் பார்க்கும் கண்ணாடியைக் கேட்டு வாங்கி, தங்கள் முகங்களைப் பார்த்துக்கொண்டு, "ஐ! இதுவா நான்?" "ஆ! என் வாய் எவ்வளவு பெரிதாய் இருக்கின்றது!" "பாருங்கள்! என்னுடைய காது பூசணி இலை போல் இருக்கிறது." "ஐயோ! எனக்கு மோவாயே இல்லை." "என்னுடைய கன்னத்தெலும்புகள் இப்படி உயர்ந்திராவிட்டால், ஆ! நான் எவ்வளவோ சௌந்தரியமாய் இருந்திருப்பேன்! இவைகள் அவ்விதமா என் அழகைக் கெடுத்துப்போடுகின்றன!" "என் சிரசு, மத்தியில் சுழும்பி அல்லவோ இருக்கின்றது!" எனத் தங்களைக் குறை கூறிக்கொண்டிருப்பார்கள். இதைக்கேட்டு அவர் மிகவும் சிரித்துக் கொண்டிருப்பார். இப்படியாகப் பேசிக்கொண்டிருக்கையில், அவர்களும் தாங்களே சொல்லிக்கொள்ளும் பரிகாசவார்த்தைகளையிட்டு கொல்லென நகைத்துக்கொள்ளுவார்கள். ஒருநாள் ஒரு மனுஷன், லிவிங்ஸ்டோன் எதோ சித்திரைசெய்துகொண்டிருக்கிறார் என எண்ணி, அவருடை[illegible] [illegible]டியின் அருகே போய் நின்றுகொண்டு, தன் [illegible]வையு[illegible] இப்படியுமாக அசைக்கத்தாம் திரிந்து, "ஜனங்கள் [illegible] நான் [illegible]ய் இருக்கிறேன் என்று சொல்லுகிறார்கள். ஆ! [illegible] உண்மைதா[illegible] எவ்வளவோ அவலட்சணமாய் இருக்கிறேன்" என்று [illegible] சொல்லிக்கொண்டான்.

செக்கெலெத்து வாசிப்பு கற்றுக்கொள்ள இஷ்டமில்லை என்று சொன்னதற்குச் சில வாரங்களுக்குப் பிற்பாடு, அவனுக்குப் பெண் கொடுத்த மாமனும் இன்னும் சில மனுஷரும் ஒரு பெரிய மாந்தரீக சாஸ்திரம்போல் தோன்றின வேதாகம புஸ்தகத்தைக் கொஞ்சம் வாசித்து அறிய விருப்பம் காட்டினார்கள். சீக்கிரத்துக்குள்ளாக அவர்கள் அக்ஷரங்களைக் கற்றுக்கொண்டு, மற்றவர்களுக்கும் அவைகளைக் கற்றுக்கொடுக்கும் திறமையுள்ளவர்கள் ஆனார்கள். ஆச்சரியகரமான அந்தப் புஸ்தகத்தில் சேதம் விளைவிக்கும் தன்மையானது ஒன்றும் இல்லை என்று செக்கெலெத்து அறிந்தபொழுது, அப்புஸ்தகத்தில் எழுதியிருக்கும் விசேஷமான அக்ஷர உருப்புகளைத் தானும் கற்றுக்கொள்ளும்படியாக லிவிங்ஸ்டோனிடம் வந்தான்.

ஆற்றுப்பெருக்கினாலுண்டான கட்டுக்கிடைத் தண்ணீர் காரணமாக ஜூரங்கண்டு வியாதிப்படவே, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் லினியான்டியில் அதிககாலம் இருக்கவில்லை. அந்நாட்டு மூலிகைகளின் தன்மையை பரிசோதிக்கும் நோக்கமாய் முதலாவதாக அவர் சுதேசிகளுடைய மருந்து சாப்பிட்டுவந்தார். ஆனால் தம்மிடத்தில் இருக்கும் ஔஷதங்களினால் சீக்கிரத்திற்குள்ளாக ஜூரவியாதியை சுகப்படுத்திப்போடலாம் எனக் கண்டறிந்தார்.

மிருகஜாதி போர்வீரன்.

ஒரு மிஷன்ஸ்தானம் ஸ்தாபிப்பதற்கு வசதியாய் சுகத்துக்கு அனுகூலமான ஓர் இடம் கண்டுபிடிக்கும்படி செக்கெலெத்தும் லிவிங்ஸ்டோனும் அப்பக்கமெல்லாம் அலைந்து திரிந்து பிரயாணம் பண்ணிவந்தார்கள். அவர்களோடு திரண்டகூட்டமான மெய்க்காவலா

ளர் பற்பலவன்னமான குல்லாக்கள் அணிந்துகொண்டு மிகவும் விநமாய்ச் சென்றார்கள். அவர்களில் சிலர் சிங்கத்தின் பிடரிமயிரினால் சமைத்திருந்த தொப்பிகளைத் தரித்திருந்தார்கள். மற்றவர்கள் எருதுகளின் வெண்மையான வால்நுனியையும், இன்னும் சிலர் கருநிறமான நீர்க்குருவி ரெக்கை முடிச்சுகளையும் அணிந்துகொண்டிருந்தார்கள். சாதாரண ஜனங்கள் மூட்டைகள் சுமந்துகொண்டுவந்தார்கள். தலைமைக்காரர் யாவரும் காண்டாமிருகத்தின் கொம்பினலான ஒரு தடியை கையில் பிடித்து மிகவும் கர்வத்தோடு அடிவைத்துச் சென்றார்கள். அவர்களுக்குப் பின்னால் அவர்களுடைய வேலைக்காரர் அவர்களுடைய கேடகங்களைச் சுமந்துகொண்டுவந்தார்கள்.

இவர்களெல்லாரும் லாம்பெயி என்னும் பெரிய நதியின் கரை சேர்ந்தபோது, தோணிகள் சவாரித்து ஆற்றை எதிர்த்துச் சென்றார்கள். அந்நதியானது அநேக இடங்களில் ஒருமைல் அகலம்கொண்டது. அதற்குள் இடைக்கிடையே 3 முதல் 5 மைல்வரை நீளமுள்ள அழகான தீவுகள் இருக்கின்றன. அதின் கரையில் ஓர் ஓர் இடங்களில் பெரிய காட்டுமரங்கள் நிறைந்த சோலைகள் உண்டு. நீர்யானையின் சீற்றமும் யானையின் குமுறலும் அடிக்கடி அவ்விடத்தில் கேட்கப்பட்டன.

ஆற்றின் எதிர்நோக்கி, அநேகமைல்தூரம் ஒன்றியாய்ச் சென்ற பின்னரும் லிவிங்ஸ்ற்றேன் என்பவர் மாக்கோலோலு காட்டுக் கிறிஸ்தவர்கள் சுகபத்திரமாயும் வசதியாயும் குடியிருக்கிறதற்கான யாதொரு இடம் கண்டுபிடிக்க முடியவில்லை. அந்நாடு முழுவதும் பயங்கரமான பகைவரி * பெருந்தபூமி. ஆதலால் அவர் செக்கெலெத்து என்பவனுடன் லினியான்றிக்குத் திரும்பிவிட்டார்.

ஆப்பிரிக்காவை ஊடறுத்துச்செய்த பிரயாணமும் சிமைக்குப் போனதும்.

சுகத்துக்கேற்ற யாதொரு குடியேற்றம் கண்டுபிடிக்க முடியாமற் போனதால், லிவிங்ஸ்ற்றேன் என்பவர் ஆப்பிரிக்காவின் மேல்கரையிலுள்ள லோவாந்தா என்னும் கடற்போய்ச் சேரத் தீர்மானித்து, கொஞ்சம் தேயிலை காப்பிக்கொட்டை சர்க்கரை முதலிய சாமான்களும் மருந்துவகைகளும் ஒரு சிறு கூடாரமும் எடுத்துக்கொண்டு 27 மனுஷருடன் புறப்பட்டார். 1853-ம் நொவம்பர்மீ அவர் லினியான்றி என்னும் இடத்தைவிட்டு, லீயம்பி என்னும் நதிக்கு நேரே முதலாவது

போனார். சிலர் தோணிவழியாய் பிரயாணம் செய்தார்கள். சிலர் எருதுகளில் சவாரிசெய்து, ஆற்றங்கரைவழியாய்ச் சென்றார்கள். அவ்வாற்றில் நீர்யானைகள் உண்டு. ஒரு நீர்யானை தோணிகளில் ஒன்றைத் தொடர்ந்தது. அதுமாத்திரம் தோணியைக் கிட்டிச் சேர்ந்திருக்குமானால், தன் பின்னங்கால்கொண்டு அதை ஒரே உதையாக உதைத்து, சின்னாபின்னமாக உடைத்துப்போட்டிருக்கும். அப்பேர்ப்பட்ட சந்தர்ப்பங்களில், மனுஷர் சில நிமிஷங்களாக தண்ணீருக்குள் முங்கிக்கொள்ளுவார்கள். நீர்யானையானது தண்ணீர் மட்டத்தில் அவர்களுக்காகத் தேடிப்பார்த்து ஒருவரையும் காணாமல் போய்விடும்.

ஒருநாள் சாயரட்சை அவர்கள் அப்போதுதான் முட்டையில் இருந்து வெளியேறி இருக்கும் அநேக சிங்கண்ணிக்குட்டிகள் கிடந்த ஓர் இடத்தில் வந்து இராத்தங்கினார்கள். அம்மீன்குஞ்சுகளின் கண்கள் மஞ்சள்நிறமாயும்; அவைகளின் உடல்கள் இடைக்கிடையே மங்கலான பச்சை வருணவரிகளும் தவிட்டுநிறக் கோடுகளும் அடர்ந்ததாயும் இருக்கும். சட்டியினால் அவைகளைத் தொட்டால் அவைகள் மிகவும் மூர்க்கமாய் அதைக் கடிக்கப் பார்க்கும். முட்டையிலிருந்து வெளியேறிக் கொஞ்சகாலமாக அவைகளுக்கு இரை அவசியமாய் இருக்காது. ஏனெனில் முட்டையின் மஞ்சள் கருவில் ஓர் பாகத்தைத் தங்களோடு வைத்துக் கொண்டிருக்கும். இது தீர்ந்தபின்பு தாங்களே மீன் பிடித்துத் தின்னும்படியாக தாய்முதலைகள் அவைகளைத் தண்ணீருக்குள் இட்டுக்கொண்டுபோம்.

தென் ஆப்பிரிக்காவில் குதிரைகளுக்குப் பதிலாக எருதுகள் தான் பொதுவாய் சவாரிக்காக உபயோகிக்கப்பட்டு வருகின்றன. நதிக்கு அப்பால் பிரயாணம் செய்யவே, லிவிங்ஸ்ற்றேன் என்பவர் ஒரு எருதின்மேல் ஏறிச் சவாரிசெய்து போனார். அந்த எருதுக்கு அவர் சின்பாத் எனப் பெயரிட்டிருந்தார். சின்பாத் தான் நினைத்த வழியாய்த்தான் செல்லும். அது ஒரு காட்டிற்கு ஊடே ஓடுகையில், லிவிங்ஸ்ற்றேன் என்பவர் ஒரு மரக்கிளையினால் தட்டி விழுந்து கிடக்கும் பாவனையை அடுத்தபக்கத்திலிருக்கும் படம் காட்டுகின்றது. இன்னொருதடவை, அவர் சவாரிசெய்துகொண்டு ஒரு ஆற்றங்கரை வந்தபோது, அது அவர் இறங்குகிறதற்குள்ளாக மற்ற எருதுகளைப் பின்சென்று நதிக்குள் முங்கிக்கொண்டது. ஆகவே அவர் நீந்தித் தான் வெளியேற நேர்ந்தது. அவர் தண்ணீரில் கிடக்கிறதைப் பார்த்து பயந்து, அவரோடு சென்ற மனுஷரில் உத்தேசம் இருபதுபேர் அவரை இரட்சிக்கும்படி ஓடிப்போனார்கள். அவர் கரை வந்து சேர்ந்தபோது, ஒருவன் அவர் கையைப் பிடித்தான். இன்னொரு

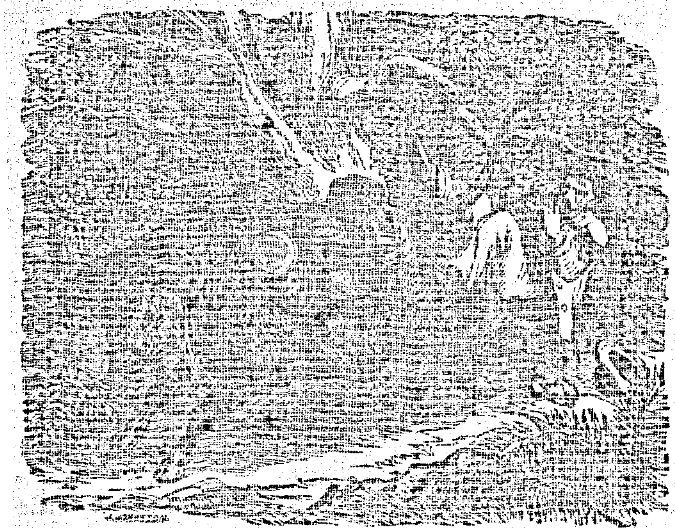

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவரும் சிங்கமும் என்னும் சருகம்.

வன் அவனைத் தழுவிக் கட்டிக்கொண்டான். அவருக்கு நேர்ந்த தெரிந்தவைகளைக் குறித்து எல்லோரும் மிகுந்த உவகைகாட்டி, "யார் இந்த வெள்ளை மனுஷனை ஆற்றினின்று கரையேற்றினது? அவர்தாம் அல்லவா?" எனப் பிரேமையுடன் சொன்னார்கள்.

யாதொரு ஆள் பழக்கமில்லாத காடுகளின் வழியாய்ச் சென்ற இந்த 800 மைல் பிரயாணங்களில் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் மிகுந்த வருத்தங்கள் அனுபவித்தார். அடிக்கடி அவருக்கு ஜுரம் கண்டது. போஜன பதார்த்தங்கள் அருமையிலே கொடுத்துத் தான் வாங்க நேர்ந்தது. வர்கள் வழியாய்ப் போகவேண்டுமென்றால், மிகுந்த பணங்கொடுத்துத்தான் செல்லவேண்டியதாய் இருந்தது. அடிக்கடி மழையிலும் ஆற்றுத்தண்ணீரிலும் நனைய நேர்ந்தது. அவனையும் அவருடன் சென்றவர்களையும் மோசப்படுத்திப்போடுவதாக அப்பக்கங்களில் இருந்தவர்கள் அநேகம்விசை பயமுறுத்தினார்கள். என்றாலும், கடைசியாக சமுத்திரக்கரை வந்து சேர்ந்தபோது, சமுத்திரஜலத்தைப் பார்க்கவே, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடன் சென்றவர்களுக்கு இருந்த வியப்பு கொஞ்சமல்ல. அவர்கள் "பூமிக்கு முடிவு இல்லை என்று பூர்வீகத்தார் எப்போதும் சொல்லிவந்தது உண்மை என்ற எண்ணத்துடன் நம்முடைய தகப்பனுடைய பிதாவுடன்

வந்தோம். ஆனால் பூமியானது திடீரென, 'நான் முடிவுபெற்றேன்; இதற்கு அப்பால் நான் இல்லை' என்று நமக்குச் சொல்லுகின்றது பாருங்கள்!" எனக் கூவினார்கள்.

கடற்கரையில் இருக்கும் லோண்டா ஊர் வந்து சேர்ந்தபொழுது, அடிமை வியாபாரத்தை அடக்கும்படி அங்கிலேய துரைத்தனத்தாரால் அந்நாட்டுக்கு அனுப்பப்பட்டிருந்த காபிரியேல் என்னும் பெயருள்ள துரை அவரை மிகவும் அன்பாய் ஏற்றுக்கொண்டு உபசரித்தார். ஆறுமாசக்காலமாய்த் தரையில் படுத்து நித்திரைசெய்து வந்த அவருக்கு இப்போது மெத்தைக் கட்டிலில் படுத்து இன்ப நித்திரை கொள்ளும் சுகம் கிடைத்தது. நல்ல ஆகாரம் சாப்பிட்டதால், பழைய பெலனும் அவருக்கு வந்தது.

லோண்டாவிலுள்ள ஒரு வீட்டைப்பார்த்து, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடன் போயிருந்த மனுஷர் மிகவும் ஆச்சரியப்பட்டார்கள். அவர்கள் "இது ஒரு குடிசையல்ல; இது அநேக குகைகளுள்ள ஒரு மலை" எனத் தங்களுக்குள் சொல்லிக்கொண்டார்கள். ஒரு யுத்த கப்பலுக்குள் அவர்களைக் கூட்டிக்கொண்டுபோனபோது, அவர்கள் அதின் பரிமாணத்தைப் பார்த்து மிகவும் வியப்புற்று, "இது ஒரு வள்ளமேயல்ல; இது ஒரு பட்டணம். கயிற்றின்வழியாய் ஏறி உள் செல்லவேண்டிய இப்பட்டணம், ஆ! எவ்வளவு விநோதமும் விசித்திரமுமாய் இருக்கின்றது" என்றார்கள். லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருக்கு காய்ச்சலினால் உண்டான பெலவீனம் சுகவீனம் யாவும் நாளடைவில் நீங்கிக்கொண்டு வந்தது. இதற்கிடையில் அவருடன் வந்த மனுஷர் கப்பலிலுள்ள சாமான்களை இறக்குவதில் உதவிசெய்தார்கள். அதற்காகக் கிடைத்த பணத்தைக்கொண்டு அவர்கள் வஸ்திரங்களும் மணிக்கோவைகளும் மற்றும் சாமான்களும் வீட்டிற்குக் கொண்டு போகும்படியாக வாங்கினார்கள்.

லோண்டாவிலிருந்து இங்கிலாந்துக்குப் பிரயாணம்பண்ணும்படியாக அவருக்குக் கப்பல் கூலி கொடுக்கப்பட்டது. ஆனால் அவர் என்னுடன் வந்தவர்களைத் திரும்பவும் லினியான்றிகொண்டு சேர்க்குமுன் நான் புறப்படவேண்டேன் என்று சொல்லிவிட்டார். அங்கிருந்து லினியான்றிக்குத் திரும்பிப் போகும்போதும் அவர் முன் [illegible] [illegible] கஷ்டங்கள் அனுபவித்தார். இரு பட்[illegible]மானது தடவையாக நமக்கு இச்சமயத்தில் ஜுரம் வந்தது என எழுதிவைத்திருக்கிறார்.

அவர்கள் யாவரும் போய்ச் சேரவே, அங்கு இருந்த களிப்பு கொ[illegible] பிரயாணங்களில் நேர்ந்த சம்பவங்களின் வரலாறு களைக் கேட்கும்படியாகவும் லோண்டாபட்டணத்து சவர்ணரும் வியா

பாரிகளும் அனுப்பியிருந்த சாமான்களை ஜனங்களுக்குக் காட்டும்படியாகவும் ஒரு பெரிய கூட்டம் வைக்கப்பட்டது.

மேல்கரைக்குப் போக பாதைமார்க்கம் ஒன்றும் சரியாய்க் கண்டறியாததால், லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் கீழ்க்கரைக்குப் போவது வசதியாய் இருக்கும் என நினைத்து அங்கே போகத் தீர்மானித்தார். செக்கெலெத்து கொஞ்சதூரம் அவரோடுகூடப் போனான். ஒரு பலத்த மழைப்புசல்காற்றில் ஒருநாள் இரவு அவர் அகப்பட்டு, முழுவதும் களைத்துப்போய், நித்திரைசெய்யும்படி ஒரு ஈரமான இடத்தில் படுத்தார். ஆனால் செக்கெலெத்து தன்னுடைய போர்வையை அவருக்குக் கொடுத்துவிட்டு, தான் யாதொன்றும் போர்க்காமல் படுத்துக் கிடந்தான். அவன் பாராட்டின இந்த அன்பைப் பார்த்து, லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் அவன்பேரில் மிகவும் பட்சம் நிறைந்தவரானார்.

இந்தப் பிரயாணத்தில் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் ஸாம்பவி என்னும் பெரிய நதி உற்பத்தியாகும் அழகான அருவியைக் கண்டுபிடித்தார். அடிக்கடி அவர் இந்த அருவியைப்பற்றிக் கேள்விப்பட்டிருந்தார். செபித்தானும் "சப்திக்கிற புகை உம்முடைய தேசத்தில் உண்டா?" என்று அவரிடத்தில் அருவிகளைப்பற்றி பேசுகையில் கேட்டு [illegible] அருவிகளை "சப்திக்கின்ற புகைகள்" என்று அழைத்துவருகிறார்கள். லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் அவ்வருவியின் அருகாமையாய் வந்தபோது, தூரவில் ஐந்து இடங்களில் [illegible] போல் எழும்புகிறதைக் கண்டார். அவைகள் அடியில் வெள்ளிறமாகத் தோன்றினபோதிலும், உயரச் செல்லச்செல்ல, இருண்டனவாகவும் பெரிய உலைகளங்களிலிருந்து எழும்பும் புகைபோலவும் காணப்பட்டன. ஜலப்பெருக்குகாலத்தில் அனேகமைல்களுக்குமேல் விசாலித்துச் செல்லும் அந்நதியானது அதின் ஓட்டத்திற்கு குறுக்காயிருக்கும் ஒரு பெரும் பிளப்புக்குள் திடீரெனச் சென்று, அதிலிருந்து கீழ்க்கருங்கல் பாறையிலுள்ள ஒரு ஒடுக்கமான வழியாய் 30 மைல் தூரம் பிரவாகித்து நுரை நுரைத்துக்கொண்டு செல்லுகின்றது. இங்கிலாந்துதேசத்திராணி அம்மாளவர்கள் பெயரால் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் அந்த அருவிகளுக்கு விக்ற்றோரியா அருவிகள் எனப் பெயரிட்டார்.

வழியில் சொல்லத்தொலையாத கஷ்டநஷ்டப்பட்டு, கடைசியாக லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் ஆப்பிரிக்காவின் கீழ்க்கரையில் இருக்கும் போர்த்துக்கேசக் குடியேற்றமாகிய கில்லிமேயின் என்னும் பட்டணம்போய்ச் சேர்ந்தார். அவர் கேப்டௌவுண் நகரியைவிட்டு மாக்கோலூலுவின் ஜாதியார் நாட்டுக்குப்போய் 4 வருஷக்காலமாகி இருந்தது. ஆனால் மூன்று வருஷக்காலமாக அவர் தம்முடைய

மனைவி பிள்ளைகளைப்பற்றிய யாதொரு செய்தியும் கேள்விப்படவில்லை. தம்முடைய குடும்பத்தாருடைய சுகசெய்தியைப்பற்றி கில்லிமேயினில் அறிந்து மிகவும் அகமகிழ்ச்சிகொண்டார். ஆனால் அவரைக் கப்பலில் ஏற்றும்படியாக ஒரு யுத்தக்கப்பலிலிருந்து வந்த இரண்டு உத்தியோகஸ்தரும் 5 மனுஷரும் கடலில் அமிழ்ந்துபோன சமாசாரம் வந்தெட்டவே, அவருடைய சந்தோஷம் தணிந்துவிட்டது.

முதலாம் விசையாகச் சீமைக்குப் போனது. — லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் 16 வருஷக் காலங்களுக்குப் பின்பு, 1856-ம் ௵ டிசெம்பர்மீ இங்கிலாந்துபோய்ச் சேர்ந்தார். அவரை மிகுந்த களிவுடன் ஏற்றுக்கொண்டது அவருடைய நேசமனைவியே. அவள் பின்வருமாறு பொருளடங்கிய ஓர் செய்யுள் கட்டி வாழ்த்தி, அவருக்கு வந்தனோபசாரம் செய்தாள்:—

"வருக, வருக, ஆயிரம் வந்தனம்,
வருகை நோக்கி வாழ்த்துவன் கோடி.
அதிநேசமே யுள்ள அந்நிய நாட்டை
அகன்றதும் சுதேசம் அன்புடன் சேருக.
எந்நாள் பிரிந்து வெகுநாளாமே
இரவும் பகலும் உந்தன் நினைவே.
கனவிலும் நீயே நினைவிலும் நீயே
காணனன் வாஞ்சை கனாவில் கடலே.
திரும்பக் காலம் பொருந்த வில்லையோ?
பிரிந்தபின் ஐம்மைமான் மறந்திரா வில்லை.
மன்னவ! எந்தன் பிராணநாயகனே
உன்னைப் பிரிந்தினி எங்ஙனம் உய்வேன்.
பிரிவே னெஞ்சின் விழிய சாற்றும்
அருள்வாக்கே என் அகத்துச் சாறுதல்.
திரும்புக திரும்புக நேசக் கிளையும்
விரும்பிய பணியில் விருப்புடன் செய்வேன்.
மரணக் கொலைக்கு வந்திடும் போது
பிரியமாய் என்னைப் பேணியே பார்ப்பீர்.
முக்கிரச் சோபாரம் சேர்ந்திட வந்து
முக்கும் கோடி வாழ்த்துத லிங்கே."

மேரி.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவருக்குச் சந்தோஷமாயிருந்ததால் கூடம்படி கூடவைத்திருந்த ஒரு கூட்டத்தில், பேர்பெற்றிலங்கிய ஐக்கிய பகரியமாகிய டுகாட்டின்யூரி என்னும் மக்கப்பிரபு பின்வருமாறு

அவரைப் புகழ்ந்து பேசினார்: "'உன்னதத்திலிருக்கிற தேவனுக்கு மகிமையும் பூமியிலே சமாதானமும் மனுஷர்பேரில் பிரியமும் உண்டாவதாக' என்னும் தூதர்களுடைய பாட்டின்பிரகாரம் நடந்தேறும்படியாக, தம்முடைய ஜீவன் சுகம் பிரயாசங்கள் யாவையும் பூரணமனதோடும் முழுப்பிரியத்தோடும் பணிவான சித்தையோடும் பூரணமாய்த் தத்தம்செய்து, இப்போது நம்முடைய சீமைக்கு வந்திருக்கும் இந்த மஹானுபாவனை புகழ்ந்து போற்றி வாழ்த்தி வந்தனோபசாரம் செய்யும் இவ்வேலையல்லாது மற்றெந்த நல்வேலை கிறிஸ்துமஸ் நாட்களாகிய இச்சமயங்களில் நாம் செய்யக்கூடும்" என்றார். மேலும் அவருடைய மனைவியைப்பற்றி அவர்,—"இந்தத் துரைசானி மிகவும் கீர்த்திப்பிரதாபமுள்ள ஒரு வம்சத்துடன் பிறந்தார்கள். இப்போதோ அதற்குப் பதிலாக அதற்கொப்பான வேறொரு நாமம் தரித்துக்கொண்டிருக்கிறார்கள். மோபாட் மிஸி என்றிருந்தவர்கள் லிவிங்ஸ்ற்றோன் துரைசானி என்றாகி யிருக்கிறார்கள். நம்முடைய நண்பராகிய இம்மஹானுபாவனுடைய ஜீவகாலத்தின் துவக்கத்தில் இந்த அம்மாள் தங்களுடைய நல்லாலோசனைகளினாலும், முயற்சிகளினாலும் கூட்டுறவினாலும் அவரைச் சந்தோஷிப்பித்து வந்தார்கள். பிற்பாடு இத்தேசத்திற்கு வந்த பின்னரும், அவர்கள் தங்களுடைய பிள்ளைகளுடன் தனியாக கணவனின் சுகசேஷமங்களைப்பற்றிய மிகுந்த பயத்தோடும் மனக்கவலையோடும், அநேக வருஷங்களைப் பின்னிட்டு வந்திருக்கிறார்களென்றாலும், அவர்கள் முன்னரே தங்களுடைய சகல சுகானுபவங்களையும் ஒருபொருட்டெனக் கருதாமல் நாகரீக அபிவிர்த்திக்காகவும் கிறிஸ்துமார்க்க பிரபல்லியத்துக்காகவும் தங்களையே தத்தம்பண்ணியிருந்தமையால், எல்லா மனவருத்தங்களையும் பொறுமையோடும் தேவசித்தத்துக்கு அமைந்தும் மனப்பூர்வமாயும் சகித்துக்கொண்டு வந்திருக்கிறார்கள்" என்று வியந்து பேசினார்.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரை ஓர் ஜனோபகாரியாகவும் மிஷனெரியாகவும் ஏரி நதி காடு முதலியவைகளை தூரமாய்க் கண்டுபிடித்திருக்கும் தேசாந்திரியாகவும் இங்கிலாந்து தேசத்தார் எல்லோரும் மரியாதை செய்தார்கள். இராஜ பூகோளசாஸ்திர சங்கத்தார் அவருக்கு ஒரு தங்கவிருது கொடுத்து, "இவர், இதற்குமுன் கண்டறிந்திராத மலை நதி ஏரி முதலியவைகளின் ஸ்தானங்களை அரும்பிரயாச ககோளசாஸ்திர கிரகணங்களினால் திட்டதிட்டமாய்க் குறிப்பிட்டிருக்கிறார்; ஆப்பிரிக்காவின் உள் நாட்டுப்புறம் ஓர் பீடபூமியென்றும், ஆறுகளும் ஏரிகளும் அதை நிறைத்திருக்கின்றன என்றும், அவற்றின் ஜலம் அக்கண்டத்தின் கரையோரமாயிருக்கும் மலைத்தொடர்களிலுள்ள பிளப்புகளின்வழியாய் கிழக்காயும் மேற்காயுமோடி கடலில் சங்

கமமாகின்றன என்றும் கண்டுபிடித்திருக்கிறார். எல்லாவற்றிலும் விசேஷமாக, தம்முடன் வந்த சுதேசிகளை வீடுகொண்டுசேர்க்கும்படியாக, அக்கண்டத்தை ஊடறுத்துச்சென்று மிகுந்த கஷ்டத்திற்குட்பட்டுச் செய்த பிரயாணத்தைத் திரும்பவும் நடப்பித்து, இவ்விதமாக ஜீவனை ஒருபொருட்டெனப் பாராமல் தம்முடைய வாக்கு விசுவாச உண்மையை விளங்கக் காட்டியிருக்கிறார்" என்று சொன்னார்கள்.

கேம்பிரிட்ஜ் ஆக்ஸ்வோர்ட் சர்வகலாசாலையாரும் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவருக்கு மிகவும் மரியாதையாய் வந்தனோபசாரம் செய்தார்கள். ஆக்ஸ்வோர்ட் சர்வகலாசாலையார் அவர் பேரிலுள்ள தங்கள் நன்குமதிப்புக்கு அடையாளமாக D. C. L. (தேசாசாரப் பிரமாண நிபுணர்) என்னும் கண்ணியபட்டம் அவருக்குச் சூட்டினார்கள். மந்திராலோசனை மண்டபத்தில் நடத்தப்பட்ட கூட்டத்திற்கு கேம்பிரிட்ஜ் சர்வகலாசாலையின் பிரதி அக்கிராசனபதி, சபாநாயகராக வீற்றிருந்தார். அச்சமயத்தில் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் ஆப்பிரிக்காவையும் அதின் ஜனங்களையும், அவர்களுடைய நடையுடை பாவனைகளையும் மார்க்காசாரங்களையும், தாம் செய்த பிரயாணங்களைப்பற்றிய சில வரலாறுகளையும் குறித்து ஓர் பிரசங்கம் செய்து, தாம் சுற்றிப்பார்த்து வந்திருக்கும் தேசத்திலுள்ள ஜனங்களை நாகரீகத்துக்குக் கொண்டுவரும் வியாபார முயற்சிகளையும், கிறிஸ்து மார்க்கப் பிரபல்லியத்தையும் முன்னுக்குக் கொண்டுவருவதே தம்முடைய நோக்கமென்று மிகத்தெளிவாய் வற்புறுத்திப் பேசிக் காட்டினார்.

மேலும், ஆப்பிரிக்காவுக்கு அநேக மிஷனெரிமார் வேண்டியதாய் இருக்கிறது என்று மிகவுருக்கமாய்ப் பேசித் தம் பிரசங்கத்தை முடித்தார். "ஆப்பிரிக்காவின் நிலைமையைப்பற்றி நீங்கள் யாவரும் அதிகமாய்க் கவனிக்கும்படி உங்களை வேண்டிக்கொள்ளுகிறேன். இன்னும் சில வருஷங்களுக்குள்ளாக நான் அத்தேசத்திலேயே மாண்டுபோவேன். அது இப்போது ஐரோப்பியர் உட்பிரவேசிக்கத்தக்கதாகத் திறந்திருக்கின்றது. திரும்பவும் அது அடைபட்டுப்போகாதபடி பார்த்துக்கொள்ளுங்கள். வியாபாரமும் கிறிஸ்துமார்க்கமும் அக்கண்டத்தில் எங்கும் செல்லும்படி வழி உண்டாக்க நான் திரும்பவும் அங்கே போகிறேன். நான் ஆரம்பித்திருக்கும் இந்த வேலை நடந்தேறும்படிக்கு நீங்கள் வழிவகைகள் பண்ணுங்கள், நான் இதை உங்கள் இஷ்டத்துக்கு விட்டுவிடுகிறேன்" என்றார்.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் மிகவும் ஊக்கமாய் செய்துகொண்ட வேண்டுகோள், "ஆக்ஸ்வோர்ட் கேம்பிரிட்ஜ் சர்வகலாசாலை ஆப்பிரிக்க மிஷன்" ஸ்தாபிக்கப்படுவதற்கு ஏதுவாய் இருந்தது. அம்மிஷனைப்பற்றி பின்பேசுவோம்.

விக்டோரியா இராணி அம்மாள் லிவிங்ஸ்டன் என்பவரைப் பார்க்க விரும்பினார்கள். அவர், இராணி அம்மாளவர்களின் மந்திரிகளில் ஒருவனைப்போல் கறுப்புச்சொக்காயும் நீலநிறக் கால்சட்டையும் தங்கசரிகை சுற்றிய தொப்பியும் தரித்துக்கொண்டு, அவர்களுடைய அரண்மனைக்குப் போனார். அவருடைய தேசாந்தரப் பிரயாணங்களைப்பற்றி இராணி அம்மாளவர்கள் அநேகமணி நேரமாக அவருடன் பேசிக்கொண்டிருந்தார்கள். அவர் "அந்நாட்டு ஜனங்கள் என்னிடத்தில் கேட்கையில், நான் எங்கள் தலைவியாகிய உங்களைப் பார்த்திருப்பதில்லை என்று இதுவரையும் சொல்லவேண்டியதாய் இருந்தது. அது அவர்களுக்குப் பெரும்பாலும் ஒரு விநோதமும் விந்தையுமாய்த் தோன்றினது. ஆனால் இனிமேல் அவர்களிடத்தில் எங்கள் இராணியைப் பார்த்திருக்கிறேன் என்று தாராளமாய்ச் சொல்லலாம்" என்றார். மேலும், "அந்நாட்டு ஜனங்கள் உங்கள் இராணி அம்மாளுக்கு அநேக ஆஸ்தி உண்டா என்று என்னிடத்தில் பலமுறை விசாரிப்பார்கள். நான் ஆம், அவர்கள் மிகுந்த தனவந்தர் என்று சொல்லுவேன். அப்போது அவர்கள் அந்த அம்மாளுக்கு எத்தனை பசுக்கள் உண்டு எனக் கேட்பார்கள்" என்று சொன்னார். இவ்வார்த்தைகளைக் கேட்டவுடன் இராணி அம்மாளவர்களுக்கு இருந்த சிரிப்பு கொஞ்சமல்ல.

லிவிங்ஸ்டன் என்பவர் தம்முடைய பிரயாணங்களைப்பற்றிய ஓர் வரலாறு எழுதவேண்டியதாய் இருந்தது. எழுத்துவேலையோ அவருக்கு மிகவும் வெறுப்பு. அவர் தம்முடைய பாஷை நடையைப்பற்றி மிகவும் திருப்தியற்றிருந்தார். மிகவும் சாதுரியமான நடையில் வர்ணித்து எழுதியிருந்தால் தாம் தொடங்கிய காரியம் சரியாய் முடியும், பயன்படும் என எண்ணினார். இது ஓர் தப்பான அபிப்பிராயம். ஏனெனில் சொற்சுவை பொருட்சுவை குன்றாமல், அவரது சாதாரண நடையில் எழுதினதுதான் மிகவும் உபயோகப்பட்டது, உசிதமாயும் விளங்கிற்று.

அந்தப் புஸ்தகம் நல்ல விற்பனையானது; அதினால் கிடைத்த ஆதாயம் ஆயிரமாயிரம் பவுன் என்று சொல்லலாம். அதில் பாதியை ஸம்பெஸி நாட்டில் நடக்கும் மிஷன் வேலைக்காகக் கொடுத்தார். மீதியைத் தம்முடைய மனைவிக்காகவும் தம்முடைய பிள்ளைகளின் கல்வி விருத்திக்காகவும் வைத்துவைத்தார். "பிள்ளைகள் சோம்பேறித்தனமாயிருந்து சாப்பிடுவதற்கு வழியாக ஆஸ்தி சேர்த்து வைப்பது எனக்கு எவ்வளவும் பிரியம் இல்லை" என்று அவர் சொல்லியிருக்கிறார்.

முன் சொன்னபடி, லிவிங்ஸ்டன் என்பவருடைய தகப்பனார் அவர் வீடுபோய்ச் சேருகிறதற்கு சில தினங்களுக்குமுன் தேக

வியோகமானார். தாம் சிறுபிராயத்தில் வசித்துவந்த தம்முடைய சொந்தவீட்டில் முதலாவதாக அவர் குடும்பஜெபம் நடத்தினபோது, "கர்த்தாவே, எங்கள் பெற்றோருக்காக உம்மைத் துதிக்கிறோம். கர்த்தருக்குள் ஜீவித்திருக்கிற மற்றோருக்காகவும் உம்மைப் புகழுகிறோம்" என்று ஜெபத்தில் ஸ்தோத்திரமாக விளம்பினார்.

லிவிங்ஸ்டன் என்பவர் நடைவாகும்படி தம்முடைய தாயார் வீட்டிற்கும் தம்மை அதிகமாய் நேசித்துவந்த சிநேகிதர் வீட்டிற்கும் போவார். விளையாட்டுப்பிரியம் இருக்கும்போது உலாவிக்கொண்டு, தம்முடைய பிள்ளைகளுடன் விளையாடுவார். மரக்கோலைகளுக்குள் அவர் திடீரென நுழைந்துகொண்டு, ஆப்பிரிக்காவின் பெரும் காடுகளில் ஒருவரையொருவர் தேடித்திரியும்வண்ணம் தம்முடைய பிள்ளைகள் தம்மைத் தேடிப் பிடிக்கும்படிச் செய்வார்.

1858-ம் வருஷம் பெப்ருவரிமாசம், லிவிங்ஸ்டன் என்பவர் ஆப்பிரிக்காவின் கிழக்கரைக்கு, மகாராணியின் ஸ்தானாபதியாகவும், கிழ் ஆப்பிரிக்காவையும் மத்திய ஆப்பிரிக்காவையும் பரிசோதனை செய்யுங் கூட்டத்தாருக்குத் தலைவனாகவும் நியமனம்பெற்றார்.

அந்நியதேய பிரஜைகளின் ஞானோதய லிவிங்ஸ்டன் என்பவருக்குச் செய்கொடுத்த பாராட்டின பட்சத்திற்காக, பிறதேசக் காரியதரிசியாகிய கிளாரண்டன் பிரபு அவருக்கு ஒரு கடிதம் எழுதி இராணியம்மாளவர்கள் பெயரால் கொடுத்தனுப்பினார். அதில், கிறிஸ்துவர்களும் வியாபாரிகளுமான பிரிட்டிஷ் ஜாதியாருடைய விருப்பம் எல்லோரோடும் சமாதானமாய் வாழ்வதும், சகலருக்கும் பேதமின்றி நன்மை செய்வதுந்தான் எனத் தெளிவாய் விளக்கிக் காட்டியிருந்தது. மேலும், "எங்களுடைய சகல மேன்மையும், பரலோகத்திலிருந்து நாங்கள் தெளிவாய்ப் பெற்றிருக்கும் மார்க்கத்திலிருந்தே வந்தது; ஆனால் உம்முடைய பிரஜைகளில் எவராவது இம்மார்க்கத்தைக் குறித்து உம்மிடத்தில் பேசும்போது, அதை நீர் மிகவும் கவனத்துடன் ஆராய்ந்தால், உமக்கு அது மிகவும் நன்மையளிக்கும்" என்று எழுதினார்.

ஆப்பிரிக்காவினூடு சென்று செய்த இரண்டாம் பரிசோதனை.

1858—1864

1858-ம் வருஷம் மார்ச்சு 10-ம் தேதி, லிவிங்ஸ்டன் என்பவர், தம்முடைய சகோதரனையும் தமது சகாயியாக டாக்டர் கர்க் என்பவரையும் இன்னும் சிலரையும் உதவிக்காகக் கூட்டிக்

கொண்டு, லிவர்பூலில் கப்பல் ஏறினார். அவருடைய துணைவியும் அவருடன் போனார்கள். தம்முடன் பிரயாணம்செய்த கூட்டத்தாருக்கு அவர் அச்சமயம் சொன்ன புத்தி போதனைகளாவது:—

"சுதேசிகளோடு பழகும்போது, கிறிஸ்தவருக்குரிய நியாயத்தில் நிற்கவேண்டும் என்று உங்களுக்குக் கற்பிப்பது அவசியமில்லை என்று நினைக்கிறேன். ஜாதித்தலைவர்களையும் ஊர் முதன்மைக்காரர்களையும் எப்போதும் எவ்விஷயத்திலும் மரியாதையாய் நடத்தி வரவேண்டும். பூர்வீககால்முதல் அவர்களுக்குள் இருந்து வருகின்ற ஆசாரமாகிய அந்நியரை உபசரிக்கும் வழக்கம் நின்றுபோகும்படி இடங்கொடுப்பது புத்திக்குறைச்சலாதலால், அவர்கள் எவ்வகைப் போஜன பதார்த்தங்கள் கொடுத்தாலும், அவைகளை நாம் சற்றும் தயவின்றித் தாராளமாய்ச் சந்தோஷத்துடன் வாங்கிக்கொள்ள வேண்டும். நாம் ஒரு மேலான ஜாதியைச் சேர்ந்தவர்களாகவும், மனுஷ ஜாதியாருக்குள் மிகவும் இழிவுபட்டவர்களையும் உயர்த்தக்கருதும் அரசாங்கத்தாரின் ஆசாமிகளாகவும், அவர்களின் நடுவில் போகிறோம். கருணைகடாட்சமும் பரிசுத்தமுமுள்ள மார்க்கத்தை அனுசரிக்கிறவர்களாயுமிருக்கிறோம். நம்முடைய மார்க்கத்திற்குப் பொருந்தும் நடக்கையோடும், என்றும் சலியாமுயற்சியோடும் பிரயாசப்பட்டால், நாம் ஒருவேளை இதுவரையும் அறிவீனத்திலும் அடிமைத்தனத்திலும் ஜீவித்து வந்திருக்கிற இந்த ஜாதியாரை சத்திய ஒளிக்கும் சுயாதீனத்திற்கும் கொண்டுவரும் கருவிகளாயிருக்கலாம். குன்றா விடாமுயற்சியாலன்றி ஒருக்காலும் யாதொரு நற்பலனும் விளைகிறதில்லை என்பது நினைவு. நாம் பேசுகிற ஒரு பட்சமான வார்த்தையாவது நாம் செய்யும் ஒரு அன்பான செய்கையாவது ஒருபோதும் மறக்கப்படமாட்டாது என்பதை மாத்திரம் நன்றாய் மனதில் வைத்துக்கொள்ளுங்கள்" என்பதே.

கேப்டௌன் நகரிலே லிவிங்ஸ்டன் என்பவருக்கு மிகுந்த அன்புடன் மரியாதை செய்யப்பட்டது. அவர்பேரிலுள்ள நன்மதிப்புக்கு அத்தாட்சியாக அப்பட்டணத்தார் ஒரு பொதுவான கூட்டம்வைத்து உத்தேசம் 1,600 ரூபாய்க்குச் சரியான 800 கினி அவருக்குக் கொடுத்தார்கள். அக்கூட்டத்திற்கு அந்நாட்டின் கவர்னர் சபாநாயகராக இருந்தார். லிவிங்ஸ்டன் தமது மனைவியைக் கொஞ்சக்காலத்திற்கு குருமானில் அவள் பெற்றோரிடம் விட்டுவிட்டுப்போக வேண்டியதாய் இருந்தது. அங்கே அவர்களுடைய கடைசிப்பிள்ளை பிறந்தது.

லிவிங்ஸ்டன் என்பவர் எடுத்துக்கொண்ட முதல் முயற்சி, ஸாம்பெஸி நதியின் முகத்துவாரத்தைக் கண்டுபிடிப்பதே. தாங்கள்

நடத்திவந்த அடிமை வியாபாரத்தை மறைக்கும் நோக்கமாய் போர்த்துக்கேசியர் கெலிமேனின் ஒன்றுதான் ஸாம்பெஸியின் முகத்துவாரம் என்று சொன்னார்கள். அங்கிலேய யுத்தக் கப்பல்கள் அடிமை வியாபாரத்தை நிறுத்தும்படியாக அவ்விடத்தில் நிற்கவே, மற்றும் வழியாய் ஆயிரக்கணக்கானபேர்கள் அடிமைகளாகப் பிறதேசங்களுக்கு அனுப்பப்பட்டுவந்தார்கள்.

ஸாம்பெஸி நதியின் முக்கிய துறைமுகத்தைச் சரியாய்க் கண்டுபிடித்தபின்பு, லிவிங்ஸ்டன் என்பவர் தம்முடைய சொந்தச் செலவில் வாங்கியிருந்த ஒரு சிறு நீராவிப் படகின்வழியாய், ஆற்றை எதிர்த்துச் சென்று அவர்களெல்லாரும் பிரயாணம் பண்ணினார்கள். ஆனால் அப்படகு மிகவும் கேவலமாய்ச் செய்யப்பட்டிருந்தபடியினால், அது அவருக்கு அதிகப் பிரயோஜனமாய் இருக்கவில்லை. அவர் டெற்றி என்னும் இடத்தில், தம்முடைய வருகைக்காகக் காத்துநின்ற மாக்கொலோலோ ஜாதி ஜனங்களைக் கண்டார். தங்களை மிகுந்த கனிவுடன், நேசிக்கும் உண்மையுள்ள தகப்பனாக அவரைப் பாவித்து, அவர்கள் அவருக்கு வந்தனோபசாரம் செய்தார்கள். சிலர் அவரைத் தழுவிக்கட்டும்படி விரும்பினார்கள். மற்றவர்களோ "அவரைத் தொடாதிருங்கள், தொட்டீர்களானால் அவருடைய புது வஸ்திரங்களை அழுக்காக்கிப் போடுவீர்கள்" என்று சொல்லி அவர்களை எச்சரித்தார்கள்.

1859-ம் வருஷம்; அவர் இதற்குமுன் தெரியவந்திராத ஷையர் என்னும் ஸாம்பெஸி நதியின் உபநதியையும், ஒரு செழிப்பான நாட்டில் இருக்கும் நயஸா என்னும் ஏரியையும் நூதனமாய்க் கண்டுபிடித்தார்.

நயஸா ஏரியைச் சுற்றிலும் அடிமை வியாபாரிகள் நடத்திவந்த கொடூரங்களைப் பார்த்து, லிவிங்ஸ்டன் என்பவர் மனதில் திகில்கொண்டார். போர்த்துக்கேசிய துறைமுகங்களில் விற்பனையான அடிமைகள் நீங்கலாக, ஸான்ஸிபார் என்னும் துறைமுகத்தில் வருஷாவருஷம் அம்மாகாணத்திலிருந்து 19,000 அடிமைகள் பிறதேசங்களுக்கு ஏற்றப்பட்டுவந்தார்கள். அவ்வளவுமல்ல, நடந்தனர் வந்து சேர்ந்தவர்களைத்தவிர, பசியினாலும் களைப்பினாலும் காயங்களினாலும் ஆயிரக்கணக்கானபேர் வழியில் மடிந்தார்கள். இவ்வண்ணம் வருஷாவருஷம் நடந்துகொண்டிருந்தது. பிடிக்கப்பட்ட இவ்வடிமைகளின் எலும்புகள் இடையிடையே சாம்பற்காடாய்க் கிடந்தன.

பிணைக்க இருக்கும் பருவான தண்டுகளில் அகப்பட்டிருக்கும் நுகங்களில் கழுத்துகள் மாட்டப்பட்டிருக்க, அணிஅணியாய் நடத்திச்செல்லும் அடிமைகளின் நிர்ப்பந்தத்தையும், கொல்லையாத்

ந்துப் பாழாய்விடப்பட்டிருக்கும் ஊர்கள்வழியாய் அவர்கள் சென்ற வேளையில், யாதொரு ஆதரவுமின்றி பட்டினியினால் வருந்தும் ஸ்திரீ பிள்ளைகளின் பிரலாபத்தையும் பார்த்து, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடைய உள்ளம் பிரதிதினமும் வருந்திக்கொண்டிருந்தது.

நையஸா ஏரியின் அருகிலுள்ள ஒரு இடத்தைக்குறித்து அவர் எழுதுகிறதாவது:—எப்பக்கம் உலாவப்போனாலும் அத்திசையெல்லாம் மனுஷ எலும்புக் கூட்டங்களைப் பார்க்கிறோம். சாகும் தறுவாயில் மனுஷர் கிடந்திருக்கும் பற்பலவகையான நிலையும் கோலமும் பார்க்கிறதற்கு மிகவும் பரிதபிக்கப்படத்தக்கதாயும் விநோதமாயும் இருக்கிறது. அடிமை வியாபாரிகளின் கைக்குத் தப்பிக் கிழக்கிலிருந்து ஓடிவந்தவர்கள், சாதாரணமாய் ஆற்றைக் கடக்கும் துறையை அடுத்த ஓர் கிராமத்தின் பின்புறமாயுள்ள மலைச்சரிவின் அடிவாரத்தில் மாண்டிருந்ததால்; ஒரு திரள்கூட்டம் எலும்புகள் அங்கு ஒதுங்குண்டு கிடக்கின்றன. அநேகர் மரநிழல்களிலும் சிலர் மலைகளில் சாய்ந்து நீண்டிருக்கும் பாறையடிகளிலும் மிகவும் திரிப்பந்தமாய் மரணமடைந்திருக்கிறார்கள். இன்னும் சிலரோ, தங்கள் குடிசைகளின் கதவுகளை அடைத்துக்கொண்டு அவைகளுக்குள் மாண்டிருந்தார்கள். அக்குடிசைகளின் கதவுகளைத் திறந்துபார்க்கவே, கந்தைத்துணி போர்த்திருந்த மனுஷ உடல்கள் சட்டம் சட்டமாகக் கழிந்தும், கபாலம் தலையணிக்கு அப்பால் உடலினின்று கழன்றும், தாய்தந்தையருக்கு முன்னமே மடிந்திருந்த குழந்தைகளின் எலும்புக்கூடு, பெற்றோருடைய கூடுகளுக்கு நடுவாக ஒரு பாயில் சுற்றப்பட்டும் கிடக்கக் கண்டோம். 18 மாசங்களுக்குமுன் ஜன சஞ்சாரமுள்ளதாயிருந்த சௌக்கியமான பள்ளத்தாக்கு, இப்போது, மனுஷ எலும்புகள் நிறைந்த பாழ்வனமாய்க் கிடக்கின்றதைக் கண்ணுறவே, ஆப்பிரிக்காவில் அநேகவருஷ காலங்களாக நடந்தேறிவருகிற கொடிய அகாமியமாகிய அடிமை வியாபாரம் அடக்கப்பட்டாலொழிய, சரியானபடி வியாபாரம் இக்கண்டத்தில் நடந்தேறுவது கூடாதகாரியம் என்று எங்கள் மனதில் அழுந்தப் பதிந்தது.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் தம்முடைய பிரயாணத்தில் மிகவும் விநோதகரமான இரண்டு ஆப்பிரிக்க ஜாதியாரைக் கண்டார். அவர்களில் ஒரு ஜாதியார் பெயர் படோகர். இவர்கள் தங்கள் மேல்தாடைப் பற்களில் முன்னம்பற்கள் இரண்டையும் பிடுங்கிப்போடுகிறார்கள். இவ்வழக்கத்தை நிறுத்தும்படி அவர்கள் தலைவன் தண்டனை விதித்தும் பலிக்கவில்லை. மேலும் அவர்கள் தங்கள் தலைமயிரை உச்சியில் ஒன்பது பத்து அங்குல உயரத்திற்கு நீட்டிவளர்த்து, மடிந்து விழாதபடி பசையூட்டி நிமிர்த்துக் கொம்புபோலாக்கிக்கொள்ளுகிறார்கள்.

படோகர் சாதாரணமாய் ஒருவருக்கொருவர் வந்தனோபசாரம் செய்துகொள்ளுகையில், ஆண்கள் குனிந்து தங்கள் கைகளை இடப்புறம் தட்டிக்கொள்வார்கள். பெரியோருக்கு மிகுந்த உபசாரமாய் மரியாதை செய்யவேண்டியபோது, அவர்கள் மல்லாக்கப் படுத்துக்கொண்டு, விலாப்பக்கமாய்ப் புரண்டு, புரண்டு, தொடைகளின் பின்புறத்தில் தட்டிக்கொண்டு, "கிருபொம்பா! கிருபொம்பா!" என்று சத்தமிடுவார்கள்.

மற்றொரு ஜாதியார் பெயர் மங்கஞ்சர். இவர்கள் சரியான உடை தரித்துக்கொள்ளாதபோதிலும், தங்களுடைய உரோமவிஷயமாய் மிகுந்த கவனஞ்செலுத்துவார்கள். இரண்டு எருமைக்கொம்புகளைப் போல் தோன்றும்படி, அவர்கள் தங்கள் கொண்டைகளைப் பொதுவாகப் பக்குவப்படுத்திக்கொள்ளுவார்கள். அந்தக்கிராப்பு இருக்கத் தக்கதாக முடிகளில் களிமண்ணையும் கொழுப்பையும் சேர்த்துப் பசைசெய்து தடவுவார்கள். சிலர் அநேக வகிர்ப்பாய் வகிர்ந்துப் பசையூட்டி, தலையில் பல கொம்புகள் முளைத்திருப்பதுபோல் தோன்றச் செய்விக்கிறார்கள். சிலர் முடியை ஒரு வால்போல் வைத்துக்கொள்ளுகிறார்கள். சிலர் முடிகளை ஒட்டக் கத்தரித்துப்போடுகிறார்கள்.

ஸ்திரீகள் மேலுதட்டில் ஒரு துவாரமிட்டு தங்களுக்கு ஆபரணமாக ஒரு வளையத்தை மாட்டிக்கொள்வார்கள். சிறுபிராயமாய் இருக்கும்போதே பெண்களுக்கு நாசிக்கு அருகாமையாய் மேல் அதரத்தில் ஒரு துவாரம் போடுவார்கள். பின்பு அத்துவாரம் மூடிப்போகாதபடி ஒரு சிறு குச்சை அதற்குள் நுழைத்துவைப்பார்கள். அதின்பின் ஒரு பெரிய குச்சைப்போட்டு துவாரத்தைப் பெருக்குவார்கள். அது ஒரு அங்குல அகலமும் இரண்டு அங்குல சுற்றளவுமாகும்வரையும் இவ்வண்ணம் அதிக வருஷங்களாகச் செய்துவருவார்கள். சில ஸ்திரீகள் ஒன்று போதாதென்று எண்ணி, இரண்டு உதடுகளிலும் இந்த வளையங்களை அணிந்துகொள்வார்கள்.

இப்பேர்ப்பட்ட சகல பிரயத்தனங்களும் முகத்தை அலங்கோலப் படுத்துகின்றனவேயன்றி அதை அலங்கரிக்கின்றதில்லை. மனுஷ உடல், தேவன் சிருஷ்டித்தபிரகாரம் இருக்கும்பொழுதுதான் மிகவும் அலங்காரமாய் இருக்கின்றது.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் முதலாவதாக வாங்கின புகைக்கப்பல் ஆற்றில் அமிழ்ந்துபோகவே, அவர் இன்னொன்றிற்காகச் சீமைக்கு எழுதினார். அதற்கு 6,000 பவுன் விலை பிடித்தது. ஆகவே தம்முடைய பிள்ளைகளின் கல்வி விஷயத்திற்காகமிச்சம்பிடித்துவைத்திருந்த சொற்பப்பணம் தவிர, அவரிடத்தில் இருந்த பணம் யாவும் செலவழிந்துபோனது. இதற்கிடையில் கவர்ன்மென்றார் "பையனீ

யர்" என்னும் பெயருள்ள ஒரு சிறு புகைக்கப்பல் அனுப்பினார்கள். அதில் கேம்பிரிட்ஜ் ஆக்ஸ்வோர்ட் சர்வகலாசாலை மிஷனைச்சேர்ந்த இங்கிலீஷ் மிஷனெரிமாரும் அவர்களுக்குத் தலைமையாக கனம் பொருந்திய மேக்கன்ஸை என்னும் அத்தியக்ஷரும் வந்தார்கள். அவர்களுக்கு ஒரு வசதியான குடியேற்று கண்டுபிடிக்கும்படியாக, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் அவர்களை "பையனியர்" என்னும் கப்பலில் ஏற்றிக்கொண்டு பிரயாணம்போனார்.

அடுத்தவருஷத்தில் அந்த அத்தியக்ஷருடைய அம்மிஷனெரிகளில் ஒருவரும், அடிமைகளாகக் கைதிபண்ணப்பட்டிருந்த சில புருஷரை மீட்கும்படிபோய் அவர்களை மீட்டுக்கொண்டு திரும்பினார்கள். ஆற்றின்முகமாய்த் திரும்பிவருகையில் அவர்களுடைய படகு கவிழ்ந்துபோக, அவர்கள் வசமிருந்த ஔஷதங்கள் நதியில் விழுந்துவிட்டன. அவர்கள் இருவருக்கும் காய்ச்சல்கண்டு இருவரும் மரித்துப்போனார்கள். அச்சமயத்தில் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் கேப்டௌனுக் கண்காணியாருக்கு எழுதினதாவது: "இந்த விபத்து மிகவும் கலக்கம் உண்டாக்குகின்றது. மிகவும் பெலசாலிகளான மனுஷர் இவ்வண்ணம் எடுத்துக்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறார்கள். அவர்களில் ஒருவர் மிஷன்வேலைக்கு இன்றியமையாத அவசியமானவர். என் ஜீவன் இருக்குமளவும் என் வேலையைச் செய்வதில் நான் என்னளவேனும் பின்வாங்கமாட்டேன். சர்வகலாசாலைமிஷன் முகாமைக்காரரும் அப்படியே தங்கள் சகாயத்தில் பின்னடையமாட்டார்கள் என்று நம்புகிறேன்" என்பதே.

இதற்குச் சொஞ்சக்காலத்திற்குள்ளாக இதைவிட எல்லாவற்றிலும் பெரிய ஒரு கொடிய விபத்து லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருக்கு நேரிட்டது. லேடிநயஸா என்னும் அவருடைய புதுப் புகைக்கப்பலைக் கொண்டுவந்த மரக்கலத்தின் வழியாய் அவருடைய துரைசாணி ஸாம்பிஸி நதி முகத்துவாரம் வந்து சேர்ந்தார்கள். அந்த மரக்கலம் சின்னபின்னமாக உடைந்துபோய், ஷுப்பங்கா என்னும் இடத்தில் பொருத்தி இணைக்கப்பட்டது. அக்காலத்தில் அவர்மனைவி ஒரு சேர்த்தியான இடத்தில் கட்டப்பட்டிருந்த ஒரு வீட்டில் வசித்தார்கள். ஆனால் அது மிகவும் மோசமான விஷக்காய்ச்சல் வரக்கூடிய இடம். ஆகவே, அவர்களுக்கு ஜுரம் கண்டது. லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் தம்முடைய சகல வைத்தியநூல் வித்தையினாலும் தம்முடைய சரீசனையான பராமரிப்பினாலும் செய்யக்கூடிய ஒவ்வொன்றும் விடாமற் செய்துபார்த்தும், சகல பிரயாசங்களும் வியர்த்தமாகவேபோயின. ஜுரங்கண்டு ஒரு வாரத்திற்குள் அந்த அம்மாள் இறந்துபோனார்கள். கட்டில் கிடையாததால், பெட்டிகளை ஒன்றாகச்சேர்த்துவைத்து மிரு

துவான ஒரு மெத்தையைமாத்திரம் விரித்திருந்த ஓர் சாதாரண படுக்கையில் அவர்களைக் கிடத்தி இருந்தது. மரிக்கிறதற்குமுன்னேயே அவர்களுக்குத் தன்னறிவு அற்றுப்போய்விட்டது. என்னசெய்தும், தெளிச்சல் உண்டாகவில்லை. அநேக வருத்தங்களை மிகவும் தைரியமாய்ச் சகித்துவந்திருந்த லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர், ஒரு சிறுபிள்ளையைப்போல் அழுதுகொண்டு அம்மாள் பக்கத்தில் நின்றார். தம்முடைய சிநேகிதனாகிய டாக்டர் ஸ்டூவார்ட் என்பவரைப் பார்த்து, "இந்த அம்மாளுடைய ஆவியை தேவனுடைய கரங்களில் ஒப்புவியும்" என்று கேட்டுக்கொண்டார். அதன்பேரில் அவர்களிருவரும் டாக்டர் கர்க் என்பவரும் அத்துரைசாணியின் பக்கமாய் முழந்தாள் படியிட்டு ஜெபம் செய்தார்கள். ஒரு மணிநேரத்திற்குள்ளாக அந்த அம்மாள் ஆவி தேவனிடத்தில் போய்ச்சேர்ந்தது. மரித்துக்கிடக்கையில் அவர்கள் முகம் வீரனிய டாக்டர் மோபாட் என்னும் தம் தகப்பனுடைய முகம்போல் இலங்கினது. பின்னால் அவர்களுடைய காகிதங்களைப் பரிசோதனை செய்தபோது, "கர்த்தாவே, நான் இருக்கிறவண்ணம் என்னை ஏற்றுக்கொள்ளும். நான் எப்படி இருக்கவேண்டுமென்று நீர் விரும்புகிறீரோ அவ்வாறு நான் இருக்கும்படிச் செய்தருளும்" என்னும் வார்த்தைகள் எழுதியிருக்கக் கண்டார்கள்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர், "உலகத்தில் இப்போது நான் தனியே இருக்கிறதாய் எனக்குத் தோன்றுகிறது. தேவன் இதினால் எனக்குக் கற்றுக்கொடுக்க சித்தமாயிருக்கும் போதனையைக் கற்றுக்கொடுப்பாராக. உன்னிடத்தில் உன் தாயார் சொன்னவைகளையெல்லாம் இப்போது பரலோகத்திலிருந்து சைகையினால் உனக்கு ஞாபகத்திற் [illegible]றார்கள். அவள் மிகவும் சோமையுள்ளவளா யிருந்தாள். யாதொரு [illegible]ழியும் அவளிடத்தில் ஒருக்காலும் இருந்ததே இல்லை. அவள் திடமனதோடும் சுறுசுறுப்போடும், தான் கருதிய கருமத்தைச் சிதறாமல் முடிக்கக்கூடியவளாய் இருந்தாள்." என்று தம்முடைய மகனுக்கு எழுதினார். இன்னொரு பத்திரத்தில் அவர் எழுதினதாவது:—அவர்கள் கொலோபெங் என்னும் இடத்தில் தாமே வேலைபடித்துக் கொடுத்திருந்த சுதேசிகளை வேலைக்காரராகக் கொண்டு வீட்டுக்காரியாதிகளை எல்லாம் சிறப்புடன் நடத்திவந்தார்கள். வீட்டிற்கு வேண்டிய வெண்ணெய் ரொட்டி உடுப்புகளெல்லாம் அவர்களே செய்துவந்தார்கள். மேலும் ஒரு பாலகர் பள்ளிக்கூடமும் ஓய்வுநாள் பள்ளிக்கூடமும் நடத்தினார்கள். நாங்கள் வைத்த பள்ளிக்கூடங்கள் எல்லாவற்றிலும் இங்குதான் ஜனங்கள் அதிகப் பிரியம் காட்டினார்கள். பிள்ளைகளும் அதிகமாய் வந்தார்கள். உஷ்ணம் எவ்வளவு கொடிதாய் இருந்தபோதிலும் அதையெல்லாம் கவனியாமல் பிறதினம் காலைமுதல் தூரம் நடந்து பட்டணத்திற்

ஞர் சென்று அஞ்ஞானிகளான பெண்டுவாளுஸ் ஆதியாருக்குப் போதிக்கும்படி அவர்கள் போகிறதைப் பார்க்கிறது எனக்கு அலங்காரமாய் இருந்தது."

இந்த விபத்துகள் எல்லாவற்றிலும் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் தாம் தொடங்கின வேலையை நிறுத்திவிடவில்லை. மனம் சலித்துப் போகத்தக்கதான எவ்வளவோ சம்பவங்கள் நேரிட்டபோதிலும், அவைகளை யெல்லாம் கவனியாமல், தாம் கருதின கருமத்தை விடா முயற்சியோடு நிறைவேற்றி வந்தார். நையஸா ஏரிக்கரையில் அடிமை வியாபாரம் நடத்திவந்த போர்த்துக்கேசியரைத் துரத்திவிடும்படியாக நினைத்து தம்முடைய ஆஸ்தியில் பாதிக்குமேல் செலவுசெய்து உண்டாக்கின நீராவிக்கப்பல் இரண்டு தடவை மோசப்பட்டுப்போயிற்று. அவர் தம்முடைய வேலையைக் கிட்டத்தட்ட சித்தியாய் முடிக்க இருக்கும் தருணத்தில், அங்கிலேய துரைத்தனத்தார் அவருடைய பிரயாணத்தை நிறுத்தும்படி உத்தரவு கொடுத்தார்கள். என்றாலும், அவர் தனிமையாய்த் தம் வேலையை நடத்தியிருப்பார். ஆனால் ஆபிரவாசமாய் இருக்கும்போது, மற்றும் யுத்தக்கப்பலை கடலுக்குள் கொண்டுவரவேண்டியதாய் இருந்ததால், அவர் ஸாம்பெஸி நதிக் கரைக்குத் திரும்பிவிட்டார்.

மூன்று ஐரோப்பியரோடும் ஸாம்பெஸி நாட்டு 7 மனுஷரோடும் இரண்டு பையன்களோடும், லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் ஸான்ஸிபார் துறைமுகத்திலிருந்து 2,500 மைலுக்கு அப்பால் இருக்கிற பம்பாய் நகரிக்குத் தம்முடைய சிறு நீராவிக்கப்பலில் பிரயாணம் செய்தார். அந்தக் கப்பல் அவருக்கு 6,000 பவுன் விலையாகி இருந்தது. அவர் அதை பம்பாயில் 2,600 பவுனுக்கு விற்றார். ஆனால் இந்தப் பணத்தை வாங்கின வியாபாரி முறிந்துபோகவே, அவருக்கு எல்லாம் நஷ்டமாய் விட்டது.

பம்பாய் நகரியிலிருந்து கப்பலேறி, 1864-ம் வருஷம் ஜூலையீ, இங்கிலாந்துபோய்ச் சேர்ந்தார். அவர் இங்கிலாந்தைவிட்டு ஆறு வருஷகாலமாகி இருந்தது. ஆப்பிரிக்காவில் வெகுசித்திபெற்ற வேட்டைக்காரனை உவெப்துரை தம்முடைய நியுஸ்டெட் அபெய் என்னும் பழைய மாளிகையில் 8 மாசக்காலமாக அவரைப் பட்சமாய் உபசரித்தார். இங்கேயிருக்கும்போது, ஸாம்பெஸி நதி, ஷையர் நதி, ஸாம்பெஸி ஆறு ஆகிய இடங்களில் நடந்த சம்பவங்களின் வரலாறுகள் அடங்கிய தம்முடைய இரண்டாம் புஸ்தகத்தை எழுதினார்.

கடைசிப் பிரயாணமும் மரணமும்.

1865—1873.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் இங்கிலாந்தில் இரண்டு வருஷம் இருந்தார். அக்காலங்களில் சிநேகிதரோடும் தம்முடைய பிள்ளைகளோடும் சஞ்சரித்துவரவே, அவருக்கு சந்தோஷமும் புதுப்பெலனும் உண்டானது. அவருடைய முழுமனசும் ஆப்பிரிக்காவின் பேரில் தான் இருந்தது. கூடுமானால் நீல நதியின் உற்பத்தியைக் கண்டறியவும் அடிமை வியாபாரத்தை நிறுத்தும்படியாக தம்மாலானதும் உதவி செய்விக்கவும் விருப்பமுற்றிருந்தார்.

ஒரு சிநேகிதன், செலவுவிஷயமாய் அவருக்கு 1,000 பவுன் கொடுத்தார். பிரிட்டிஷ் துரைத்தனத்தாரும் ராஜ பூகோள சாஸ்திர சங்கத்தாரும் அதே தொகை சேர்த்துக்கொடுத்தார்கள். லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் ஆப்பிரிக்காவின் உள்நாட்டுக்கு ஸ்தானாபதியாக நியமிக்கப்பட்டார். ஆனால் அதற்காக யாதொரு சம்பளமும் அவருக்குக் கொடுக்கப்படவில்லை.

1865-ம் வருஷம் ஆகஸ்டுமீ அவர் இங்கிலாந்தை விட்டு பம்பாய்க்குப் புறப்பட்டார். அந்நகரியில் இருந்த வியாபாரிகள் அவருக்கு மிகவும் உதாரமாய் உதவிசெய்தார்கள். அவர் அவ்விடத்திலிருந்து, 13 சிப்பாய்களையும் இறைமீட்சி அடைந்து சுயாதீனம் பெற்று நாஸிக்பட்டணம் மிஷன் பாடசாலையில் கற்றுவந்த 9 காப்பிரிப் பையன்களையும் [illegible] கொண்டுபோனார். பம்பாய் துரைத்தனத்தார் ஸான்ஸிபார் நாட்டுச் சுல்தானுக்குக் கொடுக்கும்படி அனுப்பின கப்பலில், அவர்கள் ஸான்ஸிபாருக்குப் போனார்கள். அவருடைய பிரயாணங்களுக்கு உதவியாக அவருடன் 6 ஒட்டகங்களும் 3 எருமைகளும் 2 கோவேறு கழுதைகளும் 4 கழுதைகளும் இருந்தன. சிப்பாய்களையும் நாஸிக்பட்டணத்துப் பிள்ளைகளையும் தவிர, ஜோஹன்னா தீவிலிருந்தும் 10 மனுஷர் அவருடன் போனார்கள்.

1866-ம் ஆண்டு மார்ச்சுமீ 19-ம் தேதி, "நாங்கள் காலை 10 மணிக்குப் புறப்படுகிறோம்! உன்னதமானவர் அஞ்ஞானிகளின் கண்களில் எனக்குத் தயவு கிடைக்கவும், அவர்களோடு நான் பண்ணும் சகல சல்லாபமும் அவர்களுக்குப் பிரயோசனமாய் பலிக்கவும் இருதயபரிசுத்தமான் தொடங்கி இருக்கும் வேலையை வாய்க்கப்பண்ணுவாரென்று நம்புகிறேன்" என்று அவர் எழுதினார்.

அவர்கள் ரோவுமா என்னும் ஆற்றில் எதிராகப் பிரயாணம் பண்ணி, படிப்படியாக உள்நாடு சென்றார்கள். கலாஹாரி வனாந்தரத்துப் பிரயாணம்போலவே சில இடங்களில் பிரயாணம் மிகவும் வருத்தமாய் இருந்தது. அவர்கள் கூட்டத்தில் இருந்த சிப்பாய்கள் அவருக்கு உதவியாய் இருப்பதற்குப் பதிலாக ஓர் பெரும் இடையூறாக இருந்தார்கள். மூட்டைகள் சுமந்துகொண்டு செல்லும் மிருகங்கள் சீக்கிரத்திற்குள் மாண்டுபோகவேண்டும் என்ற நோக்கத்துடன் அவர்கள் அவைகளைக் காயப்படுத்தி மிகவும் கஷ்டமாய் நடத்திக்கொண்டுவந்து, இவ்விதமாய்ப் பிரயாணத்துக்குத் தடைபண்ணினார்கள். மேலும், அவர்கள் மிகவும் சோம்பேறிகளாய் இருந்ததால், வழியில் தாமதித்துக்கொள்வதற்கு வீண்போக்காகத் தங்களுக்குச் சுகமில்லை என்று பாசாங்கு பண்ணிக்கொண்டுவந்தார்கள். மேலும், தங்களுடைய கடமைகளைச் சரியாய் நிறைவேற்றிக் கொண்டுவந்த மற்றவர்களையும் தடுக்க முயன்றதோடு அவர்களைக் கொன்றுபோடுவதாகவும் பயமுறுத்தினார்கள். கடைசியாக, லிவிங்ஸ்றேன் என்பவர் கரைபோய்ச் சேருமளவும் அவர்களுக்குவேண்டிய ஆகாரத்துக்காக வழிவகைகள் பண்ணி அவர்களைப்போய் விடும்படி அனுப்பிவிட்டார்.

ஜோகன்னா தீவிலிருந்து கூட்டிக்கொண்டுவந்த மனுஷரும் அவருடன் போகப் பிரியப்படாமல் கரைக்குத் திரும்பிவிட்டார்கள். மஸீதுஸ் ஜாதியார் பிரயாணிகளைத் தாக்குகிறார்கள் என்றும், அவர்களில் ஒருவன் கைக்கோடாரியினால் லிவிங்ஸ்றேன் என்பவருடைய தலையை வெட்டிவீழ்த்தி விட்டான் என்றும், ஆகையினால் தாங்கள் திரும்பிவிட்டதாகவும், அவர்கள் ஓர் பொய்க்கதை கட்டிவிட்டார்கள். நாங்கள் எல்லோரும் பின்னணியத்தில் மூட்டைகளைப் பார்த்துக்கொண்டிருந்தோம். லிவிங்ஸ்றேன் என்பவருடன் முன்னுக்குச் சென்றது ஒரே ஒருவன்தான். அவன் மிகுந்த வருத்தத்துடன் உயிர்தப்பிப் பிழைத்து வந்தான் என்று பிரஸ்தாபித்தார்கள்.

லிவிங்ஸ்றேன் என்பவருடைய சிநேகிதரில் அநேகர் இச்சமாசாரத்தைக் கேட்டு மிகவும் துக்கப்பட்டார்கள். ஆனால் மற்றவர்கள், தாங்கள் திரும்பிவந்ததற்கு முகாந்தரமாக ஜோகன்னா தீவு மனுஷரால் இது கட்டப்பட்ட கதை என்றுதான் நினைத்தார்கள்.

தம்முடைய மனுஷர் இப்படியாகத் தம்மைக் கைவிட்டுப்போனதற்காக லிவிங்ஸ்றேன் என்பவர் மிகவும் மனவருத்தப்படாமல் பொறுமையாயிருந்தார். என்னுடைய குறைவுகளை நான் நினைக்கும் நினைப்பு, மற்றவர்கள் விஷயத்தில் இளக்காரமாய் இருக்கச்செய்கிறது என்று ஒருவருக்கு எழுதியிருக்கிறார். இவ்வளவு வருத்தங்கள் நேர்ந்தபோதிலும் அவர் மனச்சோர்வடையாமல் பிரயாணம் பண்ணிக்

கொண்டே சென்று, முன்கண்டு பிடித்திராத சில பெரிய ஏரிகளை நூதனமாய்க் கண்டுபிடித்து மனமகிழ்ந்தார்.

அவர் மிருகங்கள்பேரிலும் மிகுந்த பிரியமுள்ளவராய் இருந்தார். தம்முடன் இருந்த ஒரு நல்ல நாய் மரித்துப்போனதைப்பற்றி அவர் எழுதியிருப்பதாவது:—என்னுடைய சடைநாய் தண்ணீரில் விழுந்து அமிழ்ந்துபோயிற்று. நான் அதற்காக மிகவும் பரிதபிக்கிறேன். ஒருமைல் அகலமும் அரையளவு ஆழமுமான ஒரு சதுப்பை நாங்கள் கடக்கும்படி நேர்ந்தது. நான் முதலாவதாகப் போனேன்; ஆனால் நாயைப்பற்றி பின் வந்தவர்களுக்குச் சொல்ல மறந்துபோனேன். சறுக்கிவிழுந்து விடாதபடி எல்லோரும் தங்களைப் பேணிக்கொள்ளுவதில் மிகவும் கரிசனையாய் இருந்ததால், நாய் மரித்தபின் தான் அது தங்களோடு நீந்திவந்திருந்தது எனக் கவனித்தார்களேயன்றி அதற்குமுன் அதைப்பற்றி நினைக்கவில்லை. அந்நாட்டு நாய்களைப் பார்க்கிலும் அது மிகவும் தைரியமுள்ளது என்று சொல்லலாம். நாங்கள் பிரயாணஞ்செய்யும்போது, அது ஒருதரம் முன்வரிசைக்கும் மறுதரம் பின்வரிசைக்கும் வந்து, பிந்திவிட்டவர்களைத் துரிதப்படுத்தும். நான் குடியிருக்கும் வீட்டினருகில் ஒரு அன்னிய நாயையும் வரவிடாது. அது ஒருநாளும் திருடமாட்டாது.

லிவிங்ஸ்றேன் என்பவருக்கு ஒரு [illegible] இனமாகக் கிடைத்தது. ஒரு சிறுபிள்ளையைத் தூக்கிக்கொண்டு போகிறதுபோலத் தன்னையும் தூக்கிக்கொண்டு போகும்படி அது தன் கைகளை நீட்டும். அவ்வாறு தூக்கிக்கொண்டு போகவில்லை என்றால், அது முகத்தைச் சுளித்துக்கொண்டு [illegible] அழும். தன்னுடைய வேண்டுகோளின்பிரகாரம் செய்யும்படி [illegible]வதற்காக சில சமயங்களில் அது தன் கால்களில் ஒன்றையும் கைகளையும் நீட்டிக் கொள்ளும்; அது புல்லுகளையும் இலைகளையும் ப[illegible] அவைகளின்மேல் [illegible] பாயை விரித்துப் படுத்துக்கொள்ளும். [illegible] படுக்கையைத் தொடவிடாது. கொசுக்கும் [illegible] ம் இன்று ஒரு இலையினால் முகத்தைச் சுற்றி[illegible].

அவருடைய பிரயாணங்கள் ஒன்றில், அடிமைகளான 6 புருஷர்கள் கழுத்துகளில் மாட்டியிருக்கும் தூக்கட்டைகள் தங்களுக்கு இளப்பம் எனச் சற்றும் உணராததுபோல் பாடிக்கொண்டு செல்லுவதைப் பார்த்தார். இப்படி அவர்கள் களிப்புறுவதற்குக் காரணம் யாது என அவர் விசாரிக்க, சமீபத்தில் நின்றவர்கள், இவர்கள் தாங்கள் மரணம் அடைந்தபின்பு திரும்பிவந்து தங்களை விற்றவர்களை வேட்டையாடிக் கொல்லுவதாக எண்ணி, இப்படி மகிழ்வோம்

பாடிக்கொண்டு போகிறார்கள் என மொழிந்தார்கள். அவர்கள் பாடின பாட்டின் சில வார்த்தைகளாவன:—

"ஓ! ஓ! நீ என்னைக் கடலுக்கு அப்பால் அனுப்புகிறாய்!
நான் மரிக்கும்போது இத்தீநகம் என்னை விட்டுப்போய்விடும்;
நான் மீண்டுவந்து உன்னை வேட்டையாடிக் கொல்லுவேன்."

அப்பால் எல்லோரும் ஒன்றுசேர்ந்து, தங்களை அடிமைகளாக விற்ற ஒவ்வொருவன் பெயரையும் பல்லவியாகப் பாடினார்கள்.

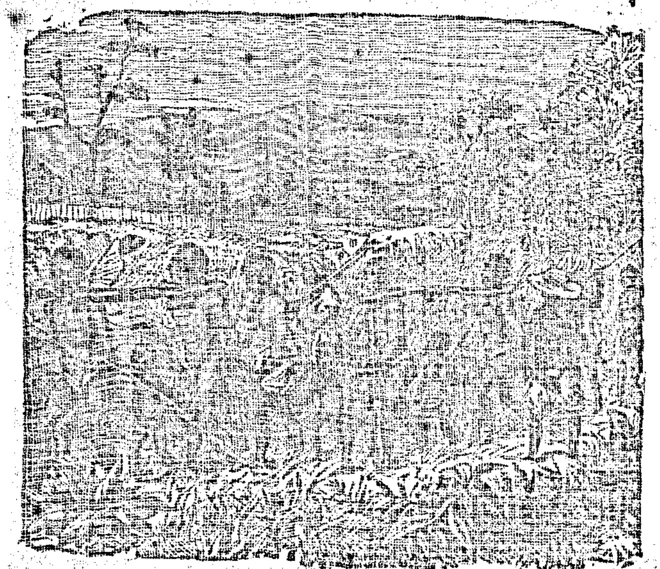

அடிமைகளைக் கடற்கரைக்கு நடத்திக்கொண்டுபோகுதல்.

ஸ்திரீகளால் மற்றவர்களோடு சேர்ந்து நடக்கமுடியாததால், அவர்களை வழியில் குத்திக் கொன்றுபோட்டிருக்கவும் மரங்களில் கட்டி வைத்திருக்கவும், அவர் அடிமை வியாபாரிகளுடைய பிரதைமார்க்கமாய்ப் பிரயாணம் பண்ணிவருகையில் கண்டார். தங்கள் கழுத்துகளில் அடிமை நுகம் மாட்டியிருந்தபடியே வழியில் சாகும்படிக்கு விடப்பட்டிருந்த மனுஷரின் பரிதாபத்தையும் பார்த்தார்.

"நாங்கள் இப்போது 1866-ம் வருஷத்தை முடிக்கிறோம். இவ்வருஷம் மிகவும் பிரயோசனமாய் இருக்கவில்லை. 1867-ம் வருஷத்

தில் அநேக காரியங்கள் செய்து முடிக்கும்படி மிகவும் பிரயாசப்படுவோம். முன்னைப்பார்க்கிலும் அதிக அன்பாயும் தயாளமாயும் இருப்போம்" என்ற வார்த்தைகளை லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் எழுதி 1866-ம் வருஷத்தை முடித்து, "கிருபையும் சத்தியமும் நிறைந்தவராய் இருக்கிற தேவன், கிருபை தயாளம் உண்மை வாக்கு விசுவாசம் நேர்மைமுதலிய அவருடைய சிறந்த இலட்சணங்கள் என்னில் பதியும்படி கிருபை புரிவாராக" என்னும் பிரார்த்தனையுடன் 1867-ம் வருஷத்தைத் துவக்கினார்.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவருடன் வந்த மனுஷர் அவரைக் கைவிட்டபின்னர், அவர் தங்கனீக்கா என்னும் பெரிய ஏரியின் திசையாய்ப் போனார். அந்நாடு முழுவதையும் அராபியரான அடிமை வியாபாரிகள் பாழாக்கிவிட்டிருந்ததால், லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் இந்தியாவிலுள்ள தானியங்களாகிய கம்பு சோளம் முதலிய பதார்த்தங்களையும் பரிமிதமாத்திரம் புசித்து ஜீவனம்பண்ண நேர்ந்தது. அவர் தம்முடன் கொண்டுவந்திருந்த வெள்ளாடுகளைக் கள்வர் கிறிஸ்மஸ் தினத்தில் திருடிக்கொண்டு போய்விட்டார்கள். ஆகவே, அன்றுமுதல் அவர் பாலில்லாமல் வெறும் கஞ்சிதான் குடித்துவந்தார். பசி தோன்றாதிருக்கும்படியாக அவர் தம்முடைய அரைக்கச்சையை இறுக்கமாய்க் கட்டிக்கொண்டுவந்தார். இதற்கு அடுத்த மாசத்தில் இவைகள் எல்லாவற்றைப்பார்க்கிலும் ஒரு பெரிய கஷ்டம் அவருக்கு நேரிட்டது. அவருடைய மருந்துப்பெட்டியைத் திருடிக்கொண்டு போய்விட்டார்கள். அப்போது அவர், "எனக்கு மரணத்தீர்ப்புக் கூறியிருக்கின்றது என்றுப்போல் எண்ணுகிறேன்" என்று சொன்னார். இதற்குமுன் அவர் கொடிய வியாதிகளினின்று சுருவாய் அடிக்கடி சுகப்படுத்திக்கொண்டார். இப்போதோ மருந்துகள் இல்லாததால், அவர் சில தருணங்களில் அநேகமாதங்களாக வியாதிப்படுக்கையில் இருக்க நேர்ந்தது.

"எனக்குக் கொஞ்சம் தேனும் சர்க்கரையும் கிடைத்தது. நான் இரண்டுவருஷக் காலமாகியும் அதை ருசித்துப் பார்த்திருப்பதில்லை" என்று அவர் 1867-ம் வருஷம் எழுதிவைத்திருக்கிறார்.

1867-ம் வருஷம் நவம்பர்மீ, அவர் 40 மைல் விசாலங்கொண்ட மெயரோ என்னும் ஏரியைக் கண்டுபிடித்தார். வியாதியாயும் களைப்புற்றும் இருந்தபோதிலும், ஒரு பெரிய ஏரி அப்பால் இருக்கிறதென்று தாம் கேள்விப்பட்டது சரியோ அல்லவோ என்று பார்க்கும் பொருட்டாக, அங்கிருந்து அவர் இன்னும் தெற்குமுகமாய்ப் பிரயாணம்செய்தார். 1868-ம் வரு ஜூலைமீ, அவர் 150 மைல் நீளமும் 80 மைல் அகலமுமான பேங்குவியோலோ என்னும் ஏரியைக் கண்டுபிடித்தார். கஷ்டப்பட்டுச் செய்த பிரயாணங்கள், உடலுக்கு ஒவ்வாத

போஜனம், அடிக்கடி ஈரத்தில் நனைந்தது முதலிய ஏதுக்களினால் அவருக்கு மிகவும் கொம்பலமுள்ள வியாதிகள் வந்தன. அவர் நடக்கக்கூடாதபடி மிகவும் பெலவீனமாய் இருந்தார். ஆகவே ஒரு டோலியில் வைத்து அவரைச் சுமந்துகொண்டுபோனார்கள்.

என்றாலும், கொஞ்சப்பெலன் அடைந்தவுடன் அவர் நீலநதியின் உற்பத்தியைக் கண்டுபிடிக்கும்படியாகத் திரும்பவும் புறப்பட்டுப் போனார். செப்டெம்பர் 21-ம் தேதி பொம்பாரி என்னும் இடம் போய்ச் சேர்ந்தார். இவ்விடத்திலுள்ள சில வாலிபர் அவரைப் பார்த்து, "உம்மோடு ஜனங்கள் சாகிறார்களா? மரணத்தைவிலக்க மந்திரம் உம்மிடத்தில் இருக்கின்றதோ?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், தம்முடைய பிள்ளைகளின் கூப்பிடுதலுக்குச் செவிகொடுத்து வருகின்ற பெரிய தகப்பன் என்னைக் காப்பாற்றியிருக்கிறார் என்று சொன்னார். அவருடைய பாதங்களில் உண்டா[illegible] புண்களினிமித்தம் அவர் பொம்பாரா என்னும் ஊரில் உத்தேசம் 6 மாசக்காலம் தாமதித்திருந்தார்.

லூவலாபாநதியே நீலநதியின் உற்பத்திஸ்தானம் என அவர் நினைத்து, நடக்க சக்தி திரும்பவும் வந்தவுடன், அதின் திசையாய்ப் பிரயாணம் பண்ணினார். அவ்வாற்றின் தீரம் வந்து சேர்ந்தபோது, அவர் அந்நதி இரண்டுமைல் அகலமும் ஒவ்வொரு இடத்திலும் மிக்க ஆழமாயும் இருக்கக் கண்டார். அதைக் கடக்க முடியாததால், அவர் கொம்பி என்னும் அரபியனைத் தம்மோடு வழித்துணைக்கு வரும்படி 400 பவுனுக்கு ஒப்பந்தம் பண்ணினார். புறப்படும்படியாக அவர்கள் காத்துக்கொண்டிருக்கையில், கொம்பி என்பவன் ஜனங்களை கிலேசப்படுத்தி அடிமைகளாக்கும் ஒரு பெரியகூட்டத்தாரோடு சேர்ந்துகொண்டிருந்ததால், லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவருக்கு அவனோடு போவதுகூடாததாயிற்று.

ஜூலை மீ, ஒருநாள் காலையில் பெரும்பாலும் பெண்களான 1,500 ஜனங்கள் லூவாபாநதியின் கரையோரமாயுள்ள ஒரு ஊரில் சந்தைக்கு வந்திருந்தார்கள். அடிமைகளைப் பிடிக்கிறவர்கள், அவர்கள் சாகத்தக்கதாக திடீரென அவர்களைப் பார்த்துச் சுட்டார்கள். உடனே ஸ்திரீகள் திகில் அடைந்து தங்கள் வள்ளங்களுக்கு ஓடவே, திரும்பவும் ஒருமுறை அவர்கள்பேரில் வெடிதீர்த்தார்கள். அந்த ஓடை மிகவும் ஒடுக்கமாய் இருந்தபடியினால், வள்ளங்களைச் சுறுக்காய் ஓட்ட மாளவில்லை. புருஷர் ஸ்திரீகள் யாவரும் குண்டுகளினால் காயப்பட்டு, வள்ளங்களுக்குள் ஏறும்படி நெருக்கிச் சென்றதில் தண்ணீருக்குள் விழுந்து, கூச்சலிட்டுக்கொண்டு தொற்றித் தொற்றி கரையேற முயன்றார்கள். ஆற்றில் வெகுக் காணப்பட்ட தலைகளினால், அநேகர் ஒருமைல் தூரத்திற்கு அப்பால் இருக்கும்

ஒரு தீவுக்கு நீந்திப்போய்ச் சேர முயல்வதாக அறிந்துகொண்டோம். இப்படித் தண்ணீரில் உதவி ஒத்தாசையற்றுக்கிடக்கும் ஜனங்கள் பேரில் ஒன்றின்பின் ஒன்றாக சோனாமாரியாய் குண்டுகள் சுடப்பட்டன. சிலர் அமரிக்கையாய் மடிந்துபோனார்கள். சிலர் உயர இருக்கும் தங்கள் பரமபிதாவினிடத்திற்கு முறைப்பாடு செய்வது போல் தங்கள் புயங்களை உயர்த்திக்கொண்டு அமிழ்ந்துபோனார்கள். இவ்வண்ணம் ஜலத்தில் மடிந்தவர்கள் போதாது என்றாற்போல, அடிமைகளைப் பிடிக்கிறவர்களில் சிலர், இன்னொரு கரைப்பேரிலும் துப்பாக்கி[illegible] சுட்டு, அவர்கள் வீடுகளை நெருப்புக்கொளுத்தினார்கள். "லூலாபா நதியில் மாண்டுபோன தங்களுடைய உறவினரைப்பற்றி ஒன்றும் அறியாமல், ஆற்றின் இடது புறமாய் மாத்திரம் கொல்லப்பட்டவர்களுக்காகத் துக்கித்துப் புலம்புகிற பெருஞ் சந்தடியை இத் [illegible] கேட்கிறேன்" என்று லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் எழுதினார்.

பயங்கரமான அடிமை வியாபாரத்தைத் தம்மால் கூடுமானால் நிறுத்திப்போடும்படியாக, பிற்காலத்தில் ஸர் பார்ற்றில் பெரேயர் என்னும் துரைமகனை ஆப்பிரிக்காவுக்கு அனுப்பினதற்கு ஒரு முக்கிய காரணம், இந்தக் கொடுமையை வர்ணித்து லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் எழுதின கடிதமே.

தம்முடைய பிரயாணத்தை நிறுத்தி, தங்கனிக்கா ஏரிக்கரையிலிருக்கும் உஜிஜி என்னும் ஊருக்கு அவர் திரும்பிவிடவேண்டியதாய் இருந்தது. ஒருநாள் ஒரு இடுக்கமான பாதைமார்க்கமாய் அவர் செல்லுகையில், ஒரு கூர்மையான ஈட்டி அவர்பேரில் சற்று சறுக்கிக்கொண்டு அவரைக் காயப்படுத்தாமல் அவருக்கு முன்னாக விழுந்தது. இன்னொருவன் மறைவிலிருந்து அவர்பேரில் வேறொரு ஈட்டியை எறிந்தான். அது ஒரே ஒரு அடிமாத்திரம் தள்ளி விழுந்தது. தங்களை மிகவும் வருத்தப்படுத்தி வருகின்ற அரபியருடைய கூட்டத்தைச் சேர்ந்தவர்களில் இவரும் ஒருவர் என நினைத்ததினால்தான் அவரைக் கொல்லும்படியாக ஜனங்கள் இப்படி வழிதேடினார்கள். அவருடன் சென்ற மனுஷர் சாயந்தரம் அவரைச்சுற்றி இருந்துகொண்டு, "சமாதானம்! சமாதானம்! எத்தனையோ விபத்துகள் நேரிட்டபோதிலும், நீர் கைவிட்டிருக்கும் உம்முடைய வேலையைப் பூரணமாய் முடித்துப்போடுவீர்" என்று சொன்னார்கள்.

27 மாசங்களுக்குப்பின் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் உஜிஜி வந்து சேர்ந்தார். நீண்ட பிரயாணங்களினால் அவருடைய பாதங்களில் புண்உண்டாகி நடக்கமுடியாமலும், பசியினாலும் தாகத்தினாலும் வருந்த, போசன அபேட்சைகொண்டு விருந்து அருந்துவது போலப் பலமுறை கனாக்கண்டும் போஜனம் கைக்குக்கிட்டாது

ஏமாந்துபோய் அடிக்கடி பட்டினியாயும், வறுக்காத சோளத்தை மென்று மென்று சவைத்ததால் கிட்டத்தட்ட பல்லற்றுப்போயும், வயிற்றுளைச்சலினாலும் ஜுரத்தினாலும் அடிக்கடி கட்டில் கிடையாயும், பலமுறை வேதனையான நோவுகளைச் சகித்துக்கொண்டும், கிள்ளிப்பிடிக்கச் சதையற்று ஒரு எலும்புக்கூடுபோல் இருந்தார்.

அவர் மூன்றுவருஷகாலமாய்த் தம்முடைய பிள்ளைகளுடைய சுகக்ஷேமத்தைக்குறித்து ஒன்றும் கேள்விப்படாததால் அவர்களிடத்திலிருந்து கடிதங்களும், ஸான்ஸிபாரிலிருந்து அனுப்பும்படி தாம் சொல்லிவிட்டிருந்த சாமான்களும் வருமென்று அவர் உஜிஜியில் காத்திருந்தார். ஆனால் அவருக்குக் கடிதங்கள் ஒன்றும் வரவில்லை. மேலும் அவர் வைத்துவிட்டுப்போயிருந்த 3,[illegible]00 கெஜம் துணிகளில் ஒருகெஜம் துணியாவது 700 கோவை மணிகளில் ஒரு கோவை மணியாவது அங்கு இருக்கவில்லை. அவர் இவைகளை ஒப்புவித்திருந்த அரபியன் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் மரித்துப்போனார் என்று ஞானதிருஷ்டியினால் கண்டுபிடித்தேன் என்று சொல்லி, அவைகளையெல்லாம் தன்னுடைய சிநேகிதருக்கு மிகவும் தாழ்ந்த கிரயத்துக்கு விற்றுப்போட்டான்.

என்றாலும், சகல நம்பிக்கையும் அற்றுப்போனதுபோல் தோன்றின அச்சமயத்தில், அவருக்குச் சகாயம் கைக்குள்ளிருந்தது.

ஸ்ற்றேயின்லி துரையின் பிரயாணம். — லிவிங்ஸ்ற்றோன் இறந்துபோனார் என்று ஜோகன்னாதீவு மனுஷர் சொன்னசெய்தியை அவருடைய சிநேகிதர் நம்பவில்லை என்றபோதிலும், அவர்கள் அவரைப்பற்றி அறியும்படியாக யங் (Young) என்னும் துரையை அனுப்பினார்கள். லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் சுகமாய் இருக்கிறாரென, அவர் நையஸா ஏரிக்கரையில் கேள்வியுற்று இங்கிலாந்துக்குத் திரும்பிவிட்டார். அநேக வருஷங்களுக்குப்பின் திரும்பவும் சிலரை அனுப்பினார்கள்; ஆனால் அவர்கள் வந்து சேருவதற்குமுன் இவருக்கு வேறொரு திசையிலிருந்து உதவி கிடைத்தது.

மிகுந்த ஸ்திதிபந்தனான ஜேம்ஸ் கார்டன் பென்னெற்று என்னும் துரை "நியுயார்க் தூதன்" என்னும் ஓர் பேர்போன பத்திரிகை பிரசுரஞ்செய்துவருகிறார். லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரைப்பற்றி பொதுவாக ஜனங்களுக்குள்ளிருந்த மனக்கவலையைப் பார்த்து, அவர் ஹென்ரி மோர்லாந்து ஸ்ற்றேயின்லி என்னும் துரையை அவரிடத்திற்கு அனுப்பினார். அப்போது அவர், "அந்த வயோதிகன் மிகுந்த வறுமையில் இருக்கலாம். ஆதலால் அவருக்கு வேண்டுமானால் கொடுத்து உதவத்தக்கதாக போதுமான சாமான் உம்முடன் கொண்டுபோம். சகலத்தையும் உம்முடைய இஷ்டத்திற்கு விட்டுவிடுகிறேன்.

ஆனால் நீர் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரைக் கண்டுபிடிக்கத் தவறவே கூடாது" என்று சொன்னார்.

ஸ்ற்றேயின்லி துரை 1874-ம் வருஷம் ஜனுவரிமாசம், ஸான்ஸிபார் வந்து சேர்ந்தபோதிலும், நவம்பர்மீதான் உஜிஜிபோய்ச் சேர்ந்தார். அவர் அதின் அருகாமையிலுள்ள ஏரியைக் கண்டவுடன் தம்முடன் வந்த மனுஷரைப் பார்த்து, "உங்களுடைய கொடிகளை உயர்த்தி, [illegible]ண்டுபோடுங்கள்" என்றார். உடனே ஒருமுறை குண்டுகள் தீர்ந்தன. உஜிஜியிலுள்ள ஜனங்கள் யாவரும் பயம்பிடித்துப் போனார்கள். கொஞ்சநேரத்துக்குள்ளாக ஒரு கூட்டம் ஜனங்கள் வந்து கூடினார்கள்.

"சலாம், ஐயா" என்னும் ஒரு பெரிய சத்தம் திடீரென ஸ்ற்றேயின்லி துரையின் காதில் விழுந்தது.

அதன்பேரில் அவர், "நீ யார்?" என வினவினார்.

அவன் பிரதியுத்தரமாக, "நான், டாக்றர் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவரின் வேலைக்காரனாகிய சூசி" என்றான்.

அதற்கு அவர், "என்ன! டாக்றர் லிவிங்ஸ்ற்றோன் இங்கு இருக்கிறாரா?"

அவன், "ஆம், ஆம்; நிச்சயமாகவே இங்கு இருக்கிறார், ஐயா. நான் அவரிடத்திலிருந்து இப்போதுதான் வந்தேன்" என மொழிந்தான்.

அவர் அவனைப்பார்த்து, "சூசி! ஓடிப்போய், நான் வந்திருக்கிறேன் என்று டாக்றரிடத்தில் சொல்லு" என்றார்.

சூசி ஒரு பைத்தியக்காரனைப்போல தலைதெறிக்க ஓடிப்போனான்.

ஸ்ற்றேயின்லி துரை லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் வந்தபோது, அவர் அதிகக் களைப்புற்று மெலிந்துபோயிருக்கக் கண்டார். அப்போது லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவருக்கு மீசையும் தாடியும் நரைத்திருந்தது. வெளிறின தங்கநாடா சுற்றியிருந்த ஒரு நீலத்துணித் தொப்பியும், சிவப்புநிற கைகளுள்ள ஒரு உள்சட்டையும், சாம்பல்நிற கம்பளித்துணி கால்சட்டையும் தரித்திருந்தார்.

ஸ்ற்றேயின்லி துரை தம்முடைய தொப்பியைக் கையில் எடுத்துக்கொண்டு, "நீர்தான் டாக்றர் லிவிங்ஸ்ற்றோன் என நினைக்கிறேன்" என்றார்.

லிவிங்ஸ்ற்றோன் என்பவர் தம்முடைய தொப்பியை உயர்த்திக்கொண்டு சிரித்த முகத்துடன் அன்பாயும் பட்சமாயும் "ஆம்" என்று சொன்னார்.

H. M. ஸ்த்ரேயின்லி துரை.

அப்பால் அவர்கள் ஒருவர் கையை ஒருவர் கெட்டியாய்ப் பிடித்துக்கொண்டார்கள். ஸ்த்ரேயின்லி துரை, "டாக்டரே, உம்மைக் கண்டுகொள்ளும்படியாக எனக்குச் சமயம் வாய்த்ததற்காக தேவனை ஸ்தோத்திரிக்கிறேன்" என்றார்.

லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் மாறுத்தரமாக, "உமக்கு நல்வரவு சொல்லி உபசரிக்கும்படி நான் இங்கு இருப்பதற்காகத் தேவனைத் துதிக்கிறேன்" என்றார்.

ஒருவரையொருவர் கண்டுகொண்டது இருவருக்கும் மிகவும் சந்தோஷமாய் இருந்தது. லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவருக்கு அவசியமான சகல சாமான்களும் ஸ்த்ரேயின்லி துரை கொண்டுவந்ததோடு அவருடைய பிள்ளைகளிடத்திலிருந்து கடிதங்களும் கொண்டு வந்திருந்தார்.

அவருடன் ஸ்த்ரேயின்லி துரை இருந்த நாட்கள் மிகவும் சமாதானமாயும் பூரிப்பாயும் கழிந்தது. நாளுக்குநாள் லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் பூரணசுகமும் புதுப்பெலனும் அடைந்துவந்தார். அவருடைய சாந்தமான குணத்தினாலும், அவர் சகலருக்கும் யாதொரு பேதமின்றி ஒன்றுபோல காட்டிவந்த பட்சத்தினாலும், எல்லா ஜனங்

களும் அவரை நேசித்து அன்புபாராட்டி வந்ததை ஸ்த்ரேயின்லி துரை கவனித்துக்கொண்டிருந்தார். மகமதியருங்கூட அவர் வீட்டின்வழியாய்ச் செல்லும்போதெல்லாம் அவருடைய வீட்டுக்குப் போய் வந்தனம் செய்து "தேவாசீர்வாதம் உம்முடன் இருப்பதாக" என்று சொல்லிவந்தார்கள்.

ஸ்த்ரேயின்லி துரை லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவரைப் பார்த்து, "நீர் இங்குவந்து ஆறுவருஷம் ஆச்சுதே; சீமைக்குப்போக உமக்குப் பிரியம் இல்லையா?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு அவர், "சீமைக்குப்போய் என் பிள்ளைகளைப் பார்க்க எனக்கு மிகுந்த ஆசைதான்; ஆனால் நான் தொடங்கிய வேலை கிட்டத்தட்ட இவ்வளவு சீராய் முடிவுபெற இருக்கும் இத்தருணத்தில் அவ்வேலை சிதறும்படி விட்டுவிட்டுப்போக மனமில்லை. நான் கண்டுபிடித்திருக்கும் நதியின் சரியான உற்பத்தியை இன்னும் 6 அல்லது 7 மாசத்துக்குள் கண்டுகொள்ளுவேன் என்று நினைக்கிறேன். இப்பொழுதே நான் செய்யக்கூடியதாய் இருக்கையில், அவ்வேலையை நிறுத்தி, அது முடியுமுன் ஏன் சீமைக்குப் போக வேண்டும்?" என்றார்.

லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவரும் ஸ்த்ரேயின்லி துரையும் ஒரு படகிலேறி தங்கனீக்கா ஏரியின் வடகரையைச் சுற்றிப்போனார்கள். இந்தப் பிரயாணகாலத்தில் ஸ்த்ரேயின்லி துரை வியாதியில் விழுந்தார். வியாதி மும்முரத்தால் அவர் பிராணன்கிடந்து தத்தளிக்கையில், லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் ஒரு தகப்பனைவாய் அவரைப் பார்த்துவந்தார்.

சிலவாரம் தங்கியிருந்த பின்பு, டிசெம்பர்மீ 27-ம் தேதி ஸ்த்ரேயின்லி துரை உஜிஜியை விட்டுப் புறப்பட்டார். லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் உனியானியேம்பிமட்டும் அவருடன் போனார். இவர் அவருடன் போனது நன்மையாய் இருந்தது. ஏனெனில் அவருக்குத் திரும்பவும் வழியில் ஜுரம் கண்டது.

உனியானியேம்பியில் ஸ்த்ரேயின்லி துரை லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவருக்கு 4 வருஷங்களுக்குக் காணத்தக்கதாக 74 சுமை சாமான்கள் கொடுத்தார். மேலும், ஸான்ஸிபாரிலிருந்து சில சாமான்களும் 50 மனுஷரும் அனுப்பும்படி லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் அவரைக் கேட்டுக்கொண்டார். மார்ச்சுமீ 13-ம் தேதி ஸ்த்ரேயின்லி துரை அவரை விட்டுப் பிரிந்தார். லிவிங்ஸ்த்ரோன் என்பவர் அவரைப் பார்த்து "ஒருவரும் செய்யக்கூடாத பேருதவி நீர் எனக்குப் புரிந்திருக்கிறீர். அதற்காக நான் உமக்கு நன்றியறிதலுள்ளவனாய் இருக்கிறேன். என் சிநேகிதனே, தேவன் உம்மைச் சுகமாய் வீடுகொண்டு சேர்த்து ஆசீர்வதிப்பாராக" என்றார்.

அதற்கு ஸ்டேன்லி துரை மறுத்தரமாக, "என்னுடைய பிரிய சிநேகிதனே, தேவன் உம்மைத் திரும்பவும் சுகபத்திரமாய் எங்கள் நடுவில் கொண்டுவந்து சேர்ப்பாராக. போய்வருகிறேன். சலாம்" என்று சொல்லி அனுப்பிக்கொண்டார்.

உனியானியேம்பிக்கும் ஸான்ஸிபாருக்குமுள்ள தூரம் மிகவும் அதிகமானதால், ஸ்டேன்லி துரை ஸான்ஸிபாரிலிருந்து அனுப்புவேன் என்று சொன்ன சாமான்களும் ஆட்களும் வந்துசேர வெகு காலம் பிடித்தது. ஆகவே, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் நெடுநாள் அங்கே காத்திருக்க நேர்ந்தது. அவருடைய கடைசியான பிறந்த நாளுக்கு முந்தின ஜன்மநாளாகிய 59-வது ஜன்ம தினத்தில் (1872-ம் வரு மார்ச்சுமீ 19-ம் தேதி) அவர், "என் யேசுவே! நீரே என் இராஜா, என் ஜீவன், என் எல்லாமும்; நான் திரும்பவும் என்னை முழுவதுமாக உமக்குப் பிரதிஷ்டைபண்ணுகிறேன். என்னை ஏற்றுக்கொள்ளும், கர்த்தாவே. இரக்கமும் மகிமையும் பொருந்திய பிதாவே, இந்த வருஷம் முடிவதற்குள்ளாக நான் என்னுடைய வேலையை முடித்துவிடக் கிருபை புரியும்" என்று தமது தினவர்த்தமான புஸ்தகத்தில் எழுதிவைத்திருக்கிறார்.

கடைசியாகச்செய்த பிரயாணமும் மரணமும்.—ஸ்டேன்லி துரை அனுப்பின 50 மனுஷரும் வேலைக்காரரும் கடைசியாக வந்து சேர்ந்தார்கள். ஆகஸ்டுமீ 25-ம் தேதி, அவர் திரும்பவும் தம்முடைய பிரயாணத்தைத் தொடங்கினார். இது அவருடைய கடைசிப் பிரயாணமாக விளங்கினது. நீலநதியின் உற்பத்தி இருக்கின்றதாக அவர் எண்ணின திசைநோக்கிப் பிரயாணம் செய்துவந்தார். மாரி காலம் துவக்கி பெருமழை சொரியவே, கூதல் மிகுந்திருந்தது. அநேகர் வியாதியாய் விழுந்தார்கள்.

என்றாலும், அழகும் செழிப்புமான இடங்கள் வழியாயும் தண்ணீர் சூழ்ந்த வெளிமார்க்கமாயும் ஆழமான நதிகளைக்கடந்து, மிகுந்த கஷ்டத்துடன் பிரயாணம் செய்துகொண்டு சென்றார். அவரோடுபோன மனுஷரில் ஒருவன், சில்லென்று குளிரும் கழுத்தளவு ஜலத்தில் அவரைத் தூக்கித் தோளில் வைத்துக்கொண்டு கடந்துபோக அடிக்கடி நேரிடும். அவரோடு சிநேகபாந்தவியமில்லாத ஜாதியார் போஜனம்கொடுக்க இஷ்டப்படாததால், அநேகந்தரம் அவர் பசியினால் வருந்தினார். அவருடைய டாப்பு புஸ்தகத்தில் "பசி" "குளிர்" என்னும் வார்த்தைகளைப் பலமுறை பார்க்கலாம்.

தம்முடைய கடைசி ஜன்மநாளாகிய 1873-ம் வருஷம் மார்ச்சுமீ 19-ம் தேதி, அவர் எழுதிவைத்திருக்கின்றதாவது:—"என்னுடைய ஜீவகாலத்தில் இவ்வளவுநாள்வரை என்னைச் சுகபத்திரமாய்க் காப்பா

ற்றிவந்திருக்கிற சர்வவல்லமையுள்ள கருணாகரனே! உம்மை ஸ்தோத்திரிக்கிறேன். நான் தொடங்கியிருக்கும் வேலைமுற்றும் முடியும் என்று நம்ப ஏது உண்டோ? எவ்வளவோ தடைகள் எழும்பி இருக்கின்றன! கர்த்தராகிய நல்ல இயேசுவே சாத்தான் என்னை மேற்கொள்ளாதபடி என்னைக் காத்தருளும்."

ஏப்பிரல்மீ 5-ம் தேதி, அவர் ஒரு பதக்குறிப்புப் புஸ்தகம்போட்டு எழுத ஆரம்பித்தார். முதலில் சில தினங்களாக இதைக்கொண்டு மையினால் எழுதினார். அப்பால் எழுதி இருக்கும் எழுத்துகளெல்லாம் நடுக்கமான காரீயப் பென்சல் எழுத்துதான். அவர் அப்புஸ்தகத்தில் எழுதிவைத்திருக்கும் சில குறிப்புகளாவன:—

"யாதொரு தவிரக்கயில்லாமல் கல்லுகள் சோனாமாரியாய் விழுகின்றன." "கள்ளருக்காக அந்தி இரவுதோறும் முறைமுறையாக விழித்திருப்போம்."

"ஏப்பிரல்மீ 19-ம் தேதி, என்னுடைய மிகுந்த பெலவீனத்தினிமித்தம் இப்போது யாதொரு குறிப்பும்பண்ணவில்லை. கூடாரம் தொலைந்துபோயிற்று. என் மனுஷர் எனக்காக ஒரு சேர்த்தியான குடிசை கட்டினார்கள். பென்சலை முதலாய் கையில் பிடிக்கப் பெலனில்லை. என்னுடைய ஊன்றுகோலும் எனக்குப் பாரமாய் இருக்கின்றது."

"21-ம் தேதி, சவாரிசெய்து போகப்பார்த்தேன்; ஆனால் முடியவில்லை; வழியில் படுத்துக்கொள்ள நேர்ந்தது. நான் மிகவும் களைத்துப்போயிருந்தபடியினால், வேலைக்காரர் என்னைத் தூக்கிக்கொண்டு வீடுசேர்த்தார்கள்."

"22-ம் தேதி, டோலியில் வைத்து என்னைப் பூகாவுக்குக் கொண்டுபோனார்கள்."

"27-ம் தேதி, முழுவதும் களைத்துப்போயிருந்தேன். இப்போது சற்று பெலன் அடைந்திருக்கிறேன். பால்கொடுக்கும் வெள்ளாடுகள் வாங்கும்படி ஆள் அனுப்பினேன். மொலிலாமோ ஆற்றங்கரையில் இருக்கிறோம்." இவைகள்தான் அவர் எழுதின கடைசி வார்த்தைகள்.

அவர் மிகுந்த நோவுள்ளவராய் அதிக வருத்தத்திலிருந்தபோதிலும், பின்னும் சில நாட்களாக அவருடைய வேலைக்காரர் அவரைச் சுமந்து பற்பல இடங்களுக்குக் கொண்டுபோனார்கள். கடைசியாக அவர் பெங்குவிலோ ஏரிக்கரையில் தங்கினார். அவருக்கு உத்தமமாய் நடந்துவந்த அவருடைய வேலைக்காரர் அவருக்கு ஒரு குடிசை கட்டிக்கொடுத்தார்கள். கதவுக்கு எதிராகக் குடிசைக்கு வெளியே அவர்

கள் ஒரு நெருப்பு வளர்த்துவைத்தார்கள். மாஜ்வாரா என்னும் அவருடைய வேலைக்காரன் இரவில் அவருக்கு உதவிசெய்யும்படியாக, வாசலை அடுத்து குடிசைக்குள் படுத்திருந்தான்.

மேய்மீ 1-ம் தேதி யன்று குடிசைக்குள் யாதொரு மூச்சுப் பேச்சுமில்லாமல் மிகுந்த அமரிக்கை இருக்கின்றதைக் கண்டு, மாஜ்வாரா திகில்பிடித்து சூஸியைக் கூப்பிட்டான். சூஸி, சூமாவை அழைத்தான். மூவரும் சேர்ந்து உள்ளே போனபோது, தங்கள் எஜமான் படுக்கையோரமாய் முழந்தாள்படியிட்டுக்கொண்டு, சற்று குனிந்து இரண்டு கைகளையும் தலையணையின்மேல் வைத்து, அவைகளில் தலையைச் சாய்த்துக்கொண்டிருக்கப் பார்த்தார்கள்.

அவர் ஜெபம்பண்ணும்படி எழுந்திருந்தார். இன்னும் அவர் முழந்தாளில்தான் நின்றார். அவருடைய தலையின்கீழாக கைகள் கூப்பி வைக்கப்பட்டிருந்தன. ஒருவன் போய் அவருடைய கன்னத்தைத் தொட்டுப்பார்த்தான்; அவருடைய தேகம் குளிர்ந்துகிடந்தது. லிவிங்ஸ்டோன் என்பவர் தேகவியோகமாகிவிட்டார்.

உவெஸ்ட் மின்ஸ்டர் அபியில் அடக்கம்.

நாசிக்மிஷன் பாடசாலையிலிருந்து வந்திருந்த ஜேக்கப் உவேயின் ரைற்று, சூமா, சூஸி என்னும் பெயருள்ள அவருடைய உண்மையுள்ள வேலைக்காரராகிய இந்தக் காப்பிரிகள் தங்களுடைய எஜமானுடைய சரீரத்தை ஸான்ஸிபார் கொண்டுபோய்ச் சேர்க்கவேண்டும் என்று தீர்மானித்தார்கள். இரத்தாசயத்தையும் மற்றும் சில பாகங்களையும் இலாலா என்னும் ஊரில் க்ஷேமித்துவிட்டு, அவருடைய உடலை நன்றாய் உலர்த்தி, சேர்த்தியாய்த் துணிகளில் சுற்றி, இரண்டு பேர் சுமந்துகொண்டு போகத்தக்கதாக அதை ஒரு கம்பத்தில் கட்டினார்கள். மிகுந்த கஷ்டப்பட்டு நெடுந்தூரம் பிரயாணம் செய்யவேண்டியதாய் இருந்தபோதிலும், அவர்கள் அவர் சரீரத்தை பந்தோபஸ்தாய் ஸான்ஸிபார் கொண்டு சேர்த்தார்கள். கந்தவர்க்கங்களிட்டிருந்த அவருடைய உடல் அங்கிருந்து லண்டன்மாநகரியிலுள்ள ராஜபூகோள சாஸ்திர சங்கத்தாருடைய மாளிகைகளுக்குக் கொண்டு போகப்பட்டது. வைத்திய சாஸ்திரிகள் இங்கு அவருடைய தேகத்தைப் பரிசோதனை செய்தார்கள். சிங்கத்தினால் முறிவுற்று புரண்டு நின்ற புயத்து முளியினால் அவ்வுடல் லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடையதுதான் என அவர்கள் தெளிவாகக் கண்டறிந்து கொண்டார்கள்.

முழந்தாளில் நின்று ஜெபம் செய்துகொண்டிருக்கச்சே, ஒன்றியாக மரித்திருந்த அவர், கனவான்களை மாத்திரம் க்ஷேமித்திருக்கும் உவெஸ்ட் மின்ஸ்டர் அபியில் இளைப்பாறும்படியாக, புலம்பி நிற்கும் ஆயிரமாயிரமான ஜனங்களுக்கு ஊடே கொண்டுபோகப்பட்டார். அச்சமயத்தில் அவருடைய இரண்டு பிள்ளைகளும் பெண் கொடுத்த மாமனாராகிய டாக்டர் மோபட் ஐயரும் ஸர் பார்ற்றின் வெரேயர் பிரபுவும் ஸ்ற்றேயின்லி துரையும் இன்னும் அநேக கனவான்களும் வந்து நின்றார்கள்.

அந்த ஆச்சிரமத்திற்கு அவருடைய சரீரத்தைக் கொண்டுபோவதற்கு முன்னர், பிளான்றையர் ஊர் குருவாகிய ஹாமிற்றன் என்னும் ஐயர் ஒரு சிறு ஆராதனை நடத்தினார். பழைய ஏற்பாட்டிலிருந்தும் புதிய ஏற்பாட்டிலிருந்தும் சில வாக்கியங்களைத் தெரிந்தெடுத்து வாசித்து, ஒரு சேர்த்தியான ஜெபம் செய்தார். "சர்வவல்லமையுள்ள கர்த்தாவே, லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருக்காகப் புலம்பி நிற்கும் அங்கிலேய ஜாதியாராகிய நாங்கள், இம்மனுஷனானவன் தம்முடைய சொந்த தேசத்திற்கும், தம்முடைய ஜீவகால முழுமையையும் ஒப்புக்கொடுத்துத் தொலைதூரமான ஆப்பிரிக்காவிலுள்ளவர்களுக்கும் செய்திருக்கின்ற பெரிய காரியங்களுக்காக உம்மைத் துதிக்கிறோம். அடிமைகளுக்குச் சுயாதீனத்தையும் அந்தகாரமான இருளில் இருந்தவர்களுக்கு இரட்சணிய ஒளியையும் கொடுக்கும் கருவியாக அவரை நீர் தெரிந்துகொண்டதற்காக உம்மைப் புகழுகிறோம். என்றாலும், இங்கு அவர் தொடங்கின வேலைசரிவர முடிவடையுமுன் அவரை எடுத்துக்கொள்ளுவது தகுதி என்று கண்டிருக்கிறீர்; ஆனால் உம்முடன் இருக்கும்படியாக அவரை எடுத்திருக்கிறீர் என்றும், அவர் இவ்வுலகப் பிரயாணத்தை முடித்து, என்றும் நிலைத்திருக்கின்ற இளைப்பாறுதலுக்குள் பிரவேசித்திருக்கிறார் என்றும், நாங்கள் அறிந்தும் விசுவாசித்தும் உம்மில் களிகூருகிறோம். அவர் தம்முடைய எஜமானுடைய அடிச்சுவடுகளில் நடந்ததுபோல, நாங்களும் அவருடைய மாதிரியைப் பின்பற்றி உண்மையும் உத்தமுமாய் ஜீவனம்பண்ணும்படி உமது அடியாராகிய எங்களுக்குக் கிருபை அருளும். நீர் எங்களுக்குக் கிருபையாய்க் கொடுத்திருக்கும் காலங்களையும் வேளைகளையும் தாலந்துகளையும் எல்லாக் கிருபை வரங்களையும் உம்முடைய நாமத்தின் மகிமைக்காக உபயோகிக்கும்படி அருள் செயும். மரித்தவர்களை அடக்கம் செய்யும்படியாகக் குறித்திருக்கும் இடத்திற்கு நாங்கள் செல்லுகையில், எங்கள் மனதில் பயபக்தியான நல்லெண்ணங்கள் எழும்பக் கிருபைதாரும். எங்கள் பிரிய சகோதரனுடைய தேகத்தை நாசிக்கிரியாக ஒப்புக்கொடுக்கச்சே, நாங்கள் இவ்வுலகத்தில் பரதேசிகளும் அரதேசிகளும் என நினைவுகூர்ந்து, "நானே உயிர்த்

தெழுதலும் ஜீவனுமாய் இருக்கிறேன்" என்னும் சத்தியத்தை உணரும்படி கிருபைபுரியும்" என்று பிரார்த்தித்தார்.

அவருடைய கல்லறையில் பதித்திருக்கும் கருங்கல்லில் ஸ்டேனின்லி ஐயர் பின்காட்டிய வாசகங்களை எழுதிவைத்திருக்கிறார்:—

லானர்க் என்னும் மாகாணம் பிளான்றையர் ஊரில்

1813-ம் வருஷம் மார்ச்சு௴ 19-ம் தேதி பிறந்து,

மிஷனெரி, தேசாந்தரி, ஜனோபகாரி

எனப் பெயர் பெற்றிலங்கி,

இலாலா என்னும் நாட்டைச்சேர்ந்த சிதம்பூரில்

1873-ம் வருஷம் மேய்௴ 1-ம் தேதி ஜீவித்துப்போன

டேவிட் லிவிங்ஸ்டன்

என்பவரின் சரீரம்,

கடல் தரை தாண்டி, உத்தம சேவகரால் கொண்டுவரப்பட்டு

இங்கு இளைப்பாறுகின்றது.

ஆப்பிரிக் காவினுள் அறுகொணு இடர்செறி
காப்பிலாத வழிசேர் கம்பிரதேசம் வாழ்
அறிவிலாப் பிரஜைகள் அறிந்திட முத்திரன்
னெறிமுறை, பெற்றிட நியாயமும் நன்மையும்,
வித்தையும் கல்வியும் மேன்மையும் உற்றிட,
மெத்தவும் வருந்தியே மிகவெளி வுறுத்தடி
மைத்தனக் கொடுமையில் மாண்டிடா தய்ந்திட,
எத்தனம் உளவெல்லாம் இயலுடன் இயற்றுவை
வைத்திட முயன்று, மறைநதி மடுவிலம்
வித்தகர் தெரிதர வெகுவதா யுழன்று,
முப்பது வருஷமாய் மூண்டுதம்மனுவலே
தப்பிலா இலக்காய்த் தளர்விலா துழைத்த
புண்ணியன்—புகலுவன்:—"புவியின் பயங்கரப்
புண்ணதா மனுவைப் புன்முறைப் படுத்தும்
கொடியவிக் கேட்டைக் குணமது செய்திட,
இடைவரிக் கூதவுவர் எவரெனுஞ் சரியே
அடைவுடன் ஆருக்கர் ஆங்கிலர் மற்றும்
திடஅமெரிக்கர் செய்திடின் உதவி
இறையவன் பொருள் எழில்பல நலங்கள்
நிறைவுற அடைந்து நீடுவாழ் வெய்துக,"
என்பது தான் யான் ஏகாந்தத்தினில்
அன்புடன் புரியும் அடியனென் பிரார்த்தனை.

பின்வரும் வாக்கியமும் வரையப்பட்டிருந்தது:—

'இந்தத் தொழுவத்திலுள்ளவைகள் அல்லாமல் வேறே ஆடுகளும் எனக்குண்டு; அவைகளையும் நான் கொண்டுவரவேண்டும்; அவைகள் என் சத்தத்துக்குச் செவிகொடுக்கும்.'

குணாதிசயம்.

லிவிங்ஸ்டன் என்பவரின் குணாதிசயங்களில் முக்கியமான சில குறிப்புகளை இங்கு கவனிப்போம்.

1. அறிவின்பேரில் வாஞ்சை.—பத்து வயதுப் பிராயமாய் இருக்கும்போதே, அவர் தம்முடைய பிழைப்புக்காகப் பிரதிதினம் 12 மணி நேரம் வேலைசெய்ய வேண்டியதாய் இருந்தகாலத்திலும், எவ்வாறு அவர் சன்னம் சன்னமாக லத்தீன்பாஷையைக் கற்றுக்கொண்டார் என்றும், சற்று அதிக வருமானத்திற்கு இடம்வந்தபோது, சர்வகலா சாலையில் சேர்ந்து கல்விகற்க எவ்வாறு வழிவகைகள் செய்துகொண்டார் என்றும் முன்னமே காட்டியிருக்கிறோம். அவருடைய படிப்பு புஸ்தகப்படிப்பு மாத்திரம் அல்ல; அவர் பாறைவகைகளையும், தாபர வர்க்கங்களையும், மிருகஜீவன்களையும் திட்பநுட்பமாய்க் கவனித்து பற்பல விஷயங்களைக் கற்றுக்கொண்டார்.

2. தயாளகுணம்.—இது மிருகங்கள் விஷயத்திலும்கூடச் சென்றது. அவருடைய நாய் மரித்துப்போனதைவிட்டு அவருக்கு இருந்த துக்கத்தைக்குறித்து முன் பார்த்திருக்கிறோம். தம்முடைய தயாளகுணத்தைவிட்டு அவர் காப்பிரி காடுகள்வழியாய் யாதொரு அபாயமின்றிப் பிரயாணம்செய்துவந்தார். "அவர் ஆப்பிரிக்காவிலுண்டுசெய்த பிரயாணங்களில் சத்துரு என்று நினைத்து ஒருவனையாவது கொல்லவுமில்லை, தம்முடன் சென்ற மனுஷரில் மிகவும் பெலவீனப்பட்டவனையுங்கூட கைவிட்டுவிடவும் இல்லை" என்று அவரைப் பற்றிச் சொல்லி இருக்கின்றது.

3. தாழ்மை: அடக்கம்.—பூகோள சாஸ்திரவிஷயமாய் அவர் விசேஷித்த அநேக ஏரி நதி மாகாணங்கள் முதலியவை நூதனமாய்க் கண்டுபிடித்திருந்தபோதிலும் அவர் எள்ளளவேனும் அகந்தை கொள்ளவில்லை. தம்மைக்குறித்து புகழ்ச்சியாய் எழுதியிருக்கும் ஒரு பாகத்தையாவது வாசிக்கக்கூடாது என்ற தீர்மானம் உடையவராயிருந்தார்.

4. கடைப்பிடி.—தம்முடைய ஜீவகாலத்தை எவ்வாறு செலவிடவேண்டுமென்று திட்டமாய்த் தீர்மானம்பண்ணிய பின்னர், அவர்

எந்த வருத்தம் நேரிட்டாலும் அதை எல்லாம் ஒருபொருட்டாகப் பாராமல் தாம் கருதியதைச் சிதறாது முடிக்க மிகவும் கரிசனையாய் முயன்றார். அபாயங்களினால் அவர் மனம் தளரவில்லை. வருத்தங்களினால் அவர் இளக்கரித்துப் போகவும் இல்லை. கொடிய பசி களைப்பு வியாதி முதலியவைகளினால் சில சமயங்களில் பெலன் குன்றிப்போனபோதிலும், அவர் இளைக்கவாவது தம்முடைய வேலையை நிறுத்தவாவது செய்யாமல், மரணமட்டும் விடாமுயற்சியாய் அவ்வேலையை நடத்திவந்தார்.

5. தன்னயம்பாராமை; சுயஒறுப்பு.— அவர் பணத்திற்காகச் சற்றும் கவலைப்படவில்லை. தம்முடைய யாத்திரைகளின் வரலாற்றைப்பற்றிய புஸ்தகங்கள் பிரசுரஞ்செய்ததிலிருந்து அவருக்கு அநேக ஆயிரமான ரூபாய்கள் கிடைத்தபோதிலும், அவைகளில் ஓர் சிறு பாகத்தைத்தான் தம்முடைய பிள்ளைகளின் படிப்புவிஷயத்திற்காகமாத்திரம் எடுத்தார். தம்முடைய பிரயாணங்களுக்கு உதவியாய் இருக்கும்படியாக, 9,000 ரூபாய்க்குச் சரியான 6,00 பவுனுக்கு ஓர் கப்பல் செய்தார். கேம்பிரிட்ஜ் சர்வகலாசாலை மாணாக்கர்களுக்கு அவர் செய்த ஓர் உபந்நியாசத்தில் அவர் சொன்னதாவது:—

“என்னுடைய ஜீவகாலத்தில் இவ்வளவு பாகத்தை ஆப்பிரிக்காவில் செலவிட்டது என்னில் விளங்கிய சுயஒறுப்பு என ஜனங்கள் பேசிக்கொள்ளுகிறார்கள். நாம் தேவனிடத்தில் பட்டிருக்கும் கடன் ஒருக்காலும் செலுத்தி தீர்க்கமுடியாதபடி இவ்வளவு பெரிதாய் இருக்க, நான் சற்று பிரயாசப்பட்டுச் செய்திருக்கிற இந்த வேலையை சுயஒறுப்பு என்று அழைக்கலாமோ? வேலைசெய்யும்படியான நல்லாவல், நன்மைசெய்துவருகிறோம் என்ற மனத்திருப்தி, மனச்சமாதானம், இம்மைக்குப்பின் ஒரு மகிமையான இடம் நமக்காக வைக்கப்பட்டிருக்கிறது என்னும் சந்தோஷமான நம்பிக்கைமுதலிய பிரதிபலன்களை கைமேல் நமக்குக் கொடுக்கின்ற செய்கை சுயஒறுப்பாகுமா? எனைத்துணையும் அது சுயஒறுப்பே ஆகாது. அது நமக்குக் கிடைத்திருக்கும் ஒரு சிலாக்கியம் என்றே சொல்லவேண்டும்.”

6. உற்சாகமான ஆவி.— எத்தனையோ இடையூறுகள் வந்தபோதிலும், அவைகளை எல்லாம் மேற்கொண்டு, தாம் கருதினதைச் சலியாது நிறைவேற்றுவதற்குக் கருவியாய் இருந்தது எதுவென ஒருவர் அறிய விரும்பலாம். அவருடைய நினைவர்த்தமான புஸ்தகத்திலிருந்து எடுத்துப் பின்காட்டிய சுருக்கத்தினால் அவர் முன்வைத்து நடந்த பிரமாணங்களும், விடாப்பற்றாய் அவர் கொண்டிருந்த நல்நோக்கமுமே அவரது மன உறுதிக்குக்காரணமென அறிந்துகொள்ளலாம்:

“என்னுடைய ஜீவகாலமெல்லாம் தேவநாம மகிமைக்காக முழுவதும் செலவிடப்பட விரும்புகிறேன். தேவன் தம்முடைய ஆவியால் வரைக்கொண்டு என் இருதயத்தில் நாட்டியிருக்கும் இந்த விருப்பமானது அவர் பார்வையில் பிரியமாய் இருப்பதாக என்பதே என் மன்றாட்டு. என்னுடைய பிரயாணங்களின் சித்திக்காகவும், என் குடும்ப வாழ்வுக்காகவும், அஞ்ஞான இருளும் அறிவீனமும் நிறைந்த இந்த தேசத்தை சுவிசேஷ ஒளிக்குள் கொண்டுவரக் கருவியாய் இருக்கும் சிலாக்கியம் எனக்கு அருளப்பட்டிருக்கிறது என்னும் நம்பிக்கைக்காகவும், கடந்தகாலத்தில் மிகவும் ஊக்கமாய் நான் அவரை நோக்கிப் பிரார்த்தித்து வந்திருக்கிறேன். என்னுடைய சகல கவலைகளையும் தேவன்பேரில் போட்டுவிட்டிருக்கிறேன். என் நல்ல தேவனே! என்மேல் இரக்கமாய் இரும்! என்னைவிட்டு விலகாதேயும். என்னைக் கைவிட்டுவிடாதேயும். கடந்த காலங்களில் நீர் என்னைச் செவ்வையான பாதையில் நடத்திவந்திருக்கிறதற்காக உம்மைத் தோத்திரிக்கிறேன். இனிமேலும் நீரே என்னை நடத்தும்படியாக என் வழிகளை உமது கரங்களில் ஒப்புவிக்கிறேன். எனக்குக் கிடைக்கின்ற சகல நன்மைகளும் உம்மிடத்திலிருந்துதான் வருகிறது என்று அறிந்திருக்கிறேன். என்னை உம்முடைய நாமத்தின் மகிமைக்காகவே உபயோகித்தருளும். கர்த்தாவே, நான் உம்முடையவன்; மெய்யாகவே நான் உம்முடையவன்; என்னை எடுத்துக்கொள்ளும்; உம்முடைய பார்வையில் நன்மையாகத் தோன்றுகிறது எதுவோ அதை எனக்குச் செய்தருளும். சகல விஷயங்களிலும் நான் என்னைப் பூரணமாக உம்முடைய சித்தத்திற்கு ஒப்புவித்து விடும்படியாகக் கிருபைபுரியும்.”

கிறிஸ்துவானவரை அவருடைய சகல பூரண சற்குணங்களிலும் பின்பற்றும்படியான கிருபைக்காக அவர் நாடோறும் ஜெபம் செய்து வந்தார்.

லிவிங்ஸ்டோன் என்பவருடைய வருத்தங்கள் யாவும் நன்மைக்கேதுவாய் மாறின.— அவர் முக்கியமாக ஸ்தாபித்த மிஷன் ஸ்தானங்களை விட்டுவிடுவதற்கு ஏதுவாயிருந்த பஞ்சம் முதலிய தாழ்ச்சிகளே அவர் முதலாவதாக ஆப்பிரிக்காவினூடே சென்று பரிசோதனை பார்க்கும் பிரயாணங்களுக்குக் காரணமாயிற்று. மேலும், அவர் வெகுகாலமாகச் செய்துவந்த அந்தப் பிரயாணங்கள், அடிமை வியாபாரத்தின் நிர்ப்பந்தத்தை அவர் அதிசமீபமாய்க் கவனிக்கவும் அவ்வியாபாரத்தை அடக்கும்படி வழிவகைகள் செய்யவும் அனுகூலமாய் இருந்தன. அவர் அனுபவித்துவந்த கஷ்டங்களும் அவருடைய மரணமும், முன் ஒருக்காலுமிராதபிரகாரம் அதிகமாய் மற்றவர்கள் ஆப்பிரிக்காவின் விஷயமாய்ப் பிரயாசப்பட

வழியுண்டாகிலே, சர்வகலாசாலையார் மிஷனைத்தவிர மற்றும் ஐந்து மிஷன்களும் இப்போது ஸையஸா தங்கனீக்கா ஏரிக்கரைகளில் வேலை நடப்பித்துவருகின்றன. மிஷனெறி வேலையின் மேன்மையைப்பற்றி லிவிங்ஸ்ற்றேன் என்பவர் எழுதிவைத்திருக்கிறதாவது:

"மிஷனெறியாக இருப்பது ஒரு சிறிய காரியமல்ல. முதல் மிஷனெறியானவர் இப்பூலோகத்தில் தோன்றினபோது, விண்ணோர்கள் பூரித்தார்கள், [illegible] ஸ்தோத்திரத்தால் ஆர்ப்பரித்தார்கள். தூதாக்கள் [illegible] கொண்டு சேவித்து [illegible] பயங்கரமுள்ள [illegible] இருக்கின்ற கர்த்தருக்கு ஒரே குமாரன் இருந்தார். அவரை அவர் இவ்வுலகத்தில் ஊழியஞ்செய்து சுற்றித்திரி[illegible] வைத்திய தேசாந்தரிப் போதகராக அனுப்பினார். மானிடருக்குள் தோன்றும் மிஷனெறிகளுக்கெல்லாம் மாதிரியாகவும் மகா சற்குருவாகவும் இருக்கிற அவருக்கு நாம் எவ்வளவும் ஒப்பாகா அபாத்திரராயிருக்கப்போகிலும், அவருக்குத் தாசராக தொண்டுசெய்வது [illegible] சிறிய காரியம் என்று நினைக்கவே கூடாது. ஏனெனில் இவர் [illegible] சர்வத்திற்கும் தலைவராகவும், ராஜாதிராஜாவும், கர்த்தாதி கர்த்தாவுமாய் இருக்கிறார்; அவ்விடத்திலிருந்து மிஷனெறிமார் பெற்றுக்கொள்ளுகின்ற அதிகாரத்திற்கு எவ்வுத்தியோகமும் நிகரில்லை. கல்விகற்று [illegible] மாணவியர் தங்களுடைய ஜீவகாலத்தை எவ்வாறு பின்னிடலாம் என்று ஆலோசிக்கையில், நாம் அவர்கள் மிஷனெறி வேலையைப்பற்றி கவனிக்கும்படி ஏவி, இவ்வண்ணமாக இவ்வுத்தியோகம் மிகவும் மேன்மையுள்ளது என்று காட்டுவோமாக."

'சமாதானத்தைக் கூறி, நற்காரியங்களைச் சுவிசேஷமாய் அறிவித்து, ரட்சிப்பைப் பிரசித்தப்படுத்துகிற சுவிசேஷகனுடைய பாதங்கள் மலைகளின்மேல் எவ்வளவு அழகாயிருக்கின்றன?'

லிவிங்ஸ்ற்றேன் என்பவருடைய ஜீவிய சரித்திரத்தின் இந்தச் சுருக்கத்தை வாசிக்கும் எனது பிரிய சிநேகிதர், அவர் ஆப்பிரிக்காவின் வாழ்வைக் கருதினதுபோலவே தங்களுடைய பெரியதேசத் [illegible]மையைக் கருதுவார்களாக. இதைச் சிரத்தையுடன் செய்து முடிப்பதற்கு உதவியாக, அவர் தமக்குமுன் வைத்து நடந்த, நோக்கங்களையே தங்கள் நடக்கைக்கும் நோக்கமாகக் கொள்ளுவார்களாக. அப்படிச் செய்வார்களானால், அவர்கள் இடையில் சோர்ந்தாவது மனம் இளைத்தாவது போகாமல், கடைசிபரியந்தம் உறுதியாய் நிற்பார்கள்.

S. P. C. K. Press, Vepery, Madras—1894.

	ரூ.	அ.	பை.
[illegible]ன்னி [illegible]ட்டோன்	0	0	4
அவைட்டாகத் பழந்தாச்சரம்	0	0	6
புஷ்பங்களும் பழங்களும்	0	0	6
வாசிகுமோர் சுந்தவர்த்தி	0	0	6
பள்ளிக்கூடத்தைப் பிள்ளை	0	0	6
பகவத்கீதை: அதின் சித்தாந்த விசாரணை	0	0	6
[illegible] திருஷ்டிகளை [illegible]	0	0	6
[illegible]	0	0	6
இயேசு கிறிஸ்து [illegible]	0	0	6
பிரசவம்	[illegible]	1	0
பூலோக விக்கிரகங்கள்	[illegible]	1	0
[illegible] சரித்திரம்	[illegible]	1	0
[illegible]வாச விவரணம்			
[illegible] சேனுபதி			
பாலர் பாடல்கள்			
மார்ட்டின் லூத்தர் சரித்திரம்	0	1	[illegible]
சித்திரக் கதைகள்	0	1	0
இந்துதேசத்திய விநோத கதாமஞ்சரி	0	1	0
காத்தம்மாளின் சரித்திரம்	0	1	0
சாந்தாய் சரித்திரம்	0	1	0
ஆயாளும் ஊழியக்காரியும்	0	1	0
இட்சன் சியர் சரித்திரச்சுருக்கம்	0	1	3
ஐரோப்பா தேசத்து முதல் மிஷனெறியின் சரித்திரம்	0	1	6
ஆதிக்கிறிஸ்தவர்களின் சரித்திரம்	0	1	6
அன்றுள் சத்தியநாதன் அம்மாள் ஜீவிய விருத்தாந்தம்	0	1	6
தாயும் பிள்ளையும்	[illegible]	1	6
சுகவழி	0	1	6
கிறிஸ்தாயணம்	0	1	6
வேதபாலியர் சரித்திரம்	0	1	6
குறிகோளயம்	0	1	6
கல்லதாய்	0	1	6
தர்மசாஸ்திரம்	0	2	0
[illegible]	0	2	0
தர்ம பக்ஷப்போதகம் (இருவருக்கு சம்பிரதாயம் அடங்கியது.)	0	2	0

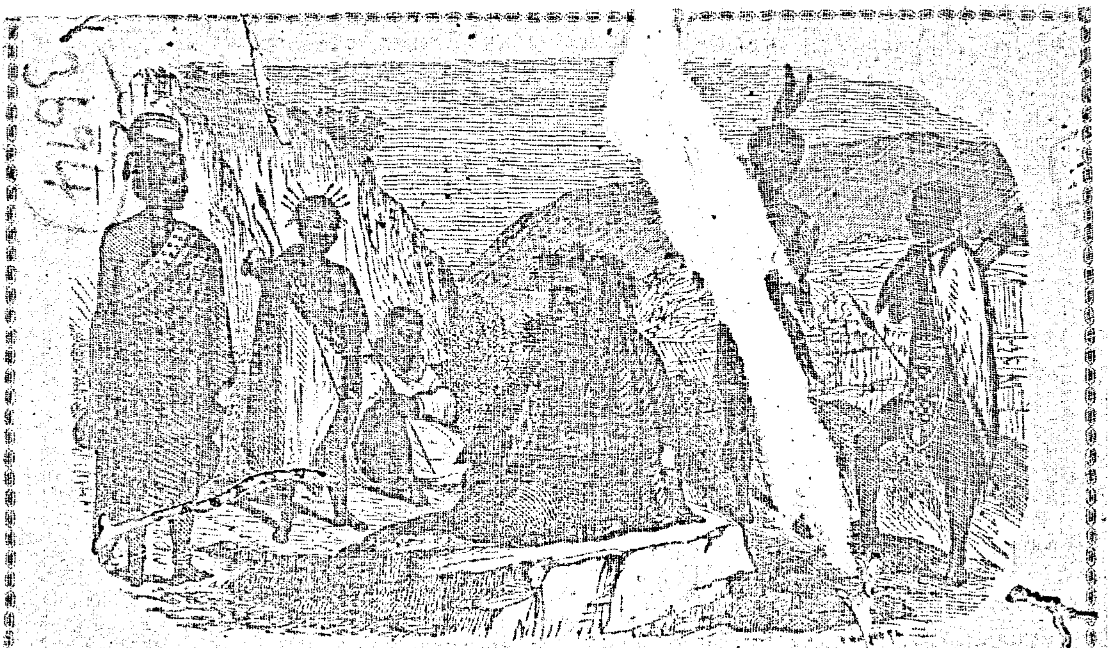

டாக்டர் உவிற்சும், தென் ஆப்பிரிக்காவின் மற்ற சுதேசிகளும்.